

การศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง มาตราตัวสะกด และความสนใจในการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบซิปปา (CIPPA MODEL)

งานวิจัย

ของ

ฉันทนภักดิ์ รักแดง

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
วิชาปถ. 692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง และวิชา ปถ. 693 การวิจัยทางการประถมศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
9 พฤษภาคม 2546

การศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง มาตราตัวสะกด และความสนใจในการเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบซิปปา (CIPPA MODEL)

บทคัดย่อ

ของ

จันทนกร รักแดง

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

วิชาปถ. 692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง และวิชา ปถ. 693 การวิจัยทางการประถมศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

9 พฤษภาคม 2546

๙ ๕๗๕๖๐

ฉันทน รักแดง. (2546). การศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL). สารนิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ประธานกรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ กรรณิการ์ พวงเกษม.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด และเพื่อศึกษาความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก แบบแผนการทดลองที่ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) ระยะเวลาในการทดลอง 15 คาบ คาบละ 50 นาที โดยมีการประเมินผลการสอนซ่อมเสริมก่อนและหลังการทดลอง และใช้แบบสอบถามความสนใจในการเรียนก่อนและหลังการทดลอง นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติในการทดสอบ t – test แบบ Dependent

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) แบบทดสอบวัดผลการสอนซ่อมเสริมก่อนและหลังการทดลอง แบบสอบถามความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการสอนซ่อมเสริมของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) มีความสนใจในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A STUDY OF REMEDIAL TEACHING ON THAI LEARNING MATTRATUASAKOD
AND LEARNING INTEREST OF PRATHOM SUKSA III STUDENTS
THROUGH CIPPA MODEL LEARNING

AN ABSTRACT

BY

CHANCHANOK RUKTANG

Presented in partial fulfillment of the requirements of
EL. 692 Master Project and EL. 693 Research on Elementary Education
for the Master of Education degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University

9 May 2003

Chanchanok Ruktang. (2003). *A Study of Remedial Teaching on Thai Learning "Matratuasakod" and Learning Interest of Pratom Suksa III Students through CIPPA MODEL Learning*. Master project. M.Ed. (Elementary Education). Bangkok : Faculty of Education, Srinakharinwirot Univeristy. Advisor : Assoc. Prof. Kannika Phuangkasem.

This study aimed to investigate the result of remedial teaching on Thai Learning "Matratuasakod" and to examine learning interest of Prathom Suksa III students through CIPPA MODEL.

The random sampling were 30 Prathom Suksa III students in Phraharuthai Donmuang School under the Office of Private education Commission, Khet Donmuang, Bangkok, through simple random sampling. The research was One-Group Pretest-Posttest Design with 15 sessions of 50 minutes per session. Achievement test and questionnaire concerning learning interest were administered before and after the experiment. The instrument for the study included learning plan through CIPPA MODEL, achievement test and questionnaire concerning learning interest in Thai Learning "Matratuasakod". Then data were analyzed by t-test (Dependent).

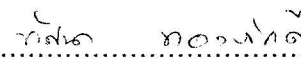
The results revealed that :

1. Prathom Suksa III students after attending remedial learning through CIPPA MODEL statistical significantly got higher achievement at .01 level than before attending.
2. Prathom Suksa III students after attending remedial learning through CIPPA MODEL statistical significantly had higher learning interest at .01 level than before attending.

อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบ ได้พิจารณางานวิจัยเรื่องนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา ปถ. 692 และ ปถ. 693 ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม)

..... กรรมการ
(อาจารย์ทัศนาก ทองภักดี)

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์ และให้ความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม ประธานที่ปรึกษาและกรรมการสอบ ซึ่งท่านคอยให้กำลังใจ ให้ความรู้ ให้ข้อคิด ให้คำปรึกษา ตลอดจนถึงแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความเมตตากรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงและด้วยความจริงใจมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทัศนาก ทองภักดี กรรมการที่ปรึกษาทางสถิติและกรรมการสอบที่กรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลทางสถิติในงานวิจัยสมบูรณ์ขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. วรณดี แสงประทีปทอง ชิสเตอร์ ดร. ชวลา เวชยันต์ ชิสเตอร์ ดร. สมจิตร ทรัพย์อัประไมย อาจารย์อรอนงค์ ลิขิตธรรมนิตย์ ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่ง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานต่อไปในอนาคต

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารโรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง ชิสเตอร์อธิการสมพร กัตัญญ ชิสเตอร์อธิการอารี มั่นศิลป์ ชิสเตอร์ ดร. ชวลา เวชยันต์ และชิสเตอร์รุณณี วันมีเงิน ที่ได้กรุณาสนับสนุน อำนวยความสะดวกในด้านเวลาและให้โอกาสเข้ารับการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบคุณคณะครูโรงเรียนพระหฤทัยดอนเมืองทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือตลอดจนเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัย ที่สำคัญขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545 ที่น่ารักทุกคน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณชยธร รักแดง คุณศิริลักษณ์ ศรีกันต์ คุณวัชรภรณ์ สังขกนิษฐ และเพื่อนนิสิตปริญญาโทปี 44 รุ่นที่ 8 ทุกคน ที่คอยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ด้วยน้ำใจดีเสมอมา

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อโท คุณแม่โกมล ผู้เป็นที่รักยิ่งและสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ได้สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้ความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจอย่างเสมอต้นเสมอปลายแก่ผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือ เป็นกำลังใจและสนับสนุนแก่ผู้วิจัยตลอดมาจนประสบความสำเร็จในการศึกษา

ฉันทนภัก รักแดง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	10
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	10
การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	15
ความมุ่งหมายและแนวการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	22
จิตวิทยาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย.....	30
การสอนซ่อมเสริม.....	34
ความสนใจในการเรียน.....	47
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนซ่อมเสริม.....	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา.....	61
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3(ต่อ) การสร้างและการหาคุณภาพ.....	64
วิธีดำเนินการทดลอง.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	74
สรุปผลการทดลอง.....	76
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก	91
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	92
หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	93
ภาคผนวก ข	99
การหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r).....	100
ภาคผนวก ค	101
คะแนนผลการสอนซ่อมเสริมก่อน – หลังการทดลอง.....	103
คะแนนความสนใจในการเรียนก่อน – หลังการทดลอง.....	105

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	106
แบบสอบถามความสนใจในการเรียน.....	108
แผนการจัดการเรียนรู้.....	111
แบบประเมินก่อน – หลังการทดลอง	166
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	172

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงแบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design.....	68
2	การจัดคาบเวลาการสอนซ่อมเสริม.....	69
3	แสดงการเปรียบเทียบผลการสอนซ่อมเสริมของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง...	73
4	ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง....	73
5	แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ.....	98
6	แสดงคะแนนของผลการสอนซ่อมเสริมก่อน – หลังการทดลอง.....	100
7	แสดงคะแนนความสนใจในการเรียนก่อน – หลังการทดลอง.....	101

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดงประเภทของการสอนซ่อมเสริม	37
2 แผนภูมิแสดงรูปแบบการใช้แบบทดสอบวินิจฉัยระหว่างเรียน.....	40
3 แผนภูมิแสดงกระบวนการจัดการสอนซ่อมเสริม.....	41
4 แผนภูมิแสดงรูปแบบการสอนซ่อมเสริมก่อนเรียน.....	45
5 แผนภูมิแสดงรูปแบบการสอนซ่อมเสริมระหว่างเรียน.....	45
6 แผนภูมิแสดงรูปแบบการสอนซ่อมเสริมปลายภาคเรียน.....	46
7 แผนภูมิแสดงการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปา.....	54

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งของมนุษย์ เพื่อนำไปสู่การติดต่อสื่อสารให้เข้าใจกัน เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยเพิ่มพูนสติปัญญาและความก้าวหน้าให้แก่บุคคล ทั้งยังเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากชนรุ่นหนึ่งไปยังชนอีกรุ่นหนึ่ง ภาษาของชาติใดย่อมมีความสำคัญต่อชนในชาตินั้น

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทย เป็นเครื่องแสดงความเป็นชาติเก่าแก่ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของคนไทย และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารีได้ทรงปาฐกถาด้านการศึกษาไว้ดังนี้

“...การศึกษาที่จะมีผลต่อการพัฒนาประเทศนั้นคือขั้นประถมศึกษาเรียกว่าเป็นการศึกษาขั้นบังคับ การศึกษาภาคบังคับเป็นการศึกษาที่เรามุ่งหวังว่าเมื่อจบแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ ความสามารถที่จะดำรงชีวิตได้หรือว่าเป็นพื้นฐานการศึกษาต่อไป

ฉะนั้นจึงต้องมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้เข้าใจภาษาเป็นอย่างดี ในที่นี้หมายถึงภาษาไทยนั่นเอง ได้ยินมาว่าคนเก่งภาษาไม่เก่งคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คนเก่งคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ไม่เก่งภาษา เท่าที่เห็นมาดูเหมือนจะไม่จริงที่เห็นในโรงเรียนประถมนั้น ถ้าไม่รู้ภาษาหรือเด็กอ่อนภาษาจะไม่ได้สักวิชา เพราะฟังไม่รู้เรื่อง สอนว่าอย่างไรก็ไม่รู้เรื่อง...”

(รัตนพินิจ นิเทศการศึกษา. 2542)

ปาฐกถาด้านการศึกษาในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ที่ได้อันเชิญมาข้างต้น แสดงให้เห็นถึงพระราชดำริด้านการศึกษาในปัจจุบันที่ทรงเห็นความสำคัญของภาษาว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่การเรียนรู้

เนื่องจากภาษาไทยมีคุณค่าสำคัญยิ่งสำหรับคนไทย กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 1) จึงระบุความสำคัญของภาษาไทยไว้ในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ว่า “ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการทำงานและการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพได้ มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป”

จะเห็นได้ว่าความสำคัญของภาษาไทยนั้นมีหลายประการ ที่สำคัญเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ การแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลินและการประกอบอาชีพ การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมีความสำคัญโดยครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจวิธีการฝึกทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้สัมพันธ์กัน นักเรียนจะสนุกในการเรียนนักเรียนจะสนใจและรักที่จะเรียน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยเป็นผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนวิชาภาษาไทยดีขึ้น (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2535 : 47)

การศึกษามีบทบาทและความสำคัญยิ่งต่อวิถีชีวิตของคนและสังคม โดยเฉพาะการเตรียมคนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาที่ตื้นเขินจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และเทคโนโลยี แต่การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สังคม ประเทศ ยิ่งเมื่อต้องเผชิญกับกระแสความคาดหวังของสังคมที่จะให้การศึกษามีบทบาทในการเตรียมคนให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในสังคมโลกด้วยแล้ว ก็ยิ่งเห็นความสับสน ความล้มเหลว และความล่าช้าที่เป็นปัญหาของการศึกษามากขึ้นจากมุมมองหรือทรรศนะของบุคคลสำคัญต่าง ๆ ที่เห็นพ้องต้องกันทำให้กล่าวได้ว่าการศึกษาของไทยเรากำลังตกอยู่ในภาวะวิกฤตอย่างยิ่ง (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 1)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยกำหนดให้ภาษาไทยจัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มแรก ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ ดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2543 : 2) ได้กล่าวถึงวิกฤตที่สำคัญของระบบการศึกษาไทย คือ ความทุกข์ยากของผู้เรียน เนื่องจากเนื้อหาที่เรียนไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวันของเด็ก เด็กจำใจต้องเรียนรู้สิ่งที่เป็นเรื่องไกลตัว ต้องสร้างจินตนาการด้วยความยากลำบาก และมีความทุกข์เพราะต้องท่องจำตลอดเวลา ความทุกข์จากการเรียนทำให้เด็ก

เกิดเจตคติต่อการเรียนไปในทางลบ มองว่าการเรียนไม่ใช่เรื่องสนุก ไม่มีความสุข ไม่น่าเรียนและยิ่ง การสอบเข้าเรียนในทุกระดับเน้นเฉพาะความจำ ก็ยิ่งเพิ่มความเครียดให้เด็กมากขึ้น จนเกิดปัญหา วิกฤตเกี่ยวกับผู้เรียนและนับวันปัญหาเหล่านี้จะรุนแรงมากขึ้นจนกระทั่งกลายเป็นปัญหาใหญ่ ของสังคม ดังจะเห็นได้ชัดคือ การฆ่าตัวตาย ความประพฤติดี และยาเสพติด

ในการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยในปัจจุบัน พบว่า ครูส่วนใหญ่มักใช้วิธีสอนแบบเดิม ๆ และไม่ใช่เทคนิคในการสอนอย่างหลากหลาย ซึ่งทำให้ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นและขาดความ สนใจในการเรียนจากผลการวิจัยที่จัดทำโดยกองวิจัยการศึกษาในปี พ.ศ. 2536 (กรมวิชาการ. 2536) ได้พบว่าวิชาที่นักเรียนไม่ชอบมากที่สุดคือกลุ่มทักษะภาษาไทย โดยมีสาเหตุคือนักเรียน โทษเนื้อหาวิชาว่ายาก เรียนไม่เข้าใจ ครูดุ ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่มาจากการสอนของครู (โสภณ โปธิ นันท์. 2532) จากผลการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยระดับชั้นประถม ศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าพฤติกรรมการสอนภาษาไทยของครูส่วนใหญ่เป็นการสอน แบบบรรยาย สอดคล้องกับกองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2538) ที่ สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 – 2536 จำนวน 301 เล่ม พบว่า พฤติกรรมการสอนภาษาไทยในลักษณะการดำเนิน การสอนที่ครูปฏิบัติมากที่สุดคือ วิธีการบอก อธิบาย หรือบรรยาย

เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารตลอดจนใช้ในการศึกษาความรู้ การสอนภาษาไทยจึงมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งในด้าน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ไปพร้อม ๆ กัน จากการศึกษาผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในชั้นเรียนโดยทั่วไปจะพบว่า มี ทั้งเด็กที่ประสบความสำเร็จ คือ เด็กที่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน และเด็กที่ไม่ประสบความสำเร็จ คือ เด็กที่ไม่สามารถผ่านการทดสอบตามวัตถุประสงค์ของการจัด การเรียนการสอนแต่ละครั้งที่ครูจัดขึ้นได้ ครูจึงจำเป็นต้องหาวิธีช่วยเหลือเด็กที่ไม่สามารถผ่านการ ทดสอบตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัด การเรียนการสอน วิธีการหนึ่งที่ครูมักเลือกดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหานี้ได้แก่ การสอนซ่อมเสริมซึ่ง เป็นการสอนที่จัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แก่เด็กที่เรียนดีเป็นพิเศษให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ตาม ความสามารถ หรือเพื่อช่วยเหลือเด็กที่เรียนอ่อนโดยช่วยขจัดข้อบกพร่อง ขจัดการเรียนที่ไม่ถูก วิธี ไม่ได้ผล เสริมความรู้และทักษะให้เด็กมีพัฒนาการไปในทางที่ดีด้วยวิธีการใดวิธีหนึ่งที่เหมาะ สมเพื่อให้เด็กเหล่านั้นประสบความสำเร็จตามความสามารถที่แท้จริงของเขา ดังนั้นการสอนซ่อมเสริม สำหรับเด็กจึงควรเป็นการสอนที่ต้องใช้กลวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเด็ก (จรีลักษณ์ จีรวินบูลย์. 2544 : 2 ; อ้างอิงจาก สุมน อมรวิวัฒน์. 2526 : 95)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่สนับสนุนความสำคัญเกี่ยวกับความสนใจในการเรียนของเสนีย์ แสงดี (2543 : 4) พบว่า ความสนใจในการเรียนเป็นคุณลักษณะพิเศษที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งที่นักเรียนควรจะได้รับ การปลูกฝัง เพราะความสนใจนับได้ว่าเป็นองค์ประกอบหรือคุณลักษณะพิเศษที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีได้ เพราะหากเด็กที่มีความสนใจจะทำให้เกิดความตั้งใจเรียน ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิในการเรียนสามารถติดตามเนื้อหาที่เรียนได้ตลอด และจะส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานั้นด้วย

ภาษาไทยเป็นวิชาที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์มากที่สุดในปัจจุบัน ทั้งที่ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ภาษาไทยเป็นวิชาบังคับแก่นักเรียนทุกระดับจะต้องเรียนภาษาไทยด้วยกันทั้งนั้น แต่ก็มีเสียงวิจารณ์ตามมาว่าวิชาภาษาไทย เป็นวิชาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในขั้นไม่น่าพอใจ จากการวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาของกองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ปัญหาของการใช้ภาษาคือการออกเสียงพยัญชนะ สระ และคำควบกล้ำไม่ชัด การใช้คำไม่ถูกต้อง (พันธณี วิหคโต. 2538) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ทำการวิเคราะห์ค่าถดถอยผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น ป.6 ในรอบ 10 ปี (2527 - 2538) พบว่า กลุ่มทักษะภาษาไทยมีอัตราความก้าวหน้าค่อนข้างต่ำเพียงประมาณร้อยละ 1 ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และจากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (กรมวิชาการ. 2544) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระดับประเทศสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวนโรงเรียน 1,487 โรงเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้ารับการประเมินจำนวน 137,665 คน วิชาภาษาไทยได้คะแนนต่ำสุด 0 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีจำนวน 12,121 คน คิดเป็นร้อยละ 8.805 อยู่ในระดับคุณภาพที่ควรปรับปรุง

ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาไทยที่สำคัญภายในโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่อยู่คือจากการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2544 โดยกรมวิชาการร่วมกับต้นสังกัด และหน่วยงานในเขตพื้นที่ให้โรงเรียนต่าง ๆ จัดสอบพร้อมกันทั่วประเทศ และส่งกระดาษคำตอบให้สำนักงานทดสอบทางการศึกษาดำเนินการตรวจกระดาษคำตอบ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) ระดับโรงเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีนักเรียนที่เข้ารับการประเมินทั้งหมดจำนวน 446 คน วิชาภาษาไทยได้คะแนนต่ำสุด 4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 10.538 อยู่ในระดับคุณภาพที่ควรปรับปรุง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงมีการประชุมครู

ในสังกัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการเรียนภาษาไทยมากขึ้น ประเด็นที่น่าสนใจในที่ประชุมคือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีอยู่หลายวิธีที่จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียน ทั้งนี้ได้เปิดกว้างให้ครูนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมตามธรรมชาติของวิชาด้วย

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรจะมีการทำวิจัยเกี่ยวกับกรออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ และความสนใจในการเรียน เพราะผลการเรียนรู้และความสนใจในการเรียน จะส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืนของนักเรียนอันเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ต้องการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้เรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติจริง เน้นในเรื่องบทบาทของผู้เรียนเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอน และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียนภาษาไทยมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีพื้นฐานในการเรียนระดับสูงต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำการเรียนการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3 เพื่อเป็นการศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมและความสนใจการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำที่สุดของแต่ละห้อง ประจำปีการศึกษา 2545 มาสอนซ่อมเสริม และวัดความสนใจ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตรฐานฯ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา
2. เพื่อศึกษาความสนใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับประถมศึกษา คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและผู้เกี่ยวข้องได้นำแนวทางการจัดกิจกรรมไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง เป็นโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปลายภาคเรียนที่ 2 ไม่ถึงเกณฑ์ 60 เปอร์เซนต์ ตามที่โรงเรียนกำหนด จำนวน 40 คน จากนักเรียนทั้งหมด 421 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปลายภาคเรียนที่ 2 ไม่ถึงเกณฑ์ 60 เปอร์เซนต์ ตามที่โรงเรียนกำหนด จำนวน 30 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนฤดูร้อนปีการศึกษา 2545 ระยะเวลาในการทดลองทั้งหมดจำนวน 15 คาบ คาบละ 50 นาที สอนวันละ 1 คาบ สัปดาห์ละ 5 วัน เป็นเวลา 3 สัปดาห์ โดยใช้เวลาเรียนตามปกติในภาคเช้าทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 09.00 – 09.50 น.

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเนื้อหาสาระจากหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง พุทธศักราช 2545 ซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ 1) จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

4.1 หน่วยนิทานชวนคิด

4.2 หน่วยพัฒนาประสบการณ์

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแบบชิปปา เรื่องมาตราตัวสะกด (มาตราแม่ กก กด กน กบ)

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ผลของการสอนซ่อมเสริม เรื่อง มาตราตัวสะกด (มาตราแม่ กก กด กน กบ)

5.2.2 ความสนใจในการเรียน เรื่อง มาตราตัวสะกด (มาตราแม่ กก กด กน กบ)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอนซ่อมเสริม หมายถึง การจัดการสอนเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปลายภาคเรียนที่ 2 ไม่ถึงเกณฑ์ 60 เปอร์เซนต์ ตามที่โรงเรียนกำหนด โดยเน้นทักษะทางด้าน การอ่านและการเขียน

2. ความสนใจในการเรียน หมายถึง ความเอาใจใส่ ความกระตือรือร้น และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในการเรียนภาษาไทย ซึ่งวัดจากแบบทดสอบความสนใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามหลักการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) โดยผ่านการหาคุณภาพเรียบร้อยแล้ว

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL) หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นให้มีความสอดคล้องกับแนวคิดหลัก 5 ประการ คือ หลักชิปปา (ทิตนา แคมมณี. 2545 : 32 – 33) ได้แก่

C มาจากคำว่า Construct หมายถึง หลักการสร้างความรู้ ตามทฤษฎี Constructivism เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง

I มาจากคำว่า Interaction หมายถึง หลักการปฏิสัมพันธ์ ตามทฤษฎี Constructivism และ Cooperative Learning เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลจะต้องอาศัยและพึ่งพากันและกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกัน

P มาจากคำว่า Process Learning หมายถึง หลักการเรียนรู้กระบวนการ ทักษะกระบวนการเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสาระ (Contents) ของการเรียนรู้ การสอนควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการแสวงหาความรู้ ฯลฯ เพราะเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ตลอดชีวิต

P มาจากคำว่า Physical Participation / Involvement หมายถึง หลักการมีส่วนร่วมทางกาย การเรียนรู้ต้องอาศัยการรับรู้ การเคลื่อนไหวทางกายจะช่วยให้ประสาทการรับรู้ "Active" และรับรู้ได้ดี ดังนั้นในการสอนจึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย และความสนใจของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการรับรู้และเรียนรู้

A มาจากคำว่า Application หมายถึง หลักการประยุกต์ใช้ความรู้ การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงหรือการปฏิบัติจริงจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งขึ้นและการนำความรู้ไปใช้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน

4. มาตรฐานตัวสะกด หมายถึง คำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่ กก กด กน กบ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการสอนซ่อมเสริมของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL) หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL) มีความสนใจในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 - 1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.2 ความสำคัญของภาษาไทย
 - 1.3 ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษาไทย
 - 1.4 วิสัยทัศน์ของภาษาไทย
 - 1.5 คุณภาพของผู้เรียน
 - 1.6 สาระ
 - 1.7 มาตรฐานการเรียนรู้
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 2.1 แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2 คุณลักษณะและบทบาทของผู้สอนต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 2.3 บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน
 - 2.4 แนวการจัดการกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมุ่งหมาย และแนวการสอนภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 - 3.1 ความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทย
 - 3.2 การสอนหลักภาษาไทย
 - 3.3 การใช้หลักภาษาไทย
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนซ่อมเสริม
 - 5.1 ความหมายของการสอนซ่อมเสริม
 - 5.2 สาเหตุที่ต้องมีการสอนซ่อมเสริม
 - 5.3 ประเภทของการสอนซ่อมเสริม
 - 5.4 หลักการสอนซ่อมเสริม
 - 5.5 ขั้นตอนของการสอนซ่อมเสริม
 - 5.6 วิธีการสอนซ่อมเสริม
 - 5.7 การประเมินผลการสอนซ่อมเสริม
6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการเรียน
 - 6.1 ความหมายของความสนใจ
 - 6.2 ลักษณะของความสนใจ
 - 6.3 องค์ประกอบของความสนใจ
 - 6.4 การสร้างความสนใจ
 - 6.5 การวัดความสนใจ
7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL)
 - 7.1 หลักการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL)
 - 7.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL)
 - 7.3 หลักการจัดการเรียนการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL)
 - 7.4 ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนซ่อมเสริม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL)

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การสอนภาษาไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแนวคิดไปจากเดิม ไม่เน้นการอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ภาษาในการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและปัญหาของสังคม เน้นการสอนภาษาไทยในฐานะเครื่องมือการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ยังต้องสอนภาษาเพื่อพัฒนาความคิด ผู้เรียนที่มีความคิดจะต้องมีประสบการณ์และประมวลค่ามากพอที่จะสร้างความคิดได้ลึกซึ้ง และคิดได้อย่างชาญฉลาดรอบคอบ ขณะเดียวกันการสอนภาษาไทยจะต้องเน้นการรักษาภาษาไทยในฐานะเป็นวัฒนธรรม และถ่ายทอดวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ในรูปของหลักภาษา ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์การใช้ภาษา วรรณคดี และวรรณกรรม ผู้เรียนจะต้องมีทักษะการใช้ภาษาได้ถูกต้องสละสลวย ตามหลักภาษา อ่านวรรณคดีที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์และสังสมมายาวนาน และอ่านวรรณกรรมต่าง ๆ เพื่อศึกษาเรื่องราวของชีวิตที่จะทำให้ชีวิตทัศน์และโลกทัศน์ของผู้อ่านกว้างขวางขึ้น เข้าใจสภาพสังคมและวัฒนธรรมทั้งในอดีต ปัจจุบันและสังคมในอนาคต รวมถึงการศึกษาภูมิปัญญาทางภาษาในท้องถิ่นต่าง ๆ (กรมวิชาการ. 2544 : 1)

1.2 ความสำคัญของภาษาไทย

คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กรมวิชาการ (2544 : 3 – 7) ได้ประมวลความสำคัญของภาษาไทยบางประการดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันนั้นเพื่อต้องการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและความต้องการใช้ภาษาสื่อความหมายไปสู่ผู้อื่น ด้วยการพูดและการเขียนรวมทั้งใช้ภาษาทำความเข้าใจเรื่องราว ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ฯลฯ กับผู้อื่นด้วยการฟัง การอ่าน และการดู
2. เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ความรู้ และประสบการณ์อันมีคุณค่าของบรรพบุรุษ ได้มีการใช้ภาษาบันทึกและบอกเล่าสืบต่อ ๆ กัน ผ่านยุคสมัยมารุ่นแล้วรุ่นเล่า คนรุ่นหลังจะใช้ภาษาเป็นเครื่องมือศึกษาแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ และรับสิ่งที่เป็นประโยชน์นั้นมาใช้พัฒนาตนและสังคมต่อไป
3. เป็นเครื่องมือเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การอยู่ร่วมกันเป็นสิ่งที่มิสันติสุขนั้น สมาชิกในสังคมจะต้องมีความเข้าใจอันดีต่อกัน มีความร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อพัฒนาสังคมให้มีความก้าวหน้าตามเป้าหมายร่วมกัน อย่างไรก็ตามการอยู่ร่วมกันในหมู่คนจำนวนมากบางครั้งอาจมีปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสารอันเนื่องจากการใช้ภาษา ดังนั้นการใช้ภาษาไทยที่สื่อความหมาย

ได้ชัดเจน ไม่กำกวมเยิ่นเย้อ จะก่อให้เกิดความเข้าใจที่ดี ความร่วมมือในสังคม ไม่สร้างปัญหา และความแตกแยก คนในสังคมย่อมมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน ก่อให้เกิดสันติสุขในสังคม

4. เป็นเครื่องมือสร้างเอกภาพของชาติ สังคมจะเป็นปึกแผ่นมั่นคงและเจริญรุ่งเรือง ก็เพราะคนในสังคมมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีความรู้สึกผูกพันเป็นพวกพ้องกัน เพราะคนไทยมีภาษาไทยที่เป็นภาษากลางหรือภาษามาตรฐานใช้ร่วมกัน ภาษาไทยยังแสดงให้เห็นถึงชาติไทยมีอารยธรรมและมีความเจริญรุ่งเรือง มีภาษาไทยใช้เป็นภาษาประจำชาติที่ใช้สื่อสารกัน ทำให้เกิดมีความสัมพันธ์ต่อกัน และเกิดความผูกพันเป็นเชื้อชาติเดียวกัน ภาษาไทยทำให้เกิดความเป็นเอกภาพของชาติ เป็นพลังสำคัญทำให้คนไทยเกิดความปรองดองและร่วมมือกันที่จะพัฒนาชาติไทยให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงต่อไป

5. เป็นเครื่องมือช่วยจรรโลงใจ โดยธรรมชาติมนุษย์ทุกเพศทุกวัยต้องการได้รับความจรรโลงใจในชีวิตอยู่เสมอ เด็กเล็ก ๆ ต้องการฟังเสียงเห่กล่อม เสียงเพลงทั้งบทร้องและทำนองย่อมทำให้เกิดความสำราญใจ อ่านหรือฟังนิทาน นิยาย บทกวี สารคดี บันเทิงคดี คำอวยพร สุภาสิต ฯลฯ ซึ่งผู้ประพันธ์ได้สรรถ้อยคำอันประณีต ไพเราะและมีข้อคิดที่ลึกซึ้ง เป็นภาษาเรียงร้อยให้เกิดความจรรโลงใจแก่ผู้อ่านและผู้ฟัง

1.3 ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษาไทย

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึงธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษาไทยว่า ภาษาไทยเป็นเครื่องมือใช้สื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมาย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดความต้องการและความรู้สึก คำในภาษาไทยย่อมประกอบด้วยเสียง รูปพยัญชนะ สระวรรณยุกต์ และความหมาย ส่วนประโยคเป็นการเรียงคำตามหลักเกณฑ์ของภาษา และประโยคหลายประโยคเรียงกันเป็นข้อความ นอกจากนั้นคำในภาษาไทยยังมีเสียงหนักเบา มีระดับของภาษา ซึ่งต้องใช้ให้เหมาะแก่กาลเทศะและบุคคล ภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ตามวัฒนธรรมของกลุ่มคน ตามสภาพของสังคมและเศรษฐกิจ การใช้ภาษาเป็นทักษะที่ผู้ใช้ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญไม่ว่าจะเป็น การอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และการดูสื่อต่าง ๆ รวมทั้งต้องใช้ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา เพื่อสื่อสารให้เกิดประสิทธิภาพและใช้อย่างคล่องแคล่ว มีวิจารณญาณ และมีคุณธรรม

1.4 วิสัยทัศน์ของภาษาไทย

วิสัยทัศน์ของภาษาไทยตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 1 – 2) กำหนดไว้ในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึงวิสัยทัศน์ไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเครื่องมือของคนในชาติเพื่อการสื่อสาร

ทำความเข้าใจกันและใช้ภาษาในการประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคม และประเทศชาติ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดี และภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วนเสริมความงดงามในชีวิต

การเรียนรู้ภาษาไทยย่อมเกี่ยวพันกับความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด การเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจ แก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์ และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงาม ย่อมสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเชื่อภูมิด้วย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงความคิดความเห็น ความรู้และประสบการณ์การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ได้ตรงตามความหมาย และถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ

ภาษาไทยมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้ และใช้ภาษาให้ถูกต้อง นอกจากนั้น วรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนบทร้องเล่นของเด็ก เพลง กล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้าน วรรณกรรมพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมซึ่งมีคุณค่า การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษาในบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและความภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

1.5 คุณภาพของผู้เรียน

คุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 2 – 3)

1. สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี
2. สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดเป็นธรรม

4. มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้และใช้ภาษาในการพัฒนาตนเองและสร้างสรรค์งานอาชีพ

เมื่อจบแต่ละช่วงชั้น ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถ ดังนี้
ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

1. สามารถอ่านได้คล่องและอ่านได้เร็ว
2. เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยค และเข้าใจข้อความที่อ่าน
3. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาคิด คาดคะเนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ และกำหนด

แนวทางการปฏิบัติได้

4. เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง
5. พูด และเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกและความต้องการได้
6. จัดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน
7. จับใจความสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง

ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์จากเรื่องที่ฟัง ที่ดูได้

8. เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้งภาษาไทยกลางและภาษาถิ่น
9. สามารถเลือกใช้คำคล้องจองแต่งบทหรือกรองง่าย ๆ
10. สามารถนำปริศนาคำทาย และบทร้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนและเล่น
11. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียน การแสวงหาความรู้ และใช้ได้เหมาะสม

กับบุคคลและสถานการณ์

12. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมไปใช้ในชีวิต
13. มีมารยาทการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มีนิสัยรักการอ่านและ

การเขียน

1.6 สาระ

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 6) ประกอบด้วย

- สาระที่ 1 : การอ่าน
- สาระที่ 2 : การเขียน
- สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด
- สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา
- สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

1.7 มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 7) ประกอบด้วย

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและ เขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์ วรรณคดี และวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างสติปัญญา และพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ การคิดสร้างสรรค์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความ สามารถในการคิดระดับสูง และคิดแบบองค์รวม สามารถคิดสร้างสรรค์ตนเอง สังคม ประเทศชาติ และโลก นอกจากนี้ยังมุ่งพัฒนาการทางอารมณ์ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งในอารมณ์อย่างถูกต้องเหมาะสม

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยกำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ใช้การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2.1 แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวความคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้สอนจะต้องวางแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนและสื่อการเรียนรู้ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาการเรียนรู้

ปัจจุบันบทบาทของครูและผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือผู้เรียนจะต้องรู้วิธีการเรียนให้ประสบผลสำเร็จ วิธีการแสวงหาความรู้ วิธีการคิดวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร สามารถใช้ทักษะทางภาษาเพื่อการอภิปราย การรายงาน การแสวงหาความรู้ สามารถจัดบันทึกความรู้ จัดหมวดหมู่ความรู้และเชื่อมโยงความรู้ใหม่และข้อมูลข่าวสารได้อย่างเป็นระบบ ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่วนตัวผู้สอนก็จะปรับบทบาทจากการให้ความรู้โดยการบอก การบรรยาย เป็นการวางแผนจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรม ให้วิธีการเรียนรู้ ให้หลักการของศาสตร์ที่จะสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติและสรุปความรู้ ประเมินผลตนเอง ปรับปรุงตนเองให้พัฒนาก้าวหน้า บทบาทของครูจะมีบทบาทวางตนให้ศิษย์ไว้วางใจ นำเคารพ และผู้ทรงความรู้ เป็นที่ปรึกษาแก่ศิษย์ รับฟังความคิดของศิษย์ รับรู้ความรู้สึกของศิษย์ วางตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นตัวอย่างในการประพฤติปฏิบัติ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 49 – 50) ได้เสนอแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรคำนึงถึงความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ที่มีความสุข เป็นการจัดการเรียนการสอนในบรรยากาศที่เป็นอิสระแต่มีระเบียบวินัยในตนเอง ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน เกิดความภาคภูมิใจในผลงานอันเกิดจากผลสำเร็จในการเรียนรู้ของตน และผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ แนวทางในการจัดการเรียนการสอน คือ บทเรียนมีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน กิจกรรมเรียนรู้หลากหลาย ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีสื่อการเรียนรู้เหมาะกับความสามารถและนำเสนอใจ การประเมินผลมุ่งเน้นศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2. การเรียนรู้แบบองค์รวม เป็นการเรียนรู้จากการบูรณาการสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้เข้าด้วยกัน สาระการเรียนรู้จากเรื่องใกล้ตัว ที่อยู่อาศัย ท้องถิ่นของตน สังคม ประเทศชาติ สิ่งแวดล้อม เรื่องของสังคมโลก การเรียนรู้แบบองค์รวมเป็นการบูรณาการความรู้ความเข้าใจ เรื่องที่เรียนให้ลึกซึ้งครอบคลุมปัญหา และมีความหมายต่อการนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและการแก้ปัญหาของสังคม

3. การเรียนรู้จะต้องปรับวัฒนธรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนต้องมีลีลาการเรียนรู้ (Learning Styles) ของตน มีอิสระในการเรียนรู้อย่างมีความรับผิดชอบสูง มีวินัยในตนเอง หากการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียนขาดระเบียบวินัย ขาดความเข้มแข็งด้านจริยธรรม ขาดความรับผิดชอบ ขาดความอดทน และความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ และขาดวินัยในการปฏิบัติงาน การเรียนการสอนย่อมล้มเหลว ดังนั้นครูจำเป็นต้องปลูกฝังและสร้างวินัยในตนเองควบคู่ไปกับวิธีการเรียนรู้

4. การเรียนรู้จากการคิดและการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้โดยการประมวลข้อมูลความรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ มาวิเคราะห์ให้เป็นความรู้ใหม่ วิธีการใหม่ เพื่อนำความรู้และวิธีการไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมสอดคล้องกัน ผู้เรียนจะแสวงหาข้อมูลจากการอ่าน การสัมภาษณ์ การดูสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ การฟัง แล้วจดบันทึกข้อมูลนำมาวิเคราะห์ คิดอย่างรอบคอบและนำความรู้ไปปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ สื่อเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัว นำมาสรุปผลสร้างความรู้ด้วยตนเอง

5. การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เป็นการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ด้วยการนำข้อมูลมาศึกษาทำความเข้าใจร่วมกัน คิดวิเคราะห์ ตีความ แปลความ สังเคราะห์ ข้อมูลและประสบการณ์ สรุปเป็นข้อความรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นการปลูกฝังคุณธรรม การอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันทำให้พัฒนา ทั้งทักษะทางสังคม และทักษะการทำงานที่ดี

6. การเรียนรู้โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนและมีส่วนร่วมในผลงาน เป็นการให้ ผู้เรียนร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การจัดนิทรรศการ การเขียนความรู้เป็นบทความ หรือจัดทำสมุดวิเคราะห์ความรู้ จัดทำแผนภูมิ การรายงานหน้าชั้น การจัดอภิปรายความรู้ การแสดงบทบาทสมมติ และการแสดงละคร ฯลฯ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีความเป็นประชาธิปไตย รู้จักบทบาท หน้าที่ แบ่งความรับผิดชอบ ปรีक्षाหาหรือ ติดตามผล ประเมินผลงาน และบูรณาการความรู้จากหลายวิชา

7. การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ลีลาการเรียนรู้และความถนัดในการเรียนของตนเอง ผู้เรียนจะรู้กระบวนการเรียนรู้จากการที่ผู้สอนเปิดโอกาสและจัดสถานการณ์ให้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เกิดการศึกษาวิเคราะห์และสรุปผลการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ต่อไป

8. การเรียนรู้เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ เป็นการนำความรู้ที่ได้จากการเรียน เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะสังเคราะห์ ทักษะการจัดการ ทักษะการดำเนินชีวิตและการมีมนุษยสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ

2.2 คุณลักษณะและบทบาทของผู้สอนต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

คุณลักษณะของผู้สอนที่ดีตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 51) ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของครูภาษาไทยที่ดี โดยสุจริต เพียรชอบ (2539 : 4 – 5) ได้แก่กล่าวถึงลักษณะของครูภาษาไทยที่ดี ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ทางภาษาไทยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความรู้เป็นอย่างดีในเรื่องที่จะสอน นักเรียนจะได้รับความรู้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย เด็กนักเรียนในปัจจุบันเป็นผู้ที่มีความอยากรู้อยากเห็นใคร่รู้ใคร่เรียน เมื่อได้เรียนกับครูที่มีความรู้ดีจะได้รับความกว้างขวางลึกซึ้ง ทำให้เกิดศรัทธาในตัวครู ทำให้มีความกระตือรือร้นในการเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการในสาขาอื่น ๆ ตลอดจนความรู้รอบตัวอย่างกว้างขวาง การสอนภาษาไทยให้สนุกนั้น มิใช่จะจำกัดตัวเองอยู่ในแวดวงภาษาไทยเท่านั้น การนำเนื้อหาวิชาในวิชาอื่น ๆ มาสัมพันธ์หรือกล่าวถึง จะทำให้การสอนวิชาภาษาไทยมีชีวิตชีวาวขึ้น เช่น การนำการร้องรำทำเพลง หรือนาฏศิลป์ มาใช้ประกอบการสอนภาษาไทย ก็จะทำให้เกิดความสุขสนุกสนาน การให้นักเรียนวาดภาพประกอบบทเรียนวรรณคดีก็เป็นการสอนแบบสัมพันธ์วิชาที่จะช่วยทำให้นักเรียนได้แสดงความสามารถทางศิลปะควบคู่ไปกับภาษาไทยอีกด้วย

3. มีความสามารถพิเศษ เช่น การแต่งคำประพันธ์ ร้องเพลง เล่นดนตรี ฟ้อนรำ ขับเสภา เหน่เรือ พากย์ไซน เซ็ดหุ่นได้ หรือสามารถนำเกมต่าง ๆ มาใช้ประกอบการสอนได้ความสามารถพิเศษนี้จะช่วยให้บรรยากาศในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีชีวิตชีวาวขึ้น

4. หมั่นปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ เป็นผู้ใฝ่ใคร่รู้ใคร่เรียน ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ อาจวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการสอน ทดลองการสอนด้วยตนเอง แล้วนำผลการวิจัยไปปรับปรุงการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

5. มีความสามารถในการใช้ภาษาได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ คือใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกาลเทศะ สังคม และบุคคล เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนในด้านการใช้ภาษา

6. มีความรักความพอใจและศรัทธาในวิชาชีพครู รักนักเรียน รักการสอน รู้สึกสนุกสนาน และมีความสุขในการสอน ความศรัทธาจะช่วยเป็นแรงบันดาลใจให้ครูเตรียมการสอนที่ดี ถ่ายทอดความรู้ได้อย่างแจ่มแจ้ง และปฏิบัติงานได้เต็มสติปัญญาความสามารถ ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ นักเรียนก็ได้รับความรู้อย่างเต็มที่
7. มีวิธีการสอนดี ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ทั้งการบรรยาย อภิปราย การสาธิต การแบ่งกลุ่มย่อย การแก้ปัญหา การใช้เกม เพลง สถานการณ์จำลองการใช้ปฏิกริยาตอบสนอง ทำให้บรรยากาศในการเรียนคึกคักตลอดเวลา ไม่ซ้ำซากจำเจ สิ่งสำคัญก็คือพยายามส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมได้ร่วมกิจกรรมมาก ๆ เพื่อจะได้มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาสูง
8. มีความรู้ความเข้าใจทางจิตวิทยาดี เข้าใจลักษณะธรรมชาติ และความต้องการของนักเรียนเป็นอย่างดี ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการที่จะกระตุ้นหรือจูงใจให้นักเรียนสนใจในการเรียนภาษาไทย การเสริมกำลังใจ การให้รางวัลและการลงโทษ ฯลฯ
9. รู้แหล่งวิทยาการที่ดี ทั้งที่เป็นบุคคล สถาบัน เอกสาร และที่เป็นธรรมชาติ และนำเอาแหล่งวิทยาการเหล่านั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการสอน
10. มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดี โอบอ้อมอารีย์ และเป็นกันเองกับนักเรียน เพราะจะช่วยให้บรรยากาศในการเรียนการสอนดีขึ้น นักเรียนก็กล้าคิด กล้าถาม กล้าแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ
11. ขยันขันแข็ง เสียสละ อดทนต่อการทำงานหนัก ทั้งในด้านการเตรียมการสอน การผลิตสื่อการสอน และการสอนเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เป็นที่พึงปรารถนา นักเรียนจะได้เรียนภาษาไทยอย่างมีความสุข เห็นตัวอย่างที่ดีในความพยายามและการทำงานหนักของครู
12. มีจิตใจกว้างขวางเป็นนักประชาธิปไตย มีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนเป็นอย่างดี สิ่งสำคัญก็คือครูควรพยายามเปิดโอกาส และจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นเหล่านั้นด้วยใจเป็นธรรม
13. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบคิด ชอบจัดกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยมีประสิทธิภาพดีขึ้น
14. มีบุคลิกลักษณะดี การแต่งกายสะอาดเรียบร้อยตามสมัยนิยม มีท่วงท่าทางดี มีความสามารถในการพูดและวางตนดี
15. มีความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดและอารมณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสอนวรรณคดี เพื่อจะได้ช่วยให้นักเรียนเกิดอารมณ์ร่วมกับกวี และเข้าใจบทเรียนได้ลึกซึ้ง
16. มีความเป็นตัวของตัวเอง เคารพในหลักการ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีอคติปราศจากความเอนเอียงใด ๆ หรือพุ่งชนไปตามสมัยนิยม

17. มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับครู นักเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนประชาชนในชุมชนนั้นได้เป็นอย่างดี

18. มีจิตใจเข้มแข็ง กล้าหาญ เด็ดเดี่ยว ไม่ย่อท้อต่องานหนัก และการดูหมิ่นจากบุคคลอื่น ในขณะที่เดียวกันก็มีความสามารถในการเสนอความคิดที่มีค่าแก่บุคคลอื่น ทั้งในวงการศึกษาและวงการศึกษาอื่น เช่น สื่อมวลชน และการประชาสัมพันธ์ เพื่อจะได้ช่วยกันทะนุบำรุงและสืบสานวัฒนธรรมทางด้านภาษาของเราให้ยืนยงคงอยู่สืบไป

2.3 บทบาทหน้าที่ของผู้สอน

บทบาทหน้าที่ของผู้สอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 51 – 52) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนไว้ดังนี้คือ

1. ทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร่วมกับคณะครูในหมวดวิชา โดยทำหน้าที่ 4 ประการคือ พัฒนาหลักสูตร ใช้หลักสูตร วิจัยและประเมินหลักสูตรและการปรับหลักสูตร

2. จัดบรรยากาศและกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนอย่างมีความสุข ได้แก่

2.1 ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียนว่าสามารถเรียนรู้ได้เท่าเทียมกัน

2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับนับถือ ภาคภูมิใจในความสามารถของตนและรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้

2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามความถนัด ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของตนเอง

2.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถของตนเองและมีโอกาสได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ตลอดจนรู้จักวางแผนการเรียนรู้ได้เอง

2.5 จัดบทเรียนที่มีความหมาย มีประโยชน์ เหมาะสมกับวุฒิภาวะ และความสามารถที่จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จได้

2.6 จัดกิจกรรมเรียนรู้ที่หลากหลาย จูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพตามศักยภาพและมีความสุข

2.7 ใช้ภาษาที่ถูกต้องตามวัฒนธรรมการใช้ภาษาในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทุกโอกาส

2.8 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง เพื่อปรับปรุง และพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง

3. จัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

ห้องเรียนควรเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทั้งความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม เกิดความคิดสร้างสรรค์ เกิดการปฏิบัติ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและหมู่คณะ เป็นการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดี เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ทุกด้าน

การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ควรฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด และความสามารถเฉพาะตน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันสรรค์สร้างงานให้เกิดประโยชน์ เป็นการฝึกให้มีมนุษยสัมพันธ์ ฝึกภาวะผู้นำ ฝึกความรับผิดชอบ การแก้ปัญหาาร่วมกัน การยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การให้เกียรติผู้อื่น ความสามัคคี ความมีระเบียบวินัย ความมีมารยาทในสังคม ฯลฯ

การจัดสภาพห้องเรียน ควรให้มีความสะดวก สะอาด สวยงาม และเอื้อต่อการปฏิบัติงาน ฝึกทักษะของผู้เรียน มีสื่อและอุปกรณ์พร้อมที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีแหล่งค้นคว้า เช่น มุมหนังสือในห้องเรียน ฯลฯ

4. จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้ส่งเสริมการเรียนรู้

โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญ ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อม เช่น สวนพฤกษศาสตร์ สามารถที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนแบบบูรณาการได้หลายสาระการเรียนรู้ เช่น ให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ในการศึกษาชื่อและชนิดของพันธุ์ไม้ ใช้ความรู้ทางการงานอาชีพในการศึกษาวิธีการปลูก การขยายพันธุ์ คุณค่าทางอาหาร และประโยชน์อื่น ๆ ใช้ความรู้ทางศิลปะในการตกแต่ง ออกแบบการจัดสวน ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ในการคิดคำนวณพื้นที่และระยะการปลูก ใช้ความรู้ทางภาษาในการบรรยาย พรรณนา หรือนำชมสวน ใช้ความรู้ทางสุขศึกษาในการศึกษาคุณประโยชน์ของสมุนไพร ซึ่งอาจจะเรียนรู้ควบคู่กับวิชาวิทยาศาสตร์หรือความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญในโรงเรียน และเป็นหัวใจสำคัญที่ผู้เรียนจะใช้ในการศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โรงเรียนแต่ละแห่งอาจจะมีห้องสมุดกลาง ห้องสมุดหมวดวิชา มุมหนังสือในห้องเรียน ตะกร้าหนังสือเคลื่อนที่ไปตามระเบียง หรือต้นไม้ หรือศาลา ในบริเวณโรงเรียนหรือห้องสมุดประชาชนล้วนแต่เป็นแหล่งเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดการปลูกฝังนิสัยที่ดีในการศึกษาค้นคว้าและรักการอ่าน

2.4 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้สอนจะต้องศึกษา วิเคราะห์สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น จัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค สาระการเรียนรู้รายปีหรือ

รายการ และจัดทำคำอธิบายรายวิชา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจก่อนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องดำเนินการดังนี้

2.4.1 เลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้สอนต้องเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น การปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนทำโครงการ

2.4.2 คิดค้นเทคนิคกลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้สอนสามารถคิดค้นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ และนำมาใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ความสามารถด้านเนื้อหาวิชา ความสนใจ และวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น เวลา สถานที่

2.4.3 จัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้มีหลายรูปแบบ ผู้สอนสามารถเลือกนำมาใช้หรือปรับใช้โดยคำนึงถึงสภาพและลักษณะของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุข

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมุ่งหมายและแนวการสอนภาษาไทยตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้คุณภาพของผู้เรียน และสาระการเรียนรู้อันเป็นองค์ความรู้ที่เป็นเนื้อหาครอบคลุมทั้ง 12 ปี ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาขึ้น โดยเฉพาะผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ต้องมีการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการและเทคนิคหลายรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และต้องทราบความมุ่งหมายตลอดจนแนวการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งระบุปะนีย นาคกรทรรพ (2545 : 3 – 6 ; 67 – 77) ได้ประมวลแนวคิดและการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้

3.1 ความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทย

1. ให้สามารถใช้ภาษาได้ดีทั้งในการฟัง พูด อ่านและเขียน

ความมุ่งหมายข้อนี้ มุ่งประโยชน์ในการใช้ภาษาโดยตรง กล่าวคือ

1.1 ในการฟัง ให้รู้จักฟังอย่างสงบ ฟังเข้าใจความหมาย ได้เนื้อถ้อยกระตงความ รู้จักเก็บสาระสำคัญที่ได้จากการฟังไปใช้เป็นประโยชน์ได้ นอกจากนั้น จะต้องฝึกให้ได้รู้จักฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ ใช้เหตุผลไตร่ตรอง ไม่เชื่อเร็วเกินไป ฟังแล้วให้รู้ว่าผู้พูดมีความประสงค์อย่างไร ทั้งให้รู้จักใช้การฟังเป็นเครื่องส่งเสริมสติปัญญาหรือความเป็นพหุสูตด้วย

1.2 ในการพูด ให้รู้จักพูดอย่างสุภาพ ให้กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็นเมื่อถึงคราวที่จะต้องพูด พูดให้ถูกต้องชัดเจน สามารถแสดงความรู้สึกนึกคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจแจ่มแจ้ง รู้จักเลือกใช้คำพูดให้เหมาะแก่กาลเทศะ และบุคคล

1.3 ในการอ่าน ให้สามารถอ่านได้ดี ทั้งอ่านออกเสียงและอ่านในใจ สำหรับการอ่านออกเสียงนั้น ฟังเสียงถึงการอ่านให้ถูกต้องตามหลักอักขรวิธีและความนิยม ถูกจังหวะวรรคตอน อ่านเสียง ร ล และตัวควบกล้ำชัดเจน ไม่อ่านตุ๋นหรือตะกุกตะกัก อ่านเป็นสำเนียงพูด ส่วนการอ่านในใจนั้นจะต้องฝึกให้อ่านได้รวดเร็ว สามารถเก็บใจความของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ให้มีวิจรรณญาณในการอ่าน ทั้งให้รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านค้นคว้าด้วยตนเอง และรู้จักหาความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือทั้งประเภทสารคดีและบันเทิงคดีที่เหมาะสม

1.4 ในการเขียน ให้สามารถเขียนสะกดตัวได้ถูกต้องตามหลักอักขรวิธี เขียนให้อ่านง่าย ชัดเจน เรียบร้อย และรวดเร็ว ให้รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนให้เหมาะกับเนื้อเรื่อง รู้จักลำดับความคิดและแสดงความคิดเห็นออกเป็นตัวหนังสือให้ผู้อื่นเข้าใจได้แจ่มแจ้ง ให้รู้จักย่อความ แต่งความ เขียนจดหมาย เขียนบันทึก รายงานและการเขียนประเภทต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2. ให้สามารถใช้ภาษาไทยเพื่อเป็นสื่อในการติดต่อและแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ความมุ่งหมายข้อนี้เน้นในเรื่องการใช้ภาษาเป็นสื่อในการติดต่อประการหนึ่ง และในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอีกประการหนึ่ง

ความสามารถที่จะใช้ภาษาเป็นสื่อในการติดต่อนี้เรื่องสำคัญมาก แม้นักเรียนจะฟัง พูด อ่าน เขียนได้ แต่ถ้ายังบกพร่องในการที่จะติดต่อทำความเข้าใจกับผู้อื่นให้ได้ประโยชน์ตามที่ประสงค์แล้ว ก็ยังไม่นับว่าบรรลุความมุ่งหมายข้อนี้ ฉะนั้นครูผู้สอนพึงส่งเสริมในเรื่องนี้ โดยจัดสภาพการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนต้องใช้ภาษาเป็นสื่อในการติดต่ออยู่เสมอ เช่น ฝึกให้ติดต่อกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพื่อนนักเรียน ครู พ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือบุคคลอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน ในการติดต่อเช่นนี้ การฟังและการพูดมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนการอ่านและการเขียนมีความสำคัญเป็นอันดับรองลงไป นอกจากจะฟังเสียงในด้านประโยชน์แล้วจะต้องคำนึงถึงศิลปะในการใช้ภาษาด้วย กล่าวคือจะต้องฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้ภาษาที่สละสลวย สุภาพเหมาะแก่กาลเทศะและบุคคล

ส่วนการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมนั้น เน้นในเรื่องวิธีการแสวงหาความรู้ การฟังสิ่งที่จะเป็นเครื่องประดับสติปัญญา ทั้งในและนอกโรงเรียน การพูดซักถาม สนทนาอภิปรายที่จะทำให้ได้ความรู้เพิ่มเติมขึ้นในเรื่องต่าง ๆ ไม่จำกัดอยู่แต่วิชาภาษาไทย แต่หมายรวมถึงความรู้ในวิชาอื่น ๆ และความรู้รอบตัวด้วย การอ่านหนังสือ ทั้งประเภทแบบเรียน หนังสืออุเทศ เช่น พจนานุกรม สารานุกรม หนังสือประกอบการค้นคว้าต่าง ๆ และหนังสือประเภทบันเทิงคดีที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วย

ให้นักเรียนมีความรอบรู้ยิ่งขึ้น และการเขียนบันทึกหัวข้อความรู้ไว้เป็นเครื่องช่วยความจำ หรือเขียนขยายหัวข้อความรู้ออกไปให้กว้างขวาง ฯลฯ สรุปแล้วก็มุ่งให้นักเรียนถึงความเป็นพหูสูตโดยอาศัยหลัก ส.จ.ป.ล. อันเป็นหลักในการแสวงหาความรู้ของไทยเราเดิมมานั้นเอง

3. ให้ความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือประเภทต่างๆ และรู้รสไพเราะของบทประพันธ์ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง

ความมุ่งหมายข้อนี้ เฟื่องเล็งในเรื่องการอ่านหนังสือประเภทวรรณคดีหรือกวีนิพนธ์ของไทย การสอนวรรณคดีนั้นมิใช่มุ่งเพียงให้รู้เนื้อเรื่อง รู้ศัพท์ หรือรู้เพียงเพื่อให้ออกคำตอบในข้อสอบได้เท่านั้น แต่เรามุ่งที่จะให้มีทางจิตใจของเด็กด้วย กล่าวคือ ทำให้เด็กมีจิตใจแจ่มใสเบิกบาน และเพลิดเพลินในการอ่านหนังสือประเภทนี้ นอกจากนั้นก็ควรปลูกฝังให้เด็กรู้จักคุณค่าของบทประพันธ์ที่ไพเราะ จนเกิดความรู้สึกนิยมชมชื่นวรรณคดีไทย วิธีการปลูกฝังในด้านจิตใจนี้จะหวังผลเร็วนักไม่ได้ ต้องค่อยเป็นค่อยไปที่ละน้อย จนกระทั่งเด็กรู้จักหาความสนุกเพลิดเพลินจากหนังสือด้วยตนเองนั่นแหละจึงจะเรียกว่าได้ผลเมื่อเรียนสำเร็จออกไปจากโรงเรียนแล้ว เด็กก็จะได้นิสัยรักการอ่านหนังสือติดตัวไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ชีวิตของเด็กเป็นอันมาก

4. ให้อ่านใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับคิดค้นหาเหตุผลและใช้ดุลพินิจของตน

ความมุ่งหมายข้อนี้เน้นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษา กับความคิด เมื่อเด็กเติบโตขึ้น ความคิดอ่านก็เจริญขึ้นเป็นเงาตามตัว พัฒนาการในด้านภาษาของเด็กก็เพิ่มขึ้น เด็กจะใช้ภาษาได้ดีเมื่ออยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยและสบายใจ ฉะนั้นครูควรพยายามสร้างบรรยากาศในห้องเรียน หรือส่งเสริมการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนที่จะทำให้เด็กได้แสดงออกทางภาษาอย่างเต็มที่ ทั้งนี้จะเป็นการส่งเสริมให้ความรู้สึกนึกคิดของเด็กเจริญขึ้นด้วย ไม่ว่าจะเป็นการสอน ฟัง พูด อ่าน หรือเขียน ครู จะต้องพยายามแทรกความคิดลงไปด้วย กล่าวคือ ฝึกให้เด็กคิด ถ้อยคำ สำนวน ที่ตรงตามความประสงค์ เช่น คิดชื่อเรื่องให้ตรงกับความหมายของเรื่อง คิดหาคำมาเติมข้อความให้ถูกต้องชัดเจน คิดสรุปข้อความยาว ๆ ให้เหลือเพียงสาระสำคัญ ฯลฯ นอกจากนั้นก็ต้องฝึกให้รู้จักเลือกและตัดสินใจว่าจะใช้ภาษาอย่างไร จึงจะถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล ความมุ่งหมายข้อนี้ก็ตรงกับหลัก ส.จ.ป.ล. เข้าอีก คือ ตรงกับคำว่า จิ. – จินตะ ให้อ่านใช้ความคิดไตร่ตรองหาเหตุผลโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ

5. ให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย

ความมุ่งหมายข้อนี้ เฟื่องเล็งในเรื่องทัศนคติของเด็กที่มีต่อภาษาไทย เด็กไทยควรจะได้รับ การอบรมปลูกฝังให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในภาษากำเนิดของตน ซึ่งเป็นภาษาที่ไพเราะ มีความหมายเด่น เด็กควรจะได้รับ การอบรมให้ทราบว่า ชาติไทยเป็นชาติที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่มาแต่ครั้งโบราณและมีภาษาไทยเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นเอกราชของชาติ ภาษาไทยเป็นมรดกอันล้ำค่า

ตกทอดจากบรรพบุรุษมาจนถึงไทยเราปัจจุบันนี้ ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของคนไทยปัจจุบันนี้ที่จะต้องรักษาภาษาไทยไว้ให้เป็นมรดกตกทอดไปถึงลูกหลานไทยต่อไปในอนาคต วัฒนธรรม หมายถึงรวมถึงหลายสิ่งหลายอย่างที่เป็นเครื่องแสดงความเจริญของชาติ ได้แก่ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา ศิลปะ ดนตรี ฯลฯ และภาษาไทยก็เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย การที่จะรักษาภาษาไทยไว้ให้ยั่งยืนตลอดไปนั้น เราจะต้องศึกษาหลักภาษาอันเป็นระเบียบแบบแผนของภาษาไทยและใช้ภาษาให้ถูกต้อง ทั้งจะต้องศึกษาวรรณคดีไทยซึ่งเป็นภาษาที่ร้อยกรองไว้อย่างไพเราะงดงามอีกด้วย

การที่จะอบรมสั่งสอนให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยนั้นจะต้องค่อยๆทำไปโดยใช้วิธีการจูงใจและปลูกฝังทีละน้อย ถ้าเด็กสนใจและเห็นความสำคัญของภาษาไทยแล้ว การเรียนภาษาไทยของเด็กก็จะเป็นไปด้วยความสนุกเพลิดเพลินและบรรลุผลตามความมุ่งหมาย

3.2 การสอนหลักภาษาไทย

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 66 – 69) ได้กล่าวถึง การสอนหลักภาษาไทย ตามหลักสูตรการสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ไว้ดังนี้

หลักภาษา หมายถึง ระเบียบแบบแผนของภาษา ซึ่งกำหนดไว้ให้บุคคลในชาติเดียวกันใช้ภาษาให้ตรงกัน ฉะนั้นหลักภาษาไทยก็คือระเบียบแบบแผนของภาษาไทย ที่คนไทยควรจะต้องเรียนรู้เพื่อจะได้ใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตามระเบียบที่ได้วางไว้ และจะต้องช่วยกันรักษาไว้ให้ดำรงคงอยู่เป็นมรดกตกทอดถึงคนรุ่นหลังต่อไป

ความมุ่งหมายของการสอนหลักภาษาไทย

- ก. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบของการใช้ภาษาไทยตามระดับชั้น
- ข. เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง
- ค. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภาษาไทย และช่วยกันรักษาวัฒนธรรมในด้านภาษาของการสอนหลักภาษาไทย ดังต่อไปนี้

1. ทัศนคติที่เด็กมีต่อภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญมาก ฉะนั้นก่อนลงมือสอน ครูควรพูดจูงใจให้นักเรียนสนใจในการเรียนวิชานี้ โดยแนะนำให้เรียนสังเกตว่าภาษาไทยมีถ้อยคำสำนวนมากมายที่อาจเลือกมาใช้ในการพูดหรือเขียนได้ตามปรารถนา ถ้าเพียงแต่เราจะศึกษาให้ทราบหลักเกณฑ์บางประการ เราก็จะเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย หนึ่งควรชี้ให้นักเรียนเห็นว่า เป็นสิ่งที่ควรภาคภูมิใจที่ไทยเรามีภาษา มีตัวหนังสือของเราเองมานานนับเป็นเวลากว่า 700 ปี คนรุ่นโบราณสามารถจารึกข้อความต่าง ๆ ไว้ให้คนรุ่นหลังอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้ เช่น ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง

2. ครูควรสำรวจดูว่า นักเรียนมีพื้นฐานความรู้เดิมอยู่แล้วในเรื่องใดบ้าง และควรทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนไปที่ละอย่าง เพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจว่าตนมีความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทยอยู่บ้างแล้ว พอจะเป็นพื้นฐานทำให้สามารถเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นอีกได้เรื่อย ๆ ควรพยายามทำให้นักเรียนเห็นว่าเรื่องที่เรียนใหม่เป็นเรื่องง่าย ๆ โดยหลีกเลี่ยงการที่จะสอนเนื้อหาวิชาครวละมาก ๆ ควรสอนให้สังเกตหลักไปครวละ 1 หรือ 2 หลัก แต่ให้แม่นยำจริง ๆ

3. หาวิธีทำให้นักเรียนเห็นว่าภาษาไทยมีสิ่งที่น่าสนใจ น่าเรียนอยู่มาก เช่น เล่นทายปัญหาที่เกี่ยวกับคำ ความหมายของคำ ทายตัวพยัญชนะและสระต่าง ๆ แนะนำให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม ถ้าทำให้นักเรียนสนใจได้แล้ว นักเรียนก็จะค้นคว้าด้วยตนเองต่อไป

4. ถ้าไม่จำเป็น ไม่ควรใช้วิธีให้นักเรียนจดและท่องจำกฎเกณฑ์ แต่ควรให้นักเรียนหาตัวอย่างและทำแบบฝึกหัดจนนักเรียนพบกฎเกณฑ์ด้วยตนเอง แล้วจึงสรุปเป็นหลักให้นักเรียนสังเกตไว้ เช่น ถ้าจะสอนเรื่องนามควรให้นักเรียนหาตัวอย่างคำที่ใช้เรียกสิ่งต่าง ๆ มาให้มากพอ แล้วจึงสรุปหลักให้นักเรียนรับทราบไว้ว่า คำประเภทนี้มีชื่อเรียกว่า นาม

5. ฝึกให้นักเรียนมีนิสัยชอบรวบรวมความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยไว้อย่างมีระเบียบและให้มีสมุดบัญชีคำ สำหรับจดคำชนิดต่าง ๆ แยกประเภทไว้เป็นหมวดหมู่ ถ้าเรียงลำดับได้ตามตัวอักษรก็ยิ่งดี

6. เนื้อหาความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทยที่ระบุไว้ในหลักสูตรอย่างกว้าง ๆ นั้น มิได้บังคับว่าให้สอนละเอียดทุกอย่างในขั้นนั้น ๆ

7. ในเวลาที่นักเรียนอ่านหนังสือ หรือพูด หรือเขียนข้อความใด ๆ หากมีสิ่งใดบกพร่อง หรือมีช่องทางที่ครูจะโยงเข้าหาหลักเกณฑ์ในเรื่องหลักภาษาได้ ครูก็ควรถือโอกาสนั้นแนะนำให้นักเรียนสังเกต และให้แก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ เสีย

8. ฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้พจนานุกรม สามารถหาความหมายของคำได้ในเวลารวดเร็ว เพื่อให้นักเรียนจะได้เขียนหนังสือได้ถูกต้อง

9. ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ช่วยในการสอน เช่น บัตรคำ แผนภูมิ ตารางเทียบ ป้ายประกาศ กระเป๋าผนัง แผ่นป้ายสำลี สมุดภาพแสดงความหมายของคำ ฯลฯ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน

10. ใช้กิจกรรมต่าง ๆ ช่วยในการสอน เช่น การแบ่งหมู่ให้นักเรียนให้ทำงาน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา การทายปัญหา การแข่งขันหาตัวอย่างทำ การทำหนังสือข่าวสำหรับชั้น การผูกถ้อยคำเป็นร้อยกรองง่าย ๆ เพื่อช่วยให้จำตัวสะกดได้แม่นยำ

11. ถ้ามีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของนักเรียน ควรชี้แจงเหตุผลให้นักเรียนทราบว่าที่ถูกต้องนั้นเป็นอย่างไร ควรพูดให้นักเรียนเกิดความเต็มใจที่จะแก้ข้อบกพร่องของตนเอง โดยครูไม่ต้องเคี่ยวเข็ญ

12. หมั่นทดสอบความรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนอยู่เสมอ เช่น ใช้ข้อทดสอบแบบปรนัย หรือทายปัญหา หรือแข่งขันสะกดคำถูก แข่งขันหาคำชนิดต่าง ๆ (เป็นการทบทวน) ถ้าครูใช้บัตรคำเขียนคำยากไว้ให้นักเรียนดู ก็ควรมีการทดสอบให้เขียนคำยากเหล่านั้นเป็นระยะ ๆ

13. ส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนแล้ว ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น ในการอ่านหนังสือ การเขียนเรียงความ เขียนจดหมาย หรือการพูดในโอกาสต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนเห็นประโยชน์ในการเรียนหลักภาษาไทย

3.3 การใช้ภาษา

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 73 – 77) ได้กล่าวถึง การใช้หลักภาษาไทย ตามหลักสูตรการสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ไว้ดังนี้

ความหมาย

คำว่า “วัฒนธรรม” นี้ นักสังคมศาสตร์ ใช้ในความหมายว่า “แบบแผนชีวิต” หรือ “ระบบการดำเนินชีวิต” ส่วนพระราชบัญญัติวัฒนธรรม ให้ความหมายคำนี้ว่า “คือลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียวก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีของประชาชน”

ภาษาเป็นวัฒนธรรมแขนงหนึ่ง และภาษาเป็นระบบสัญลักษณ์ที่ใช้สื่อความหมายระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ฉะนั้น วัฒนธรรมทางภาษาของไทย จึงหมายถึง ระบบการดำเนินชีวิตที่ใช้ภาษาเป็นเครื่องแสดงออกถึงลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

ขอบข่ายของวัฒนธรรมทางภาษาของไทย

ภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษไทยได้สร้างสมไว้ และถ่ายทอดสืบต่อกันมาจนถึงคนไทยรุ่นปัจจุบัน เป็นที่น่าภาคภูมิใจยิ่งนักที่เรามีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ใช้สื่อความหมายกันได้ทั่วประเทศ ภาษาไทยของเรามีความเจริญงอกงาม ด้วยเหตุที่เราสามารถดำรงรักษาส่วนที่เป็นของเดิมไว้ได้ และยังสามารถสร้างส่วนหนึ่งที่เป็นของใหม่ให้ผสมผสานกลมกลืนกับของเดิมได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ไทยเรามีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาเป็นแบบแผนอันดีงาม แสดงถึงอดีตอันรุ่งเรืองมานานหลายร้อยปี เมื่อก้าวถึงวัฒนธรรมทางภาษาก็อาจตีความได้เป็น 2 นัย กล่าวคือ

นัยที่ 1 การใช้ภาษาให้ถูกวัฒนธรรม

นัยที่ 2 วัฒนธรรมในการใช้ภาษา

ในการใช้ภาษาให้ถูกวัฒนธรรมนั้น พระยาอนูมานราชชนได้ให้ข้อคิดไว้ว่า “การใช้ภาษาไม่ถูกต้องตามแบบแผนของภาษาไทย หรือพูดจាកัซพะ สามหาว เป็นการผิดวัฒนธรรมภาษา”

ในที่นี้จะขอให้ข้อสังเกตเป็นการขยายความเพิ่มเติมว่า ลักษณะของภาษาที่ถูกวัฒนธรรมนั้นน่าจะเป็นดังนี้ คือ

1. ใช้ถูกต้องตามแบบแผนของภาษาไทย
2. ใช้คำสุภาพ หลีกเลี่ยงการพูดหยาบคาย หรือหยาบโลน
3. ใช้คำพูดที่สื่อความหมายแจ่มแจ้ง ไม่กำกวม
4. ใช้ภาษาที่เป็นสิริมงคล เช่น ในพิธีการต่าง ๆ
5. ใช้ภาษาที่ไพเราะ ชวนให้เพลิดเพลินเจริญใจ
6. ใช้ภาษาที่เป็นคติเตือนใจ
7. ใช้ภาษาให้ถูกกาลเทศะ และเหมาะสมกับฐานะบุคคล

จุดมุ่งหมายของการใช้ภาษา

สำหรับวัฒนธรรมทางภาษานั้น เราอาจวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของการใช้ภาษาได้เป็น 3 แนวคือ

1. ใช้สั่งสอน

จุดมุ่งหมายข้อนี้เห็นได้จาก การมีลายสือไทย หรืออักษรไทย เพื่อใช้สื่อความหมายระหว่างคนไทยทั้งชาติ การจัดทำแบบเรียน หรือหนังสือเรียน เพื่อให้เด็กไทยได้อ่านได้เรียนรู้ การทรงจำพระพุทธรูป การแปลพระไตรปิฎกเป็นภาษาไทย การสวดแหล่งเทศน์ การแสดงพระธรรมเทศนา การเล่านิทานชาดก นับเป็นการสั่งสอนที่มีส่วนจรรโลงพระพุทธศาสนาให้ถาวร นอกจากนั้นยังมีการคิดสร้างภาษิต คำพังเพย คำผญา คำขวัญ คติพจน์ ที่มีแนวเป็นเชิงสั่งสอนและได้สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

2. ใช้สื่อสาร

จุดมุ่งหมายข้อนี้เห็นได้จากการใช้ทั้งภาษาที่ใช้ถ้อยคำ (วจนภาษา) และภาษาที่ไม่ใช้ถ้อยคำ (อวจนภาษา) ภาษาที่ใช้ถ้อยคำนั้นมีทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาถิ่น และภาษาที่ถือเป็นมาตรฐานในโรงเรียนมีการฝึกทักษะทั้ง 4 ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ในการใช้ภาษาสื่อสารเราก็ต้องใช้ให้ถูกระเบียบของภาษา กล่าวคือ ใช้คำที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจตรงกัน มีการเรียงคำให้ถูกวิธีเพื่อให้ได้ข้อความที่ตรงความคิด เป็นที่เข้าใจกันได้ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร มีการผูกประโยคเป็นรูปแบบต่าง ๆ เช่น

เป็นประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ ประโยคสั่งหรือบอกให้ทำ มีประโยคสั้น ๆ ความเดียว และประโยคที่ยาวขึ้น ซับซ้อนขึ้น ตามเนื้อความที่ประสงค์ มีการคิดสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ในภาษาเพื่อสื่อสารให้ทันโลก ทันความก้าวหน้าทางวิทยาการ ดังจะเห็นได้จากการบัญญัติศัพท์ด้วยการประสมคำ เช่น ด่างทับทิม ดาวเทียม ยานอวกาศ ด้วยการสมาส เช่น ชีววิทยา ภูมิศาสตร์ หรือด้วยการสมาสที่มีสระสนธิ เช่น จุลินทรีย์ ปริมาณ และถ้ายังบัญญัติศัพท์ด้วยวิธีดังกล่าวไม่ทันเราก็ใช้ทับศัพท์ไปก่อน เช่น เครดิท เทคโนโลยี เทคนิค ซีเมนต์ ฯลฯ มีการใช้ถ้อยคำ สำนวนให้ฟังคล่องจอง ไพเราะ ได้ความหมายดี เช่น ก่อร่างสร้างตัว ขว้ายากหมากแพง ร้องรำทำเพลง ดิดสีดีเป่า ฯลฯ ถ้อยคำสำนวนเหล่านี้ มีอยู่ในภาษาไทยเป็นจำนวนมาก

ส่วนภาษาไทยที่ไม่ใช้ถ้อยคำ (อวัจนภาษา) นั้น ก็มีส่วนช่วยให้การสื่อสารแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น โดยแสดงออกทางมารยาทที่สุภาพ ไม่สุภาพ แสดงออกด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม หรือบึ้งตึง แสดงออกด้วยการพยักหน้า หรือยกมือประกอบคำพูดหรือแสดงท่าทางประกอบคำพูด ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นวัฒนธรรมในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งสิ้น

3. ใช้เพื่อสร้างสรรค์

จุดมุ่งหมายข้อนี้เห็นได้จากการใช้ภาษาสร้างสรรค์วรรณคดีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นการสร้างสมบัติทางวัฒนธรรมให้ดำรงคงอยู่เป็นมรดกตกทอดไปถึงอนุชนรุ่นหลัง ๆ ชั่วกาลนาน

ชาติไทยเรามีวรรณกรรมล้ำค่าอยู่เป็นจำนวนมาก วรรณกรรมเหล่านั้นรอเวลาที่จะให้ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าและนำมาเชิดชูให้เห็นคุณค่าอยู่ทุกเมื่อเชื่อกันแต่ก็มีคนไทยจำนวนไม่น้อยที่มองข้ามวรรณกรรมล้ำค่าเหล่านั้นไปอย่างน่าเสียดาย

นอกจากวรรณคดีและวรรณกรรมล้ำค่าในอดีตแล้ว ด้วยภาษาไทยอันมีลักษณะพิเศษของไทยเรา นี้ ในปัจจุบันเรายังสามารถใช้สร้างสรรค์ “สิ่งสุนทร” ขึ้นได้อีกหลายรูปแบบ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งจะทำให้สมบัติวัฒนธรรมทางภาษานี้เพิ่มพูนขึ้นได้อีกไม่มีที่สิ้นสุด ถ้าเพียงแต่จะมีการศึกษาและส่งเสริมในเรื่องนี้กันอย่างจริงจัง

ระดับของสำนวนภาษา

ในการสื่อสาร นอกจากจะต้องคำนึงถึงระดับของภาษาที่ใช้แล้ว ยังต้องคำนึงถึงสำนวนภาษาต่างชนิด ซึ่งจะต้องใช้ให้เหมาะสมแก่เนื้อหาอีกด้วย สำนวนภาษาที่ต้องใช้ให้เหมาะสมแก่เนื้อหานี้มีมากชนิด ถ้าสังเกตให้ดีเราจะพบว่า ไทยเรามีการใช้สำนวนภาษาอย่างหลากหลาย เช่น สำนวนภาษาแบบพิธีการ นับตั้งแต่ระดับสูงสุดที่ใช้กับองค์พระประมุขของประเทศ จนถึงระดับธรรมดาเป็นสำนวนภาษาสามัญ สำนวนภาษาการประพันธ์ สำนวนภาษาสื่อมวลชน สำนวนภาษาโฆษณา สำนวนภาษาเชิงวิชาการ

การสังเกตสำนวนภาษาระดับต่าง ๆ ดังกล่าว และเลือกใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม จะช่วยให้เราสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โอกาสที่ใช้ภาษา

ไทยเรามีการใช้ภาษาด้วยถ้อยคำที่เลือกเฟ้นเป็นพิเศษให้เหมาะกับโอกาสและพิธีการต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

1. ประมุขของประเทศ กล่าวต้อนรับทูตประเทศอื่น
2. การกล่าวอวยพร ในโอกาสต่าง ๆ
3. การกล่าวทักทายปราศรัย
4. การขอโทษ การขอใบ การต้อนรับเชื้อเชิญ

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียน ครูผู้สอนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการปลูกฝังความรู้ ความสามารถในการฟัง พูด อ่านและเขียนให้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้องและช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีความจำเป็นต้องเข้าใจในทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนการสอนภาษาไทย ซึ่งเรื่องนี้ ภรณ์การ์ พวงเกษม (2535 : 35 – 38) ได้กล่าวถึงหลักจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาที่ครูจะต้องคำนึงถึงไว้ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference)

การเรียนการสอนภาษาไทยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมาก เพราะนอกจากการใช้ภาษาของเด็กที่แตกต่างกันแล้ว สภาพแวดล้อมของเด็กมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการเรียนภาษา เพราะเด็กบางคนเติบโตมาในกลุ่มที่มีได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการดำรงชีวิตประจำวัน หรือเด็กบางกลุ่มใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันย่อมมีทักษะการใช้ภาษาต่างกัน และมีความสามารถในการรับรู้ที่ต่างกัน การสอนภาษาควรจะได้มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนสอน เพื่อวัดความสามารถในการใช้ภาษาของแต่ละคน การสอนโดยการแบ่งกลุ่มคณะเด็กเก่งกับเด็กอ่อนไว้ด้วยกัน เพื่อให้เด็กเก่งได้ช่วยเหลือเด็กอ่อน และเด็กอ่อนได้ดูแบบอย่างจากเด็กเก่ง

2. ความพร้อม (Readiness)

ความพร้อมก็คือ สภาพความเจริญเติบโตของร่างกาย ความรู้สึกพื้นฐาน และความสนใจที่จะรับรู้สิ่งที่ครูสอน องค์ประกอบของความพร้อมของเด็กมีหลายประการได้แก่

ก. วุฒิภาวะ (Maturity) คือ ความพร้อมที่จะรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ตามอายุของเขา เด็กยิ่งมีอายุมากขึ้นความพร้อมที่จะรับรู้จะมีมากขึ้น

ข. ประสบการณ์เดิม (Experience) หมายถึง ประสบการณ์ที่เด็กมีอยู่ก่อนที่จะรับรู้สิ่งที่ครูสอนใหม่ ถ้าประสบการณ์เดิมเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ใหม่ที่ครูสอน เด็กจะรับรู้ประสบการณ์ใหม่ได้เร็วขึ้น

ค. ความสัมพันธ์ของบทเรียนกับตัวเด็ก หมายถึง จัดบทเรียนที่มีธรรมชาติสัมพันธ์กับความสนใจของเด็ก เด็กจะรับรู้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3. กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process)

การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งมีผลมาจากที่บุคคลได้รับประสบการณ์ ที่มีผลต่อความเจริญงอกงามของบุคคล ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา บุคคลจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ลักษณะการเรียนรู้ เด็กจะเรียนรู้ได้นั้นเกิดจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม กาเย่ (Gagne. 1965) ได้จำแนกชนิดของการเรียนรู้เพื่อแนะสภาวะและเงื่อนไขที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ 8 ประการ คือ

3.1 การเรียนรู้จากสัญญาณ (Signal Learning) การให้สัญญาณในการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้โดยมีปฏิกริยาต่อสิ่งเร้าที่เป็นเงื่อนไข ผู้เรียนจะมีการตอบสนองรับสัญญาณหรือเงื่อนไขให้โดยการกระทำที่ซ้ำ ๆ กัน

3.2 การเรียนรู้จากความสัมพันธ์ของสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus Response Learning) การเรียนจะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อมีการตอบสนองที่เฉพาะเจาะจง

3.3 การเรียนรู้จากปฏิกริยาตอบสนองหลายช่วง (Motor Chaining) การเรียนรู้จะต้องกระทำต่อเนื่องกันไปในสถานการณ์ที่จะเร่งให้ผู้เรียนตอบสนอง โดยผู้เรียนรู้จุดมุ่งหมายของการเรียน

3.4 การเรียนรู้จากความสัมพันธ์หลายช่วงทางภาษา (Verbal Association) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ถ้าถ้อยคำที่ใช้สัมพันธ์ต่อเนื่องกับผู้เรียน

3.5 การเรียนรู้โดยสามารถแยกแยะความแตกต่างได้ (Multiple Discrimination) การเรียนรู้จะต้องมีความเข้าใจอย่างกว้างขวางลึกซึ้งตามลำดับขั้นต่างๆ ที่จะเรียนรู้จนสามารถแยกแยะความซับซ้อนได้

3.6 ความคิดรวบยอดของการเรียนรู้ (Concept Learning) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่เราจัดสภาพการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการตอบสนอง เกิดแนวคิด หลักการแตกต่างจากสิ่งที่ปรากฏอยู่อย่างธรรมดาสามัญ

3.7 การเรียนรู้กฎเกณฑ์หรือหลักการ (Principle Learning) ลำดับของการเรียนรู้จะต่อเนื่องกันอย่างชัดเจน สามารถสัมพันธ์ความคิดรวบยอดหลาย ๆ ความคิดรวบยอดเข้าด้วยกัน และสามารถแยกแยะจำแนกสรุปเป็นหลักการและกฎเกณฑ์ในสิ่งที่เรียนรู้ออกมาได้

3.8 การแก้ปัญหา (Problem Solving) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักการเบื้องต้นเป็นพื้นฐานที่เข้าใจ อันจะเป็นทางนำไปสู่กระบวนการคิดใหม่ ๆ เกิดการคิด สามารถนำกฎเกณฑ์หรือหลักการนำไปใช้คิดอย่างสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาได้

4. เป้าหมายของการเรียนรู้ (Purposeful Learning)

การตั้งเป้าหมายของครูก่อนการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่ง เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้เป็นการกระตุ้นความสนใจในบทเรียนให้มากขึ้นเมื่อนักเรียนรู้ว่าจุดมุ่งหมายของการเรียนคืออะไร เรียนแล้วจะได้รับสาระประโยชน์อย่างไร ดังนั้น ครูผู้สอนต้องตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ในแต่ละบทเรียน วิธีที่ดีที่สุดอีกประการหนึ่ง คือให้นักเรียนช่วยกันตั้งเป้าหมายในการเรียนแต่ละเรื่องไว้

5. การเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise)

การฝึกหัดบ่อย ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ผลเร็วยิ่งขึ้น ธอร์นไดค์ (Thorndike) ให้ความเห็นไว้ว่า การทำซ้ำ ๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ การฝึกฝนบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความแม่นยำในเนื้อหาดีขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการใช้ภาษา การเขียน การอ่าน ถ้าทำได้บ่อย ๆ ความชำนาญจะเกิดขึ้น เขียนคำผัดน้อยลง ออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้นจะเกิดการเรียนรู้เพราะมีประสบการณ์ตรง

6. การเรียนรู้โดยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing)

การได้จัดกิจกรรมเองจะเกิดการเรียนรู้ เพราะมีประสบการณ์ตรง

7. กฎแห่งผล (Law of Effect)

ธอร์นไดค์ (Thorndike. 1961) กล่าวว่า ผลแห่งปฏิกริยาตอบสนองใดเป็นที่พอใจบุคคลย่อมกระทำกิจกรรมนั้นซ้ำอีก แต่ผลของปฏิกริยาใดไม่เป็นที่พอใจบุคคลจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำปฏิกริยานั้นซ้ำอีก หากเชื่อตามกฎข้อนี้ การเบื่อหน่ายวิชาภาษาไทยของนักเรียนส่วนใหญ่ย่อมเกิดจากวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมที่ไม่สบบอารมณ์ของผู้เรียน นั่นคือ เด็กไม่พอใจที่จะเรียนวิชาภาษาไทย ทำให้เกิดการบกรบรองขึ้น ทางแก้ไขอย่างหนึ่งคือ การตรวจผลการทำงานของนักเรียนเมื่อนักเรียนเห็นว่าครูทำงานจริงจัง และได้ทราบผลการเรียนของตนออกมาสม่ำเสมอ เห็นทั้งข้อดีและข้อด้อยของตนเอง ย่อมเกิดกำลังใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของตน และแสวงหาวิธีทางที่ถูกต้องในทางภาษาต่อไป การเรียนการใช้ภาษาทั้งการพูดและการเขียนหากมีการวัดผลโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วยจะเป็นการดี นอกจากจะทำให้นักเรียนทราบผลของการฝึกหรือการเรียนของตนโดย

รวดเร็วจนแล้ว ยังทำให้เกิดความภูมิใจว่านักเรียนมีส่วนค้นพบข้อถูกต้องและข้อคิดด้วยตนเอง การสอนโดยจัดกิจกรรมเพื่อให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ควบคุมเป็นสิ่งที่พึงทำ

8. กฎแห่งการนำไปใช้ (Law of Use)

การเรียนรู้จะเกิดผลดีเมื่อนำความรู้นั้นไปใช้ วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะความแม่นยำในเนื้อหาวิชาขึ้นอยู่กับ การฝึกฝนและการนำไปใช้ ถ้าฝึกฝนไว้ดีแล้วแต่ไม่มีโอกาสใช้ไม่ช้าจะลืม ในการจัดการเรียนการสอนควรให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนบ่อย ๆ เพราะเมื่อนักเรียนได้ฝึกฝนบ่อยจะเกิดความคล่องแคล่วหรือเกิดทักษะ เช่น ให้นักเรียนฝึกพูดข้อความสั้น ๆ บ่อย ๆ นักเรียนจะเป็นคนที่กล้าพูด และพูดให้คนฟังรู้เรื่อง

9. กฎแห่งแรงจูงใจ (Law of Motivation)

ภาษาไทยเป็นวิชาที่นักเรียนมักไม่ใส่ใจหรือให้ความสนใจน้อย เพราะนักเรียนต่างคิดว่า เป็นเรื่องที่รู้อยู่แล้วและใช้อยู่เป็นประจำ ดังนั้น การสอนที่จะให้ได้ผลต้องอาศัยแรงจูงใจเป็นสำคัญ แรงจูงใจที่สำคัญที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้คือ

- 9.1 บุคลิกภาพของครู
- 9.2 วิธีการสอน
- 9.3 ความสำเร็จผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 9.4 การยกย่องชมเชย
- 9.5 สื่อการเรียน
- 9.6 การได้มีโอกาสร่วมกิจกรรม
- 9.7 การได้มีโอกาสเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่น
- 9.8 ผลงานมีโอกาสได้รับการเผยแพร่

10. การเสริมกำลังใจ (Reinforcement)

การเสริมกำลังใจ เป็นการทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจที่ตนทำอะไรถูกต้องเหมาะสมแล้วได้รับคำชมเชย การเสริมกำลังใจทำได้โดยการพูดยกย่องชมเชย การให้รางวัล การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการสนับสนุนให้ทำ เมื่อทราบว่านักเรียนมีความสามารถ

11. แนวคิดของบลูม (Benjamin S.Bloom) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นของพฤติกรรมการเรียนรู้จากขั้นต่ำไปสู่ขั้นสูง คือความรู้ ความเข้าใจ การนำไปประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล โดยในแต่ละระดับของพฤติกรรมเรียนรู้จะเริ่มพัฒนาจากการเรียนรู้ในระดับต่ำ

1. ความรู้ ความจำ เป็นการเรียนรู้ ที่เกี่ยวกับความรู้ในความจริงเฉพาะต่าง ๆ การให้ความหมายจัดลำดับหมวดหมู่และกฎเกณฑ์ หลักการต่าง ๆ จำกัดความรู้ให้ได้และติดตัวผู้เรียนไปนาน

2. ความเข้าใจ เป็นการเรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่เรียนสามารถอธิบายความหมายด้วยคำพูด และแปลความหมาย หรือตีความได้
3. การนำความรู้ไปประยุกต์ เป็นความสามารถที่จะนำความรู้และสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ในการประกอบการณ์ในชีวิตประจำวัน
4. การวิเคราะห์ เป็นความสามารถที่จะนำความรู้และสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ในการประกอบการณ์ในชีวิตประจำวัน
5. การสังเคราะห์ เป็นความสามารถในการแยกแยะเนื้อหาความรู้ออกเป็นส่วนย่อย และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยเหล่านั้น
6. การประเมินผล ความสามารถใช้ความรู้ที่เรียนมาตัดสินและประเมินค่าของสิ่งที่เรียนว่ามีจริงหรือไม่ ถูกหรือผิด จากแนวคิดลำดับขั้นของบลูม เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึก การเขียนสะกดคำเพื่อให้เกิดพัฒนาทางการเรียนรู้

12. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของออสซูเบล (Ausubel) เป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่เคยเรียนรู้แล้ว และการเรียนรู้โดยการใช้อธิบายซึ่งผู้เรียนอาจจะจัดกลุ่มสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ให้เข้ากับความคิดรวบยอดที่กว้างและครอบคลุมความคิดรวบยอดที่เรียนใหม่

5. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

5.1 ความหมายของการสอนซ่อมเสริม

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching) ไว้หลายท่าน ซึ่งอาจจะประมวลความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของการสอนซ่อมเสริมไว้ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 71) ได้ให้ความหมายของการสอนซ่อมเสริมไว้ว่า การสอนซ่อมเสริม คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความบกพร่องในด้านทักษะต่าง ๆ ทางภาษาไทย ทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมถึงการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีความสามารถในการทำความเข้าใจในบทเรียนได้ค่อนข้างช้า ไม่สามารถติดตามบทเรียนได้ทันกลุ่มเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนทำให้เรียนเหล่านี้เรียนไม่ทันเพื่อน เกิดความรู้สึกเป็นปมด้อย และมีความเบื่อหน่ายท้อแท้ใจไม่มีแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งเป็นผลให้นักเรียนไม่สามารถสอบผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน

ศรียา นิยมธรรม (2530 : 47) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching) หมายถึง การสอนเด็กที่ยังพัฒนาด้านการเรียนยังไม่เต็มความสามารถในการเรียนตามปกติ โดยการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียน จัดการเรียนรู้ออกนอกเวลาจนเสริมทักษะในการเรียนรู้ใหม่ ๆ

สมบุรณ์ สนิถาวร (2521 : 9) ได้ให้ความหมายของการสอนซ่อมเสริมว่า เป็นวิธีการที่จะช่วยแก้ไขส่งเสริมเด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อให้เรียนได้ดีขึ้น การสอนในชั้นเรียนตามปกติไม่ว่าจะจัดกลุ่มเด็กอย่างไรก็ตาม เมื่อสอนไประยะหนึ่งจะมีนักเรียนที่ล้าหลังเพราะเรียนช้า การสอนแบบนี้เป็นการมุ่งช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน มีปัญหาในการเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สามารถเรียนทันหรือมีพื้นฐานทางวิชาการสูงขึ้น ทำนองเดียวกันนี้

สมศักดิ์ สนิทระเวชญ์ (2545 : 142) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริม (Remedia Instruction) คือการให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้มีเวลาเรียนเพิ่มขึ้น ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เข้าใจขึ้นจนสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ที่กำหนด

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 323) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริม คือการสอนพิเศษนอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียนปกติ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและ หรือเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ แก่นักเรียน

คลาร์คและสตาร์ (Clark & Star. 1977) ได้กล่าวถึง การสอนซ่อมเสริมว่า การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนสำหรับผู้เรียนที่ยังไม่สามารถผ่านวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

เดอชานต์ (Dechant. 1971 : 282) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริม คือการให้ผู้เรียนได้เรียนสิ่งที่ปัญหาในการเรียนครั้งแรกในห้องเรียนปกติ โดยครูผู้สอนจะต้องจัดเด็กออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ตามระดับความสามารถหรือเป็นรายบุคคล เพื่อที่จะให้ความสนใจแก่เด็กและจะได้ทราบความต้องการ ตลอดจนปัญหาทางการเรียนของเด็ก

จากความหมายการสอนซ่อมเสริมของบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้ สามารถสรุปความหมายของการสอนซ่อมเสริมได้ 3 ลักษณะ คือ

1. เป็นการสอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าหรือมีปัญหาทางการเรียนให้สามารถเรียนรู้และประสบผลสำเร็จในการเรียนได้
2. เป็นการสอนเพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดจุดบกพร่องทางการเรียนของเด็ก
3. เป็นการสอนเพื่อเสริมความรู้และทักษะให้แก่เด็ก เพื่อให้สามารถพัฒนาไปได้สูงสุดตามศักยภาพของตนเอง

อย่างไรก็ตาม ความหมายของการสอนซ่อมเสริมตามความเข้าใจของบุคคลทั่วไป มักจะเป็นความหมายในลักษณะที่ 1 คือ เป็นการสอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าหรือมีปัญหาทางการเรียน งานวิจัยฉบับนี้จึงมุ่งเน้นที่ความหมายในลักษณะที่ 1 ดังกล่าวเช่นกัน

5.2 สาเหตุที่ต้องมีการสอนซ่อมเสริม

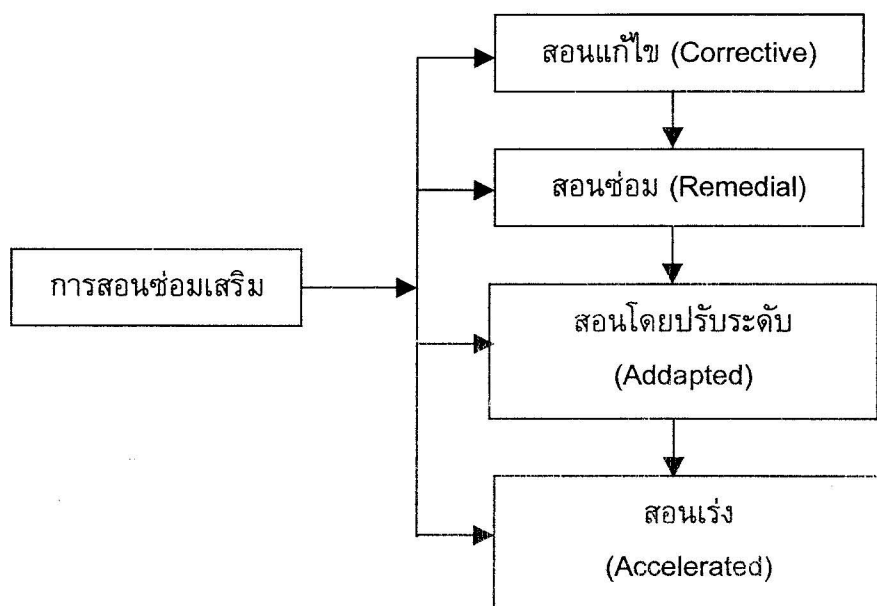
สมศักดิ์ สินธุระเวชัญ (2545 : 142) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ต้องมีการสอนซ่อมเสริมไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนต่ำ เช่นในระหว่างการสอนคณิตศาสตร์เราจะพบว่าเมื่อกำหนดงานใหม่ให้ผู้เรียนทำ ผู้เรียนมักจะทำไม่ได้ จนกว่าจะมีการสอนซ้ำ 2 หรือ 3 ครั้ง
2. การสอนที่ไม่ได้ผล มีผู้สอนเป็นจำนวนไม่น้อย ไม่รู้ว่าจะสอนเนื้อหาที่อยู่ในบทเรียนอย่างไร หรือจะใช้วิธีสอนอย่างไรจึงจะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
3. ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างในด้านทัศนคติ ความถนัดและความขยัน
4. เมื่อการสอนซ้ำในเรื่องที่สอนไม่ดี หรือยังไม่ได้สอนทั้งหมด โดยปกติผู้เรียนมักจะพยายามเอาหลักการ วิธีการที่เคยเรียนมาเพียงเล็กน้อยไปใช้ซึ่งเป็นการไม่ถูกต้อง อันที่จริงแล้วควรจะได้เรียนหลักการเหล่านั้นทั้งหมดเสียก่อน
5. สื่อการเรียนต่าง ๆ ยังไม่ดีพอ เช่น หนังสือเรียนใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจว่าหมายความว่าอย่างไร ตัวอย่างต่าง ๆ ที่อยู่ในหนังสือเรียนยังไม่ดี วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่ได้รับการพัฒนาที่ดีพอ
6. ผลการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ บางผลการเรียนรู้อยู่ในระดับสูงหรือต้องใช้เวลามากในการที่ผู้เรียนจะบรรลุ ดังนั้นการที่ผู้เรียนจะบรรลุได้ภายหลังการสอนจึงเป็นไปได้ยาก จำเป็นต้องมีการสอนซ่อมเสริมเป็นบางส่วน
7. ผลการเรียนรู้บางผลการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นการเรียนรู้ ฉะนั้นการที่ผู้เรียนจะผ่านจุดประสงค์ขั้นสูงจำเป็นจะต้องผ่านผลการเรียนรู้ขั้นต้นก่อน การสอนซ่อมเสริมเพื่อให้ผ่านผลการเรียนรู้ขั้นต้นจึงมีความจำเป็นอย่างมาก
8. ความบกพร่องทางร่างกาย ทั้งที่เป็นตั้งแต่กำเนิดและที่เกิดขึ้นภายหลัง เช่น สายตาไม่ดี หูฟังไม่ชัด อวัยวะในปากบกพร่อง ทำให้ออกเสียงได้ไม่ดี เป็นต้น
9. ความบกพร่องในวิธีการเรียน ส่วนมากเนื่องมาจากการฝึกฝนที่ไม่ถูกต้องมาก่อน เช่น การไม่มีนิสัยใฝ่รู้และการไม่รู้จักแบ่งเวลา

5.3 ประเภทของการสอนซ่อมเสริม

การสอนซ่อมเสริมนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้พัฒนาความสามารถทางการเรียนให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล ดังนั้น จึงจำเป็นต้องแยกประเภทของการสอนซ่อมเสริมให้เหมาะสมกับความสามารถและลักษณะของนักเรียนแต่ละคน ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร

นิยามธรรม (2525 : 26 – 29) ได้จำแนกประเภทของการสอนซ่อมเสริมเป็น 4 ประเภท ตามภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงประเภทของการสอนซ่อมเสริม

จากภาพประกอบ 1 สามารถอธิบายประเภทของการสอนซ่อมเสริม ได้ดังนี้คือ

1. การสอนเพื่อแก้ไข (Corrective Instruction) เป็นการสอนที่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กให้สามารถเอาชนะความบกพร่อง หรือยกระดับจากปานกลางให้สูงขึ้น การสอนลักษณะนี้จัดกระทำในชั้นเรียนปกติ ผู้สอนอาจเป็นครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชาก็ได้ หากนักเรียนทั้งชั้นส่วนใหญ่เกิดความเข้าใจผิดในเนื้อหาบางอย่าง หรือเรียนอ่อนกว่าที่ควรเป็นในเนื้อหาบางวิชา ดังนั้น การสอนแบบนี้จำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์ปัญหาก่อนที่จะใช้เทคนิคของการสอนเพื่อช่วยแก้ไขในการนี้อาจต้องนำเอาเทคนิคของการสอนเพื่อซ่อมเสริม เช่น การสอนเพื่อสร้างทักษะบางอย่างเป็นพิเศษมาประกอบด้วย

2. การสอนซ่อมเสริม (Remedial Instruction) เป็นการสอนที่จัดขึ้นโดยแยกจากชั้นเรียนปกติ เป็นการสอนเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ๆ และ/หรือช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครู การสอนแบบนี้จึงมักเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย ๆ เช่น กลุ่มที่มีปัญหาทางเลขคณิต กลุ่มแก้ไขการพูด กลุ่มที่มีปัญหาทางการอ่าน เป็นต้น

3. การสอนโดยการปรับระดับ (Adaped Instruction) เป็นวิธีการสอนสำหรับเด็กที่มีระดับ IQ ต่ำกว่า 90 หรือในช่วง 70 – 90 โดยที่ไม่ต้องการทั้งการสอนแก้ไขหรือซ่อมเสริม การสอนลักษณะนี้ดำเนินไปในชั้นเรียนปกติ ใช้หลักสูตรร่วมกัน ด้านหลักสูตรใช้ร่วมกับเด็กปกติได้ เพราะเด็กพวกนี้จะเรียนได้ช้ากว่าปกติ และมีขีดจำกัดในเรื่องของการเรียนรู้ ดังนั้นเนื้อหาที่นำมาสอนตลอดจนวิธีการที่ใช้สอนจะต้องปรับให้ใกล้เคียงกับสมรรถวิสัยของเด็ก อย่างไรก็ตามเด็กประเภทนี้มีปัญหาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริงก็ต้องสอนซ่อมได้ด้วย

4. การสอนเร่ง (Accelerated Instruction) การสอนแบบนี้มักใช้กับเด็กฉลาด โดยเฉพาะเด็กที่มีสติปัญญาสูงแต่ไม่ใช้สติปัญญาเต็มที่ ซึ่งอาจเนื่องมาจากการหลง หลีกเลียงการทำงานและความร่วมมือในกลุ่มสังคม ด้วยเหตุที่เป็นผู้มีความคิดแปลก ๆ ใหม่ ๆ และความคิดนั้นถูกมองข้าม ถูกกีดกัน หรือถูกหาว่าเป็นเรื่องไร้สาระ เด็กจึงเกิดความท้อแท้ ปล่อยให้เลยตามเลยเมื่อมีการเรียกร้องหาความคิดเห็น สำหรับเรื่องใหม่ ๆ อีกก็จะนิ่งเงียบ เด็กเก่งอีกประเภทได้แก่เด็กอัจฉริยะที่มี IQ 170 ขึ้นไป เด็กประเภทนี้มีน้อยแต่จะเรียนรู้ได้เร็วมากแม้จะมีปัญหาด้านการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียนอยู่บ้าง

การจัดการศึกษาได้เด็กพวกนี้จึงต้องมีลักษณะพิเศษออกไป เท่าที่ทำกันอยู่มี 3 วิธีคือการสอนเร่ง (Acceleration) การสอนเสริม (Enrichment) และการจัดชั้นหรือโรงเรียนพิเศษ (Special School and Classes)

นอกจากนี้ อัญชลี แจ่มเจริญ และสุกัญญา ธารีวรรณ (2523 : 123) ได้แบ่งประเภทของการสอนซ่อมเสริมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การสอนซ่อมเสริมสำหรับเด็กนักเรียนไม่ทันเพื่อน เพื่อให้เรียนได้ทันเพื่อนในระดับเดียวกัน หรือทันตามโครงการที่กำหนด

2. การสอนซ่อมเสริมสำหรับเด็กฉลาดให้ได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มที่และเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องและมีประโยชน์

อาจกล่าวได้ว่า ประเภทของการสอนซ่อมเสริมนั้นเป็นทั้งการสอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนระดับสติปัญญาต่ำและให้การส่งเสริมนักเรียนที่มีสติปัญญาดี เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ระดับสติปัญญาเต็มความสามารถของนักเรียน ซึ่งการสอนซ่อมเสริมเป็นทั้งการสอนเพื่อแก้ไข สอนเพื่อปรับสภาพ หรือสอนเร่งให้นักเรียนได้มีการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

5.4 หลักการสอนซ่อมเสริม

เพื่อให้การสอนซ่อมเสริมบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์การสอนที่ดีและเหมาะสม เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมากที่สุด ทั้งตัวผู้สอนและตัวผู้เรียน สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย (2545 : 142) ได้ให้หลักการสอนซ่อมเสริมดังนี้

1. การสอนซ่อมเสริมจะต้องเริ่มต้นจากความต้องการ ความเหมาะสมและปัญหาของผู้เรียน ควรมีการศึกษาสาเหตุของปัญหาที่ทำให้ผู้เรียนเรียนอ่อน
2. การสอนซ่อมเสริมจะต้องให้ความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นรายบุคคล และควรเปิดโอกาสให้มีการทำงานเป็นกลุ่มบ้าง เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. การสอนซ่อมเสริมจะต้องมีการจัดเตรียมไว้ล่วงหน้า
4. อุปกรณ์สำหรับการสอนซ่อมเสริม ควรเหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน และควรมีหลายอย่างเพื่อป้องกันความเบื่อหน่าย
5. ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนในภาคปฏิบัติมาก ๆ
6. กระบวนการในการจัดการสอนซ่อมเสริมจะต้องมีความพอเหมาะพอควร
7. ควรใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ แบบ และจะต้องมีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้เหมาะกับสภาพของผู้เรียน
8. มีการทบทวนสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว
9. การสอนซ่อมเสริมควรเป็นการสอนเฉพาะเรื่อง มิใช่เป็นการจัดการสอนโดยทั่ว ๆ ไป
10. จัดช่วงเวลาในการฝึกให้พอเหมาะ ควรให้มีระยะพัก
11. ต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียนโดยการให้กำลังใจ ความหวัง และเป็นคู่คิดในการแก้ปัญหา ตลอดจนเสริมกำลังใจ เสริมแรง ให้ความรัก ความเมตตา และให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ
12. กิจกรรมและแบบฝึกหัดสำหรับการสอนซ่อมเสริม จะต้องน่าสนใจ สนุกและไม่ซ้ำซาก
13. ให้ผู้เรียนแข่งขันกับตัวเองมากกว่าแข่งขันกับเพื่อนในกลุ่ม
14. ต้องให้ผู้เรียนได้ทราบความก้าวหน้าของตนเองทุกระยะอย่างสม่ำเสมอ

5.5 ขั้นตอนการสอนซ่อมเสริม

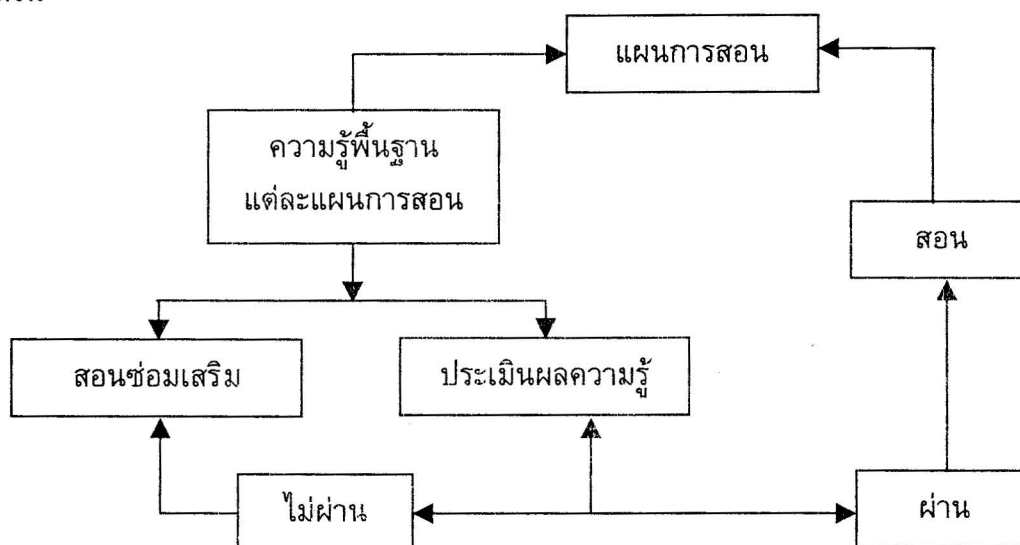
เพื่อให้การจัดการสอนซ่อมเสริมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2545 : 143) ได้กำหนดขั้นตอนการสอนซ่อมเสริมให้ผู้สอนดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. สืบหาข้อบกพร่องของผู้เรียน

ก่อนการสอนซ่อมเสริมจะเริ่มขึ้น ผู้สอนจำเป็นจะต้องรู้เสียก่อนว่าผู้เรียนนั้นมีจุดบกพร่องตรงไหน มีวิธีการอยู่หลายวิธีที่จะศึกษาว่าควรจะสอนซ่อมเสริมที่ใด

1.1 ใช้แบบทดสอบสำรวจทั่ว ๆ ไป แบบทดสอบชนิดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจว่าผู้เรียนมีความรู้อย่างไร ปัญหาชนิดใดที่ผู้เรียนมีความยุ่งยาก กล่าวคือ ข้อสอบชนิดนี้ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงเหมือนทดสอบวินิจฉัย

1.2 ใช้แบบทดสอบวินิจฉัย เพื่อค้นหาข้อบกพร่องในการเรียนที่มีเนื้อหาเฉพาะเจาะจง เป็นข้อสอบที่มีระดับความยากต่ำ สามารถให้คำตอบได้ชัดเจนว่า จะจัดสอนซ่อมเสริมในเรื่องใด การทำแบบทดสอบวินิจฉัยไปใช้ในการประเมินผลระหว่างเรียน มีขั้นตอนตามภาพประกอบ 2 ดังนี้

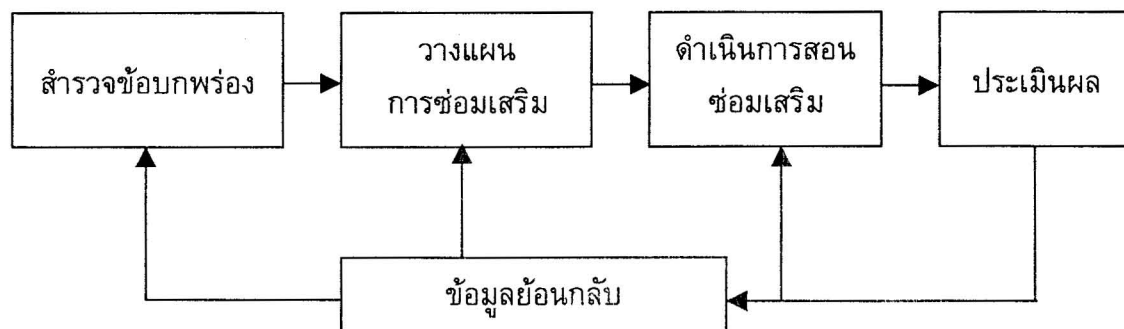
ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงรูปแบบการใช้แบบทดสอบวินิจฉัยระหว่างเรียน

1.3 ใช้การสังเกตผู้เรียน ขณะทำงานในระหว่างที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนทำงาน ผู้สอนอาจจะเดินดูรอบ ๆ ห้อง พร้อมกับสังเกตไปด้วยว่าผู้เรียนคนใดมีปัญหายุ่งยาก จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ

1.4 ใช้การประชุมปรึกษาร่วมกับผู้เรียน การประชุมปรึกษาร่วมกับผู้เรียนเป็นวิธีการหนึ่งที่ดี ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนได้พิจารณาว่าผู้เรียนมีความต้องการให้สอนซ่อมเสริมเรื่องอะไร

1.5 ใช้การวินิจฉัยโดยผู้เรียนเอง หลายครั้งที่ผู้สอนยังมีได้ให้ข้อเสนอแนะใด ๆ แต่ปรากฏว่า ผู้เรียนค้นพบว่าหลายเรื่องที่ยังไม่เข้าใจทำให้ไม่สามารถบรรลุในเรื่องต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องได้รับการศึกษาเรื่องนั้น ๆ อีก

จากขั้นตอนการสอนซ่อมเสริมข้างต้น สามารถสรุปเป็นแผนภูมิแสดงกระบวนการจัดการสอนซ่อมเสริม ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงกระบวนการจัดการสอนซ่อมเสริม

2. วางแผนการสอนซ่อมเสริม มีวิธีการดังนี้

2.1 ตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียนที่ได้จากการสำรวจว่ามีมากน้อยเพียงไร

2.2 จำแนกผู้เรียนตามข้อบกพร่อง เพื่อพิจารณาว่าจะสอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

2.3 กำหนดวิธีการที่จะใช้สอนซ่อมเสริม รวมทั้งเตรียมที่จะใช้ประกอบการสอนซ่อมเสริม

2.4 กำหนดช่วงระยะเวลาการสอนซ่อมเสริม

2.5 เขียนแผนการสอนซ่อมเสริมแต่ละครั้งให้ชัดเจน

3. ดำเนินการสอนซ่อมเสริม เป็นการนำเอาแผนการสอนซ่อมเสริมที่เตรียมไว้ไปปฏิบัติ

4. การประเมินผลการสอนซ่อมเสริม เพื่อนำผลมาพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

5.6 วิธีการสอนซ่อมเสริม

การสอนซ่อมเสริมผู้เรียนมีหลายวิธีขึ้นอยู่กับว่าสภาพของโรงเรียนเป็นอย่างไร ควรจะเลือกวิธีใดจึงเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด หรืออาจจะเลือกหลาย ๆ วิธี หรืออาจผสมผสานวิธีการต่าง ๆ มาใช้ตลอดจนสามารถคิดค้น ดัดแปลงวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียนให้มากที่สุด ซึ่งสมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2545 : 145 – 146) ได้เสนอวิธีการสอนซ่อมเสริมไว้หลายวิธีดังนี้

1. ผู้เรียนสอนกันเอง

ผู้สอนอาจคัดเลือกผู้เรียนเก่งช่วยสอนผู้เรียนที่ยังไม่บรรลุผลการเรียนรู้ โดยให้ช่วยสอนแบบตัวต่อตัว หรือสอนเป็นกลุ่มย่อย ข้อดีของวิธีนี้ก็คือ ผู้เรียนอยู่ในวัยเดียวกัน มีความสนิทสนมกันมากระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ความเป็นกันเองจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจกันได้ง่ายขึ้น กล่าวพูด กล่าวคุย กล่าวซักถาม การถ่ายทอดความรู้จะเป็นไปอย่างธรรมชาติมากกว่าผู้สอนถ่ายทอดให้ผู้เรียน และยังทำให้ผู้เรียนที่เป็นผู้ช่วยสอนมีความชำนาญในวิชานั้นมากยิ่งขึ้น มีความภูมิใจในตัวเอง สร้างความรับผิดชอบแก่ตัวเอง และเห็นความสำคัญของตัวเอง แม้ในระยะแรก ๆ ผู้ถ่ายทอดและผู้เรียนซ่อมเสริมจะมีความขัดเคืองหรือขลุกขลักอยู่บ้าง แต่เมื่อผ่านไประยะหนึ่งพอสมควรแล้ว ทั้งสองฝ่ายก็จะรู้สึกเคยชินและค่อย ๆ หมดปัญหาไป จากรายงานวิจัยในเรื่องนี้พบว่าทั้งผู้ช่วยสอน และผู้เรียนได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ผู้เรียนแสดงความชื่นชมกับระบบการช่วยสอนนี้ และมีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนผู้เรียนด้วยกัน การคัดเลือกผู้ช่วยสอน นอกจากจะเลือกผู้เรียนเก่งในชั้นเดียวกันแล้ว อาจจะใช้ผู้เรียนที่อยู่ในระดับชั้นสูงกว่าก็ย่อมทำได้

2. การสอนแบบตัวต่อตัวระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน

เป็นวิธีที่ดีที่สุดเพราะผู้สอนสามารถติดตาม และรับผิดชอบได้อย่างรอบด้าน ทุกผลการเรียนรู้ ตลอดจนสามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมที่สุดกับผู้เรียนแต่ละคนได้ เพราะผู้เรียนแต่ละคนอาจต้องใช้วิธีการเรียนในเรื่องเดียวกันแตกต่างกัน ใช้เวลาสอนไม่เท่ากัน เพราะบางคนเรียนได้เร็ว บางคนเรียนได้ช้า ผู้สอนมีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมาก สามารถสอนได้ตรงปัญหาตรงประเด็นของแต่ละคนที่ยังบกพร่องอยู่แต่ก็เป็นวิธีที่ปฏิบัติจริงได้ยากที่สุดในเกือบจะทุกโรงเรียนในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะมีปัญหาว่า ถ้าใช้วิธีนี้แล้วไม่สามารถจะจัดหาครูผู้สอนมารับผิดชอบผู้เรียนแบบตัวต่อตัวได้เพียงพอ ปกติครูคนหนึ่งต้องรับผิดชอบผู้เรียน 30 - 40 คน ผู้สอนนอกจากจะเป็นครูประจำชั้นหรือประจำวิชาแล้ว ถ้าหากใช้ครูคนอื่น ๆ ได้ก็ยิ่งดี เพราะผู้สอนจะได้ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เรียนในแบบใหม่

3. การสอนเป็นกลุ่มย่อย

เป็นวิธีการสอนแบบหนึ่ง ที่ส่งเสริมผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม เป็นการพัฒนาความสามารถในการทำงานให้ได้ทัดเทียมกัน นอกจากนี้ ผลดีของการเรียนเป็นกลุ่ม ยังส่งเสริมด้านการยอมรับการเรียนรู้เข้าใจซึ่งกันและกัน ตื่นเต้นและช่วยให้มีกำลังใจเรียนตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม ครูจะต้องมีวิธีการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มเป็นอย่างดี เพื่อป้องกันปัญหาความขัดแย้งภายในกลุ่มที่อาจเกิดขึ้นซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคในการเรียนได้ ผลของการจัดการสอนเป็นกลุ่ม แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสนใจที่จะเรียนมากกว่าการเรียนรวมทั้งชั้นถึงแม้ว่าครูจะต้องลำบากในการจัดกลุ่มของผู้เรียนอยู่บ้างก็ตาม หลักในการจัดกลุ่ม ควรจัดผู้เรียนที่มีปัญหาเหมือน ๆ กันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน

กลุ่มหนึ่งประมาณ 2 – 3 คน ผู้สอนนอกจากจะใช้ครูที่สอนประจำแล้ว ก็อาจจะเปลี่ยนให้ผู้อื่นสอน แทนหรือหมุนเวียนกันได้

4. การสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้

เป็นนวัตกรรมหนึ่งในการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง หรือ รวมเรียนเป็นกลุ่มกับเพื่อนซึ่งจะต้องคำนึงถึง การจัดโปรแกรมให้ตรงตามผลการเรียนรู้ในการเรียน ความพร้อม ประสบการณ์ และความต้องการของผู้เรียน มีคำแนะนำที่ละเอียด ง่ายต่อการใช้วัสดุ อุปกรณ์ กับการทดสอบที่ตรงตามผลการเรียนรู้อย่างแท้จริง การสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้จะให้ ประโยชน์แก่ผู้เรียนด้านวินัยในตัวเอง ความมั่นใจในตัวเองและรู้จักตนเอง ซึ่งสิ่งดังกล่าวจะมีส่วน ส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนได้

5. ใช้แบบเรียนสำเร็จรูป

ในกรณีที่ผู้สอนพบว่า ผู้เรียนมีปัญหาการเรียนในบางเรื่อง ก็อาจจะใช้แบบเรียนสำเร็จรูป อย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนเป็นสื่อในการเรียนซ่อมเสริม โดยผู้เรียนแต่ละคนจะต้องอ่านเองแล้วทำ แบบฝึกหัดและตรวจคำตอบของตนเองในแบบฝึกหัดสำเร็จรูปนั้น แต่วิธีนี้จะใช้ไม่ได้กับผู้เรียนบาง ประเภท เช่น เด็กที่อ่อนทางภาษา ยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้เพราะจะไม่สามารถเรียนด้วยตนเองได้

6. สมุดแบบฝึกหัดเรียนด้วยตนเอง

ลักษณะคล้ายกับบทเรียนสำเร็จรูปเริ่มต้นด้วย การให้บทเรียนแล้วให้แบบฝึกหัด จึงตรวจ เฉลยคำตอบ ข้อแตกต่างก็คือ สมุดแบบฝึกหัดเรียนด้วยตนเอง มีแบบฝึกหัดมากกว่าแบบเรียน สำเร็จรูป เพราะมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกหัด เป็นการฝึกหัดทักษะให้มากยิ่งขึ้น

7. เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์และการเล่นเกม

การใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ การเล่นเกม รวมทั้งคอมพิวเตอร์ อาจจะนำมาใช้ในการ สอนซ่อมเสริมได้ ทั้งนี้เพราะเด็กบางคนอาจจะเรียนได้ดีขึ้นโดยดูจากของจริง ดูจากภาพ หรือกราฟ บางคนอาจจำเป็นต้องใช้ฟิล์มสตริปปาพยนตร์สั้น ๆ ซึ่งสามารถใช้กับผู้เรียนที่ละคนได้ดี บางคน อาจต้องการประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น การทดลองในห้องปฏิบัติการ การสาธิตถ่าย ๆ การ เล่นเกมปริศนาคำทาย

8. การผสมผสานหลาย ๆ วิธี

นำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน ข้อนี้ น่าจะเป็นประโยชน์มากที่สุดสำหรับแต่ละโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายวิชาการซึ่งรับผิดชอบโดยตรงในการจัดและประสานงานการสอนซ่อมเสริม หลาย ๆ วิธี ตามความจำเป็น และความเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่ม แต่ละระดับนั้นคือ โรงเรียนไม่ควรใช้หรือยึดติดอยู่กับวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงวิธีเดียวควรจัดตามความเหมาะสม

เช่น กับผู้เรียนบางคนที่มีปัญหาเป็นกรณีพิเศษไม่เหมือนกับเพื่อน ๆ เลย ก็คงจำเป็นต้องใช้วิธีที่ 1 คือ ใช้แบบตัวต่อตัว เช่น เด็กที่เรียนอ่อนมาก ๆ ในทุกวิชาและยังอ่านหนังสือไม่ค่อยคล่อง

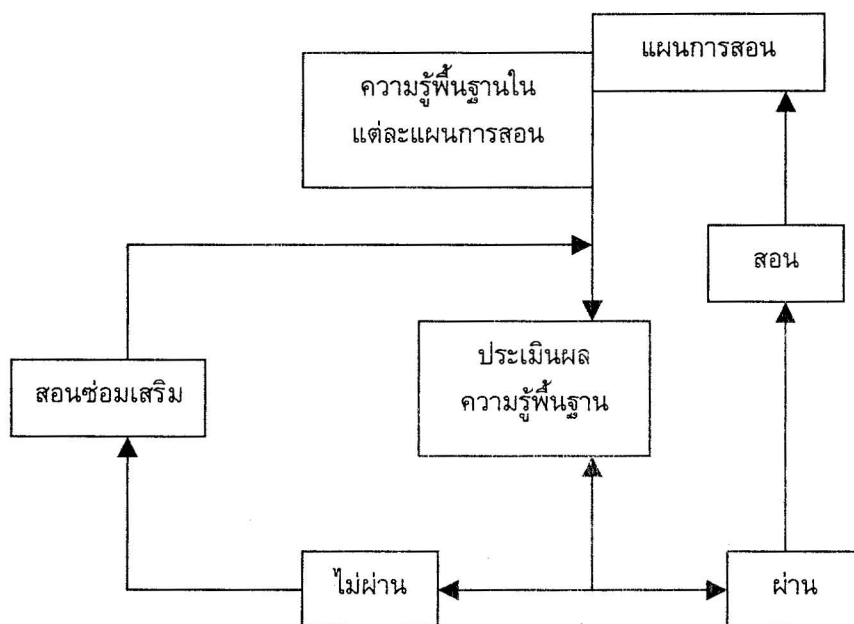
จะเห็นได้ว่าวิธีการสอนซ่อมเสริมที่กล่าวมาข้างต้นมีด้วยกันหลายวิธี การเลือกวิธีการสอนซ่อมเสริม จึงควรเลือกวิธีการใดวิธีการหนึ่งให้เหมาะสมของผู้เรียนที่ควรได้รับการซ่อมเสริมในแต่ละคน แต่ละกลุ่ม แต่ละระดับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกวิธีการสอนซ่อมเสริมที่เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ คือ วิธีการสอนเป็นกลุ่มย่อย เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่ผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม

5.7 การประเมินผลการสอนซ่อมเสริม

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2545 : 140) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการประเมินผลการสอนซ่อมเสริมว่า ภาระหน้าที่ของครู คือ ความรับผิดชอบในการเรียนของผู้เรียนทุกคนไม่ว่าเก่งหรืออ่อน เมื่อการเรียนการสอนสิ้นสุดลง ผู้เรียนทุกคนควรมีความรู้ความสามารถตามผลการเรียนรู้ที่กำหนดให้ ผู้เรียนคนใดไม่สามารถผ่านผลการเรียนรู้ก็ควรจะต้องให้มีการสอนซ่อมเสริมในผลการเรียนรู้นั้น หลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประารถนาที่จะให้ผู้เรียนทุกคนได้บรรลุผลการเรียนรู้ หรือมากที่สุดเท่าที่ผู้เรียนมีความสามารถ การที่มีความคิดเช่นนี้ก็เพราะเชื่อว่า ผู้เรียนร้อยละ 80 สามารถบรรลุผลการเรียนรู้ได้

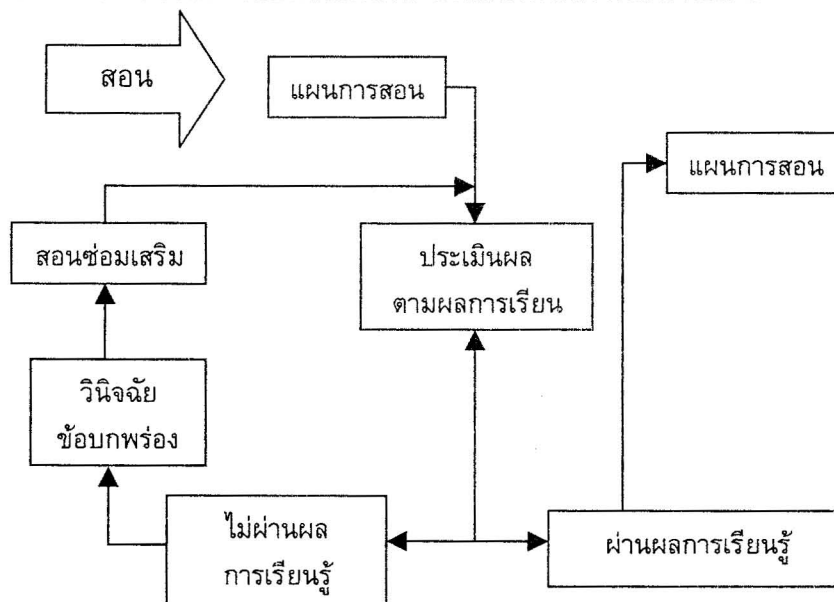
ในการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในปัจจุบัน ได้แบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระยะ กล่าวคือ ประเมินผลก่อนเรียน ประเมินผลระหว่างเรียน และประเมินผลรวม ดังนั้นการสอนซ่อมเสริมก็ควรจะต้องให้สอดคล้องสัมพันธ์กับกระบวนการประเมินคือ

1. ภายหลังกการประเมินผลก่อนเรียน ถ้าพบว่าผู้เรียนไม่มีความรู้พื้นฐานในแต่ละแผนการสอนก็ต้องจัดการสอนซ่อมเสริม

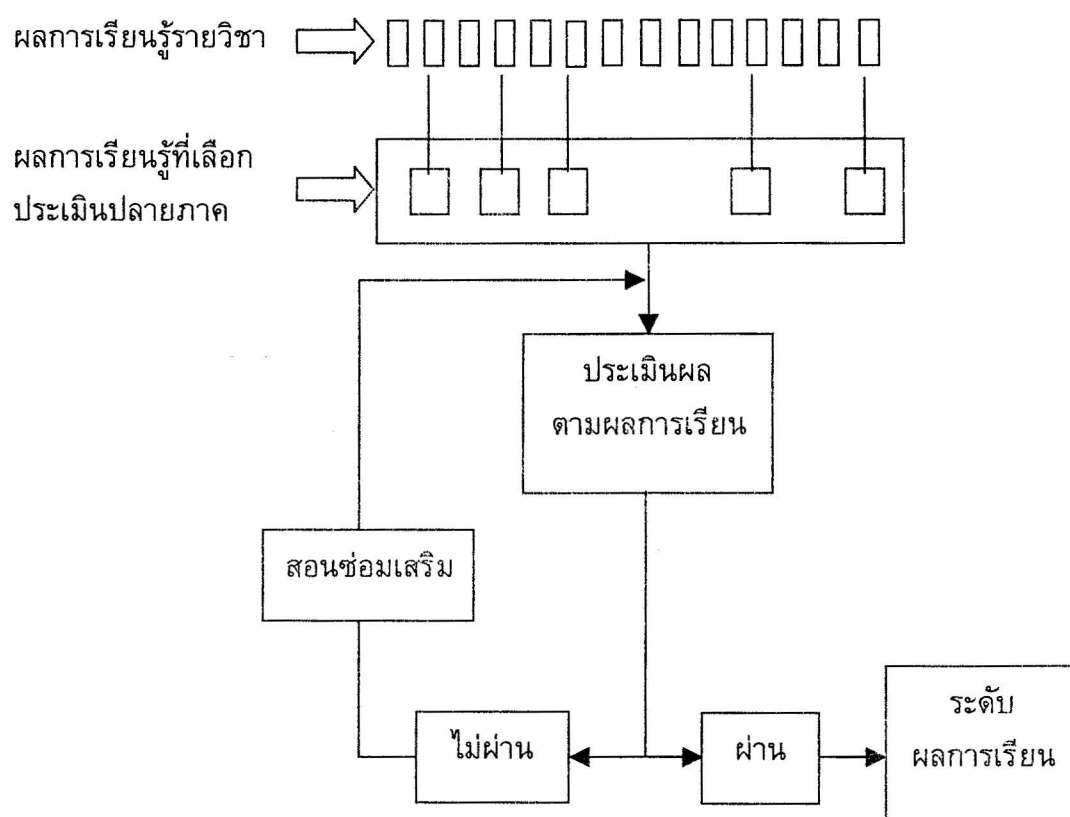
ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแสดง รูปแบบการสอนซ่อมเสริมก่อนเรียน

2. ภายหลังจากประเมินผลระหว่างเรียน ถ้าพบว่าผู้เรียนยังไม่ผ่านตามเกณฑ์ ของผล การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ จะต้องจัดการสอนซ่อมเสริม ดังแสดงตามภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แผนภูมิแสดง รูปแบบการสอนซ่อมเสริมระหว่างเรียน

3. ภายหลังการตัดสินผลการเรียน ถ้าผู้เรียนไม่ผ่านในรายวิชาใดก็จัดสอนซ่อมเสริมใน ผลการเรียนรู้ที่ไม่ผ่านนั้น

ภาพประกอบ 6 แผนภูมิแสดง รูปแบบการสอนซ่อมเสริมปลายภาคเรียน

เมื่อใดก็ตามที่มีการประเมินผลการเรียนรู้ ถ้าพบว่าผู้เรียนคนใดไม่ผ่านผลการเรียนรู้ใด ควรจะจัดสอนซ่อมเสริมทันที เพราะผลการเรียนรู้ในแผนการสอนแรก อาจจะเป็นพื้นฐานของ ผลการเรียนรู้ในแผนการสอนถัดไป ดังนั้นการไม่สอนซ่อมเสริมให้ผ่านผลการเรียนรู้ในแผนการสอนแรกเสียก่อน อาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถผ่านผลการเรียนรู้ในแผนการสอนถัดไป

จากกระบวนการประเมินผลการสอนซ่อมเสริมตามที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการ ประเมินผลการสอนซ่อมเสริมตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ครูผู้สอนสามารถจัดให้ มีการประเมินผลได้ตลอดเวลาที่ดำเนินการสอน ทั้งนี้ครูผู้สอนควรพิจารณาเฉพาะเรื่องที่นักเรียน

ไม่เข้าใจ หรือไม่ผ่านเกณฑ์มาสอน มาทำความเข้าใจ เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ ความสามารถของ ผู้เรียน ให้บรรลุทุกผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

6.1 ความหมายของความสนใจ

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาถือว่าความสนใจของนักเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ อย่างหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตร จึงให้ความหมายไว้พอสังเขป ดังนี้

ดิวอี้ (Dewey. 1959 : 66) กล่าวว่า ความสนใจ คือความรู้สึกหรือความพอใจที่มีต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่ง แนวความคิดใดแนวความคิดหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

กู๊ด (Good. 1973 : 311) ได้ให้ความหมาย ความสนใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกชอบของคน เราที่แสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนี้อาจจะมีช่วงขณะหนึ่งหรืออาจจะมีถาวรต่อไปก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นของบุคคลนั้น โดยได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ของเขาเอง

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 233) ได้กล่าวว่าความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่งซึ่งหมายถึงทัศนคติทางบวก หรือทัศนคติที่ดี และความสนใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน เนื่องจากองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ คือ ความต้องการ ความถนัด และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคม ที่แตกต่างกัน

เสียง ชูสกุล (2525 : 26) กล่าวว่า ความสนใจ คือ ความอยากรู้อยากเห็น อยากรแสวงหา และเข้าร่วมกิจกรรมหนึ่ง ความรู้สึกชอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และหมายถึงสภาพจิตใจของบุคคลที่ ผูกพัน หรือจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความสนใจที่สนใจในกิจการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการ ซาบซึ้งในคุณค่าของสิ่งใด ๆ

ประสาธ อิศรปรีดา (2521 : 135 – 136) ได้กล่าวถึงความสนใจตามแนวคิดของกาเย่ (Gagne) ว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ เพราะความสนใจเป็นลักษณะทางจิตใจที่มีความสืบเนื่องกันเป็น ลูกโซ่ตรงที่ซึ่งมีความสนใจอยู่ การตอบสนองดังกล่าวทำให้เกิดความรู้สึกหรือความคิดอันนำไปสู่ ความสงสัย ความอยากรู้อยากเห็นและความต้องการเรียนรู้เพิ่มขึ้น นั่นคือความสนใจชี้ให้เห็นถึง ความปรารถนาที่ใคร่จะได้รับการสอนหรือพยายามที่จะสอนตนเอง ความสนใจจึงเป็นองค์ประกอบ ประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความพร้อมที่จะเรียนซึ่งเมื่อมีความพร้อมที่จะเรียนสิ่งใด แม้มีอุปสรรคบ้าง ก็มักไม่ลดความสนใจจากสิ่งนั้นง่าย ๆ

จากความหมายของคำว่าความสนใจตั้งที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ความพึงพอใจ ความอยากรู้ อยากเห็น อยากศึกษาค้นคว้าต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่พบเห็นจนเกิดความเอาใจใส่และกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนเห็นคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนั้น ๆ

6.2 ลักษณะของความสนใจ

วินิช บรรจง และคนอื่น ๆ (2516 : 32 – 33) อ้างถึงลักษณะของความสนใจว่ามี ดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่เข้มข้นอยู่ในวงแคบ คือ คนเราจะต้องมีความสนใจต่อสิ่งใดเป็นอย่าง ๆ ไป
2. ความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คนหนึ่งอาจจะมีความสนใจต่อสิ่งหนึ่ง แต่คนอื่นอาจจะไม่สนใจต่อสิ่งนั้นเลยก็ได้
3. เมื่อมีความสนใจบุคคลย่อมมีความมุ่งหมายต่อสิ่งนั้นและเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งที่ตนสนใจ
4. เมื่อเกิดความสนใจต่อสิ่งใดแล้ว บุคคลย่อมมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น เช่น ต้องการอยากรู้ให้มากขึ้น ต้องการที่จะทำเป็น
5. บุคคลย่อมมีความมุ่งหมายที่จะทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย ถ้ามีความสนใจต่อสิ่งนั้นอย่างแท้จริง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2528 : 91 – 92) ได้อธิบายถึงลักษณะความสนใจของบุคคลไว้ สอดคล้องกันว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเฉพาะของแต่ละบุคคล ดังนั้นความสนใจของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป ความสนใจเป็นลักษณะของความเอาใจใส่ต่อสิ่งที่ตนสนใจ มุ่งหมายที่จะทำงานนั้น ๆ ให้สำเร็จ นอกจากนั้น สงวน สุทธิเลิศอรุณ ยังกล่าวเพิ่มเติมว่า ความสนใจเป็นเครื่องกำหนดวิถีชีวิตของบุคคลได้ ในขณะที่เดียวกันความสนใจก็สามารถจะเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน และระดับความสนใจของแต่ละคนก็แตกต่างกันไป

จากลักษณะของความสนใจที่นักการศึกษา กล่าวไว้จะเห็นได้ว่า ความสนใจของแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการและประสบการณ์ที่ได้รับ

6.3 องค์ประกอบของความสนใจ

โดยทั่วไปคนเรามีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2518 : 73) ได้รวบรวมองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของเด็กที่ควรทราบไว้ดังนี้

1. ความสนใจนั้นเกิดขึ้นจากความพร้อม ความต้องการและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม
2. ความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะคนเราทุกคนไม่จำเป็นต้องมีความสนใจในสิ่งเดียวกันหรือในระยะเวลาเดียวกัน

3. ความสนใจนั้นมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสุขภาพของร่างกาย เด็กจะสนใจสิ่งใดเป็นระยะสั้น ๆ หรือยาวขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของร่างกาย

4. ความสนใจเฉพาะอย่างนั้นอาจเปลี่ยนไปตามวัย และเวลาของแต่ละบุคคล แต่แบบแผนของความสนใจค่อนข้างคงที่ ทำให้สามารถวัดความสนใจของคนในอนาคตได้

5. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสภาพทางจิตใจ เขาวินิจฉัยสูง มักจะสนใจหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันและเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน

6. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับรากฐานทางประสบการณ์ของเด็ก เด็กจะสนใจเรื่องใด เด็กจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องนั้นพอสมควร ถ้าเด็กขาดประสบการณ์เด็กอาจไม่สนใจ เป็นเพียงอยากรู้อยากเห็นชั่วคราวแล้วก็เลิกความสนใจ

ความสนใจจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ ครูจะต้องศึกษาถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านของเด็ก เพื่อที่จะนำไปจัดกิจกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความตั้งใจจดจ่อที่จะเรียน แล้วการเรียนก็จะประสบผลสำเร็จได้โดยเร็ว

6.4 การสร้างความสนใจ

จากการศึกษาสาเหตุและองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความสนใจ ทำให้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาสามารถที่จะสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้ เพราะความสนใจเกิดขึ้นได้หลายทาง เช่น เกิดขึ้นเองโดยไม่ทราบสาเหตุ เกิดจากประสบการณ์สิ่งแวดล้อม เกิดจากการเอาอย่างการเลียนแบบ การสร้างสรรค์ เกิดจากสัญชาตญาณความพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรคำนึงถึงความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยการเรียนจึงจะประสบผลสำเร็จ ครูอาจตั้งคำถามกับตนเองว่าได้สอนวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนหรือไม่ ได้ให้งานให้กิจกรรมตามความสนใจหรือตามความสามารถของผู้เรียนหรือไม่เพียงใด

วณิช บรรจง และคนอื่น ๆ (2516 : 34) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสนใจไว้ดังนี้

1. ก่อนจะสอนเรื่องใดต้องสร้างความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้นให้แก่ นักเรียนเสียก่อน
2. จัดบทเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนของนักเรียน
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำงานได้สำเร็จ
4. ชี้แจงให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้าของตนก็เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้นักเรียนอยากเห็น และมีความสนใจในงานนั้นมากขึ้น
5. ในการสอนครูควรชี้ให้นักเรียนได้เห็นความน่าสนใจของเรื่องที่เรียน
6. จัดสภาพการเรียนให้เป็นที่น่ารื่นรมย์
7. ในการสอนแต่ละครั้ง ครูควรจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมมาใช้

8. ในการสอนแต่ละครั้งครูควรสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชานั้นควบคู่ไปด้วย

9. ควรจัดให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด

10. จัดบทเรียนให้มีความหมายต่อชีวิตของนักเรียน

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 234) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการของผู้เรียนส่วนใหญ่ เพื่อจะได้จัดบทเรียน สภาพห้องเรียนและสื่อการเรียนต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของเขา

2. สำรวจพื้นฐานทางด้านความถนัดของผู้เรียน เพื่อจัดสภาพการเรียนการสอนให้ตรงกับความถนัดนั้น ๆ

3. จัดสภาพห้องเรียนที่น่าสนใจ มีการตั้งคำถามย่อยและท้าทายความสามารถของผู้เรียน พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด เช่น การแสดงความคิดเห็น การแก้ปัญหา เฉพาะหน้า ตลอดจนนำนวัตกรรมใหม่มาใช้ด้วย

4. ให้การเสริมแรง โดยพยายามให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้หรือการทำงานนั้น ๆ บ้าง โดยเลือกให้ตรงกับความถนัดและความสามารถของเขา จะทำให้เขาสนใจในสิ่งที่เขาได้รับมอบหมายให้ทำ

5. ชี้ทางหรือให้ทราบความก้าวหน้าในการทำงานทุกระยะของผู้เรียน ทำให้เขามีความสนใจที่จะทำงานนั้น ๆ ต่อไป

จากวิธีการสร้างความสนใจที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปวิธีสร้างความสนใจดังนี้

1. ศึกษาความต้องการเบื้องต้นของผู้เรียนก่อน

2. สำรวจความรู้พื้นฐาน หรือพื้นฐานทางด้านความถนัดของผู้เรียน

3. จัดบรรยากาศของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ผ่อนคลายความตึงเครียด ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอึดอัด กังวล ไม่สบายใจ และห้องเรียนไม่ควรร้อนเกินไป

4. สร้างบรรยากาศในชั่วโมงที่น่าสนใจ มีการตั้งคำถามที่กระตุ้น ยั่วและท้าทายความสามารถของผู้เรียนให้กล้าแสดงความคิดเห็นและรู้จักการแก้ปัญหา โดยไม่ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งจำเจและยากเกินไป จะช่วยเพิ่มความสนใจในการเรียนมากขึ้น

5. สร้างความเป็นกันเองกับผู้เรียน และให้การเสริมแรงจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกอบอุ่นใจ กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

6.5 การวัดความสนใจ

การวัดความสนใจให้ได้ผลถูกต้องที่สุดนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ทั้งนี้เพราะความสนใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันออกไป และขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ อายุ เพศ สติปัญญา สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์เดิม พัฒนาการทางร่างกาย สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษา อาชีพ ฯลฯ

การวัดความสนใจสามารถกระทำได้ในลักษณะต่างๆ เนื่องจากความสนใจเป็นแรงผลักดันที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำการหรือแสดงพฤติกรรมออกมา ถ้าต้องการวัดความสนใจของบุคคลใดจะสามารถวัดหรือประเมินได้จากการกระทำในการแสดงพฤติกรรมออกมาของบุคคลนั้น (เสนีย์ แสงดี. 2513 : 34 ; อ้างอิงจาก รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. 2533 : 205)

นักการศึกษาได้เสนอวิธีวัดความสนใจดังนี้

โพลเวลล์ (Powell. 1963 : 337 – 338) เสนอการวัดความสนใจดังนี้

1. การใช้แบบวัดความสนใจ (Interest Inventories) โดยให้แสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความต่าง ๆ ของแบบวัดความสนใจ

2. การใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open – Ended Questionnaires) โดยให้อิสระในการตอบคำถามต่าง ๆ ได้ตามความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง

3. การสัมภาษณ์ (Interviews) จะทำให้ผู้สัมภาษณ์สามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้

เฮอร์ลอค (Hurlock. 1955 : 162) กล่าวว่า เราสามารถวัดความสนใจของบุคคลได้ 3 วิธีคือ

1. ใช้การสังเกต
2. ใช้การสัมภาษณ์
3. ใช้แบบสอบถามวัดความสนใจ

กมล สุตประเสริฐ (2516 : 152) ได้กล่าวถึง วิธีวัดความสนใจโดยใช้สเกลกำหนดเนื้อหาว่าจะวัดความสนใจด้านใด และเขียนคำถามหรือข้อกระทงตามเนื้อหานั้น ตัวเลือกเป็น 5 ระดับ ชอบมากที่สุด ชอบมาก เฉย ๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบเลย

จะเห็นได้ว่า การวัดความสนใจสามารถทำได้หลายวิธี วิธีหนึ่งที่จะนำไปวัดความสนใจในการเรียนได้ดีก็คือ การใช้แบบสอบถามวัดความสนใจ ดังนั้นการที่จะนำวิธีใดวิธีหนึ่งไปใช้กับใคร ในสภาพการณ์ใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และดุลพินิจของผู้ที่จะนำไปใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลดีต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุด สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้งนี้เพราะสามารถใช้วัดกับบุคคลจำนวนมาก และสามารถทราบผลในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากนี้เมท์และเลท์ เมन्ह (Mehrens and

Lehmann. 1978 : 218) ได้กล่าวว่า การวัดความสนใจโดยใช้แบบสอบถามเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ง่ายและเชื่อมั่นได้มากที่สุด

7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา

7.1 หลักการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)

ทิตนา แชมมณี (2542 : 1) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เป็นหลักที่นำมาใช้จัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งมีจุดเน้นอยู่ที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม

กิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม หมายถึง กิจกรรมที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนทำเพื่อไปสู่การเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม จนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (ทิตนา แชมมณี. 2542 : 1 – 17)

กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อให้ประสาทการรับรู้ของผู้เรียนตื่นตัว พร้อมทั้งจะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นในกิจกรรมการเรียนรู้จึงควรให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะหนึ่งเป็นระยะ ตามความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน

กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางสมองหรือการคิด กิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการคิดได้ต้องมีลักษณะท้าทายการคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความจดจ่อในการคิดและสนุกที่จะคิด ดังนั้นเรื่องที่ทำให้คิดต้องไม่ง่ายจนไม่ต้องคิดและไม่ยากจนเกิดความท้อ

กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางอารมณ์ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่อความรู้สึกของผู้เรียน เกิดความหมายกับผู้เรียน ดังนั้นจึงเป็นกิจกรรมที่มักเกี่ยวข้องกับชีวิตและประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่

กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่อความรู้สึกของผู้เรียน เกิดความหมายกับผู้เรียน ดังนั้นจึงเป็นกิจกรรมที่มักเกี่ยวข้องกับชีวิตและประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่

กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม

7.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบชิปปา

ทิตนา แชมมณี (2545 : 280) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของรูปแบบชิปปาว่า มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง โดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง อาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และกระบวนการแสวงหาความรู้ ฯลฯ

ชนาธิป พรกุล (2544 : 150) ได้กล่าวถึง หลักการจัดการเรียนการสอนชิปปา ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. การสร้างความรู้ (Constructing of Knowledge) หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิดของการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง

2. การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) หมายถึง การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม

3. การมีส่วนร่วมทางกาย (Physical Participation) หมายถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทางกาย คือ ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน

4. การเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการพัฒนาตนเอง ฯลฯ การเรียนรู้ทางด้านกระบวนการ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญาอีกทางหนึ่ง

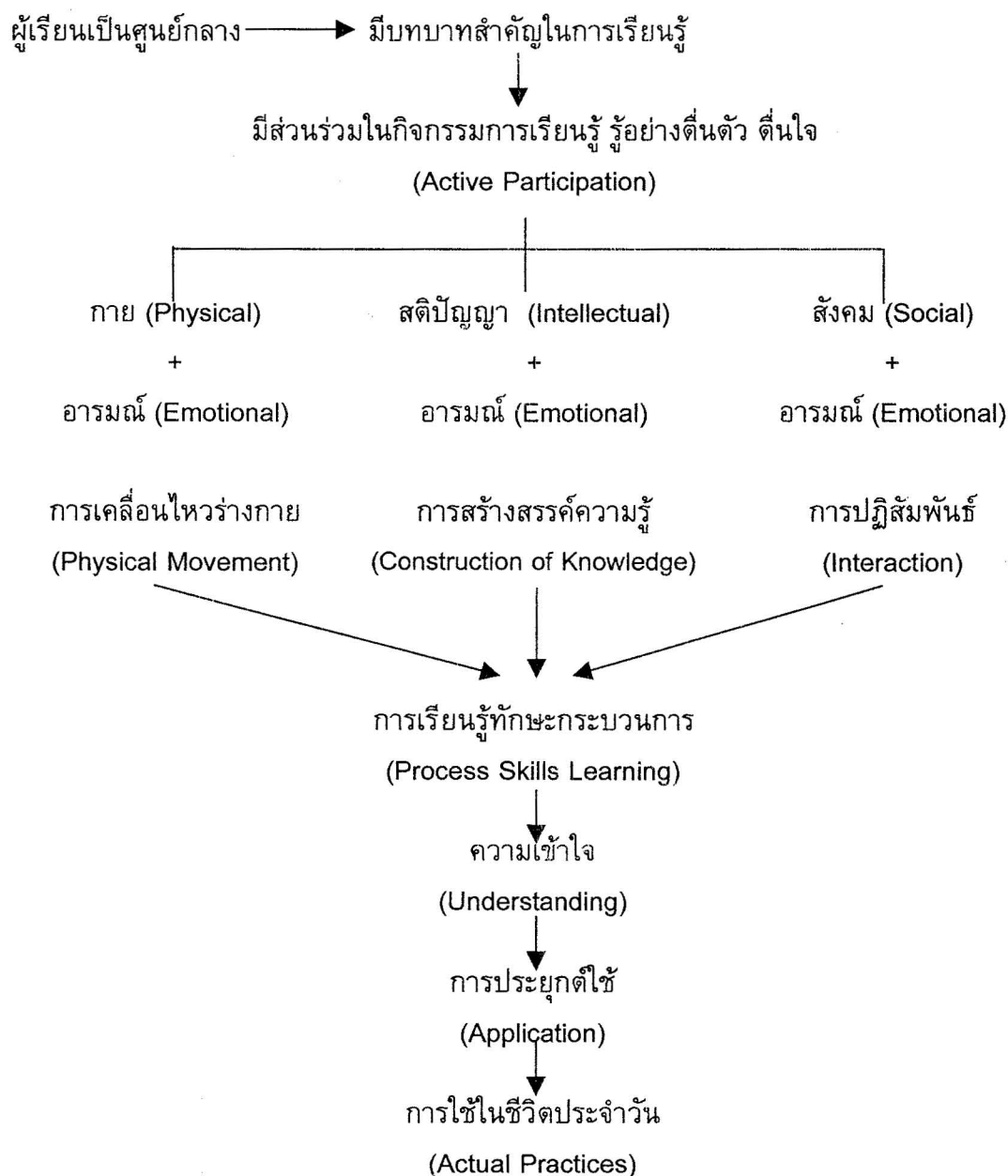
5. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Application) หมายถึง การนำความรู้ไปใช้ในหลายลักษณะ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่อย ๆ เป็นการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ

ทิตนา แชมมณี (2543 : 12) กล่าวว่า องค์ประกอบทั้ง 5 ประการนี้ เกิดจากการประสาน 5 แนวคิดหลัก ได้แก่

1. การสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism)
2. กระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning)

3. ความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)
4. การเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning)
5. การถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

ภาพประกอบ 7 แผนภูมิแสดงการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปา หรือการประสาน 5 แนวคิดหลัก พัฒนาโดย ทิศนา ขัมมณี (2543 : 13)

จากแผนภูมิที่ 1 สามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างตื่นตัว ตื่นใจ ทางด้านร่างกาย ผู้เรียนได้เคลื่อนไหว ด้านสติปัญญาผู้เรียนได้สร้างสรรค์ความรู้ด้านสังคม ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ผ่านทางกระบวนการ เกิดความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

7.3 หลักการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL)

ทศนา แชมมณี (2545 : 281) กล่าวถึง กระบวนการเรียนการสอนชิปปา (CIPPA) เป็นหลักการซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน การจัดการกระบวนการเรียนการสอนตามหลักชิปปา (CIPPA) นี้สามารถใช้วิธีการและกระบวนการที่หลากหลาย ซึ่งอาจจัดเป็นแบบแผนได้หลายรูปแบบ รูปแบบหนึ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ และได้มีการนำไปทดลองใช้แล้วได้ผลดี ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม

ขั้นนี้เป็นการดึงความรู้เดิมของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน ซึ่งผู้สอนอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย

ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่

ขั้นนี้เป็นการแสวงหาข้อมูลความรู้ใหม่ของผู้เรียน จากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ ซึ่งครูอาจจัดเตรียมมาให้ผู้เรียนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปแสวงหาก็กได้

ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล / ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อมูล / ความรู้ที่หามาได้ ผู้เรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูล / ประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น ใช้กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้น ๆ จึงจำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเอง รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตนเองให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนแก่ผู้อื่น และได้รับประโยชน์จากความรู้ ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อม ๆ กัน

ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้

ขั้นนี้เป็นขั้นของการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนให้เป็นระบบระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย

ขั้นที่ 6 การปฏิบัติ และ / หรือการแสดงผลงาน

หากข้อความรู้ที่ได้เรียนรู้มาไม่มีการปฏิบัติ ขั้นนี้จะเป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ต่อย้ำ หรือตรวจสอบความเข้าใจของตนและช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ แต่หากต้องมีการปฏิบัติตามข้อความรู้ที่ได้ ขั้นนี้จะเป็นขั้นปฏิบัติ และมีการแสดงผลงานที่ได้ปฏิบัติด้วย

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

ขั้นนี้เป็นขั้นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหา และความจำในเรื่องนั้น ๆ

หลังจากการประยุกต์ใช้ความรู้ อาจมีการนำเสนอผลงานจากการประยุกต์อีกครั้งก็ได้ หรืออาจไม่มีการนำเสนอผลงานในขั้นที่ 6 แต่นำมารวมแสดงในตอนท้ายหลังขั้นการประยุกต์ใช้ก็ได้เช่นกัน

ขั้นตอนตั้งแต่ขั้นที่ 1 – 6 เป็นกระบวนการของการสร้างความรู้ (Construction of Knowledge) ซึ่งครูสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน (Interaction) และฝึกฝนทักษะกระบวนการต่าง ๆ (Process Learning) อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขั้นตอนแต่ละขั้นตอน ช่วยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหลากหลายที่มีลักษณะให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวทางกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ และทางสังคม อย่างเหมาะสมอันช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัว (Active) สามารถรับรู้และเรียนรู้ได้อย่างดี จึงกล่าวได้ว่า ขั้นตอนทั้ง 6 มีคุณสมบัติตามหลักการชิป (CIPP) ส่วนขั้นตอนที่ 7 เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ (Application) จึงทำให้รูปแบบนี้มีคุณสมบัติครบตามหลักชิปปา (CIPPA)

7.4 ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบชิปปา

ผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียน สามารถอธิบาย ชี้แจง ตอบคำถามได้ดี นอกจากนั้นยังได้พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นกลุ่ม การสื่อสาร รวมทั้งเกิดความใฝ่รู้ด้วย

บทบาทของผู้สอนจำเป็นต้องเปลี่ยนไป ผู้เรียนจะเริ่มเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามสภาพการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดให้ จะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับการปรับตัวของผู้เรียนและแรงเสริมที่ได้จากผู้สอน

7.4.1 บทบาทของครู

1. เตรียมการสอน
2. ศึกษาหาความรู้จากหลายแห่ง และวิเคราะห์เรื่องที่จะสอน
3. วางแผนการสอนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เลือกเนื้อหาออกแบบกิจกรรมตามหลักชีปป์า และกำหนดวิธีประเมินผลการเรียนรู้
4. จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน เอกสาร หนังสือ หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เครื่องมือประเมินผลและจัดห้องเรียนได้เหมาะสมกับกิจกรรมการสอน
5. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี และกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจร่วมทำกิจกรรม
6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่เตรียมไว้
7. ดูแลให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ แนะนำหรือแก้ปัญหาตามความจำเป็น
8. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
9. ให้ความคิดเห็น เพิ่มเติมข้อมูล และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน
10. การประเมินผล
11. เก็บรวบรวมผลงานและประเมินผลงาน
12. ประเมินผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

7.4.2 บทบาทของนักเรียน

1. ทบทวนความรู้เดิม และมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริงความคิดเห็นหรือประสบการณ์ต่าง ๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย
 2. ศึกษาหรือลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจ ใช้ความคิดในการกลั่นกรอง แยกแยะ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และสร้างความหมายให้แก่ตนเอง
 3. สรุปและจัดระบบระเบียบความรู้ที่ได้สรรค์สร้างขึ้น เพื่อช่วยให้การเรียนรู้เกิดความคงทน และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้สะดวก
 4. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิต การประยุกต์ใช้ช่วยต่อยอดความเข้าใจ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ทั้งยังช่วยก่อให้เกิดการเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติมอีกด้วย
- ในการดำเนินการตามบทบาททั้งสี่ ผู้เรียนต้องแสดงพฤติกรรมที่จำเป็นในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นดังนี้
1. เข้าร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น
 2. ให้ความร่วมมือและรับผิดชอบในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสวงหาข้อมูล การศึกษาข้อมูล และการสรุป เป็นต้น
 3. รับฟัง พิจารณาและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

4. ใช้ความคิดอย่างเต็มที่ ปฏิสัมพันธ์ โต้ตอบ คัดค้าน สนับสนุน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้สึกของตนกับผู้อื่น
 5. แสดงความสามารถของตน และยอมรับความสามารถของผู้อื่น
 6. ตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่าง ๆ
 7. เรียนรู้จากกลุ่ม และช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้
- จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบซิปปา (CIPPA) สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งทางกาย สติปัญญา และสังคม ส่วนการมีส่วนร่วมทางด้านอารมณ์นั้น จะเกิดควบคู่ไปกับทุกด้านอยู่แล้ว ถ้าผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแบบดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนก็จะมีลักษณะผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในการเรียน

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้แก่

ชยันต์ เพชรศรีจันทร์ (2533 : 94) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาไทยโดยสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือนกับสื่อหนังสือที่ใช้ภาพการ์ตูน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน มีความสนใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยสื่อหนังสือที่ใช้ภาพเหมือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปรียาลักษณ์ พิลากุล (2535 : 59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กับสื่อหนังสือเรียนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยสื่อหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อหนังสือเรียนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนา คงคาเนาวัฒน์ (2542 : 40) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเขียนสะกดคำยากภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดฝึกสะกดคำยาก ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนมีความสนใจหลังได้รับการฝึกเขียนโดยใช้ชุดเขียนสะกดคำยากสูงกว่าก่อนได้รับการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สกุณา เปลี๊ยนกลาง (2541 : 70) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่านด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีความสนใจในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมเกียรติ กินจำปา (2545 : 86) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ตอกห์ (MIT) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการแบบเมอร์ตอกห์ (MIT) กับการอ่านตามคู่มือครู มีความสนใจในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากลักษณะของงานวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กสนใจการเรียนนั้น สื่อการสอน วิธีการสอนแต่ละวิธี จะทำให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนแตกต่างกันไป จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่ต้องใช้กิจกรรมหรือวิธีสอน เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้น

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนซ่อมเสริม

งานวิจัยในประเทศ

วนิดา โสภภาพรณ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความก้าวหน้าของการอ่านจับใจความในการเรียนซ่อมเสริมวิชาภาษาไทย โดยสอนในและนอกชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ ผลการวิจัยพบว่า ความก้าวหน้าในการอ่านจับใจความระหว่างนักเรียนกลุ่มที่ทดลองสอนซ่อมเสริมในและนอกชั้นเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

อัญชัน อินคำ (2536 : 88) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกซ่อมเสริมนักเรียนชาวเขาเผ่าแม้ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านออกเสียงตัวสะกดไม่ชัดเจน ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกซ่อมเสริมการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกด จากคะแนนการประเมินผลท้ายแบบฝึก (E1) และคะแนนที่ได้จากการประเมินผลหลังการเรียน (E2) สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 คือ 91.83/89.00 แสดงว่า แบบฝึกซ่อมเสริมการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวสะกดมีประสิทธิภาพสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ได้

จารุณี สงสนธิ (2541 : 61) ได้ศึกษาการสอนซ่อมเสริมคำยากวิชาภาษาไทย โดยการใช้เกมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า เกมการสอนซ่อมเสริมคำยากด้านการอ่านและการเขียนมีประสิทธิภาพ 92.88/82.63 แสดงว่า เกมการสอนซ่อมเสริมคำยากมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ที่ตั้งไว้ และคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิรงรอง อุดม (2542 : 69) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยเพื่อสอนซ่อมเสริมเรื่องการอ่านเพื่อจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดบ้านตาเสา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการทดลองพบว่าแบบฝึกเสริมทักษะการสอนซ่อมเสริมการอ่านเพื่อจับใจความวิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพ 86.70/81.10 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้และคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เดือนใจ กรุยกะโทก (2543 : 86) ได้ศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมด้านความเข้าใจในการอ่าน และการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หนังสือแผ่นเดียวเป็นสื่อ ผลการทดลองปรากฏว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางด้านความเข้าใจในการอ่านและการเขียนสะกดคำก่อนสอนและหลังสอน โดยใช้หนังสือแผ่นเดียวเป็นสื่อของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังสอนสูงกว่าก่อนสอน ซึ่งแสดงว่า วิธีสอนซ่อมเสริมโดยการใช้หนังสือแผ่นเดียวเป็นสื่อมีผลต่อการพัฒนาความสามารถในด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และการเขียนสะกดคำให้สูงขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

คอลลินส์ (Collins.1971 : 97) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม โดยใช้การทดสอบย่อยช่วยหาจุดบกพร่องในการเรียนตามหลักของบลูม (Bloom) แล้วจึงสอนซ่อมเสริมเฉพาะข้อบกพร่อง ผลปรากฏว่า นักเรียนสามารถบรรลุถึงเกณฑ์ตามจุดมุ่งหมายที่บทเรียนกำหนดไว้ แต่ไม่เป็นไปตามกระบวนการในการสอนซ่อมเสริม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวางแผนการสอนซ่อมเสริม เป็นการสอนทบทวนวิชาแทนที่จะเป็นการซ่อมเสริมพื้นฐานความรู้ที่จำเป็นในการเรียนตามลำดับขั้น

คลีน (Cline. 1975 : 2610 – 2611 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเรื่องการเรียนรู้ของนักเรียนที่เข้าร่วมในโปรแกรมการอ่านซ่อมเสริมภาคฤดูร้อน 2 โปรแกรม โดยศึกษาการเรียนรู้ของนักเรียนจำนวน 67 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยจัดโปรแกรมให้เรียน 2 โปรแกรม คือ

1. โปรแกรมการอ่านซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล
2. โปรแกรมการอ่านซ่อมเสริมเป็นกลุ่มย่อย

ผลการทดลองพบว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนอ่านของนักเรียน คือ ครูผู้สอน การใช้สื่อการเรียน และการใช้เทคนิควิธีสอนอ่าน ส่วนนักเรียนอ่านซ่อมเสริมเป็นรายบุคคลมีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่อ่านเป็นกลุ่มย่อยที่ระดับนัยสำคัญ .05

ทอมสัน (อัญชัน อินคำ. 2536 : 53 ; อ้างอิงจาก Thomson. 1975 : 178 – 179 – A) ได้ทดลองสอนซ่อมเสริมในเรื่องการฟังและการพูดแก่นักเรียน จำนวน 40 คน ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยการฟังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนเฉลี่ยการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการสอนซ่อมเสริมมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงการฟังและการพูดให้ดีขึ้น

จากผลงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ต่างให้ผลสอดคล้องกัน นั่นคือ เมื่อนักเรียนได้รับการสอนซ่อมเสริมด้วยวิธีการต่าง ๆ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนในวิชาทักษะ เช่น ภาษาไทย นับได้ว่าการสอนซ่อมเสริม มีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาทางการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี

3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาของนักเรียนชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา มีดังนี้

สุดารัตน์ ไผ่พงสาวงค์ (2543 : 98) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) เรื่องเส้นขนานและความคล้าย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยเท่ากับ 83.28/82.37 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเส้นขนานและความคล้ายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายหลังได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิรนนท์ บุญเรือน (2544 : 120 – 121) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยในด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านเจตคติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) ที่

เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษามีคะแนนเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผาณิต เย็นแข (2544 : 87) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อพัฒนาจริยธรรม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อพัฒนาจริยธรรม มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาของกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุทธิรัตน์ เลิศจรรุวิทย์ (2544 : 86) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการวิเคราะห์และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์ ทักษะการวิเคราะห์และเจตคติต่อความรักชาติ หลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL) สามารถนำมาจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนใช้ระดับชั้นต่าง ๆ และในวิชาต่าง ๆ ได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการหาคุณภาพ
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปลายภาคเรียนที่ 2 ไม่ถึงเกณฑ์ 60 เปอร์เซนต์ ตามที่โรงเรียนกำหนด จำนวน 40 คน จากนักเรียนทั้งหมด 421 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปลายภาคเรียนที่ 2 ไม่ถึงเกณฑ์ 60 เปอร์เซนต์ ตามที่โรงเรียนกำหนด จำนวน 30 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการสอนซ่อมเสริมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2 แบบทดสอบ ใช้ประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน (Pretest – Posttest) ซึ่งเป็นชุดเดียวกัน เรื่อง มาตรฐานตัวสะกด จำนวน 30 ข้อ เพื่อเปรียบเทียบผลการสอนซ่อมเสริมระหว่างก่อนการเรียนและหลังการเรียน

2.3 แบบสอบถามความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามหลักการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 25 ข้อ

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง พุทธศักราช 2545 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ 1)

3.1.2 ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)

3.1.3 เลือกเนื้อหาสาระจากหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง พุทธศักราช 2545 ซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ 1) จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยนิทานชวนคิด และหน่วยพัฒนาประสบการณ์

3.1.4. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย

3.1.4.1 สาระสำคัญ

3.1.4.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง / จุดประสงค์

3.1.4.3 คุณลักษณะที่ต้องการพัฒนา / คุณลักษณะอันพึงประสงค์

3.1.4.4 สาระการเรียนรู้ / เนื้อหา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม
- ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่
- ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยง

ความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

- ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม
- ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้
- ขั้นที่ 6 การปฏิบัติ และ/หรือการแสดงผลงาน
- ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

3.1.4.5 สื่อการเรียนการสอน

3.1.4.6 การวัดผลและการประเมินผล

3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาภาคินพนธ์ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ตรวจสอบ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของผู้เรียน

3.1.6 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระฤทธิยดอนเมือง แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทดลองใช้มาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อจัดทำให้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2 แบบทดสอบ

แบบทดสอบ หรือตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เรียกว่าแบบประเมิน ใช้เป็นแบบประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นชุดเดียวกัน เรื่อง มาตรฐานตัวสะกดซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนและการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบ จากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2522 : 1 – 102)

3.2.2 ศึกษาหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย ของจันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 119 – 236) และหนังสืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2.3 สร้างแบบประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง มาตรฐานตัวสะกด แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

3.2.4 นำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง มาตราตัวสะกด ไปให้ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาภาคินพนธ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านการวัดผลและการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความ เทียบตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาว่า ข้อสอบนั้นสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังหรือไม่ ข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญ 2 ใน 3 ท่านเห็นด้วยจึงจะใช้ได้

3.2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ภาคินพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหา ค่า IC และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IC ตั้งแต่ .50 - 1 จำนวน 50 ข้อ แล้วจึงนำไปทดลอง (Try Out) ครั้งที่ 1 เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน พระพุทธยอดดอยเมือง แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน

3.2.6 นำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดลองสอบมาตรวจให้คะแนน โดยถือ เกณฑ์ดังนี้ ให้คะแนนข้อที่ถูกข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ผิด ข้อที่ไม่ได้ทำและข้อที่ตอบมากกว่า 1 คำตอบ ให้ 0 คะแนน

3.2.7 นำผลการตรวจคะแนนของแบบประเมินมาหาค่าความยากง่าย (P) และ หาค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้ตารางสำเร็จรูป จุง เตห์ ฟาน (Chung – Teh Fan) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ 2538 : 217 – 218) คัดเลือกข้อสอบที่มี ความยากง่าย (P) ระหว่าง .20 ถึง .80 และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ค่า ความเชื่อมั่นที่นำไปทดลอง (Try Out) ครั้งที่ 1 เท่ากับ 0.9340

3.2.8 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกจำนวน 40 ข้อ ไปทดลอง (Try Out) ครั้งที่ 2 เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR .20 ของ กูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson Formula 20) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 197 – 198) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคฤดูร้อนปีการศึกษา 2545 โรงเรียนพระพุทธยอดดอยเมือง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7527

3.2.9 คัดเลือกแบบทดสอบจากข้อ 3.2.8 จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับ กลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 แบบสอบถามความสนใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การสร้างแบบสอบถามความสนใจในการเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมิน ค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จากเอกสาร และงานที่วิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 สร้างแบบสอบถามความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยยึดหลักการสร้างของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือ ชอบมากที่สุด ชอบมาก เฉยๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบเลย จำนวน 33 ข้อ

3.3.3 นำแบบสอบถามความสนใจในการเรียนที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาภาคินพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องของการใช้ภาษาในแบบสอบถามให้เหมาะสม จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 33 ข้อ ที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IC ตั้งแต่ .50 – 1 และคัดเลือกแบบสอบถามความสนใจจำนวน 30 ข้อ ไปทดลองหาคุณภาพ โดยนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ข้อที่กล่าวในเชิงนิมิต (Positive Statement)

ชอบมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ชอบมาก	ให้	4	คะแนน
เฉยๆ	ให้	3	คะแนน
ไม่ชอบ	ให้	2	คะแนน
ไม่ชอบเลย	ให้	1	คะแนน

ข้อที่กล่าวในเชิงนิเสธ (Negative Statement)

ชอบมากที่สุด	ให้	1	คะแนน
ชอบมาก	ให้	2	คะแนน
เฉยๆ	ให้	3	คะแนน
ไม่ชอบ	ให้	4	คะแนน
ไม่ชอบเลย	ให้	5	คะแนน

3.3.5 นำแบบสอบถามความสนใจในการเรียนจากข้อ 3.3.4 มาตรวจให้คะแนนแล้วคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (ลัวน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 200) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8161

3.3.6 นำแบบสอบถามความสนใจในการเรียนที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 25 ข้อ ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

4. วิธีดำเนินการทดลอง

4.1 แบบแผนการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 62)

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

เมื่อ	E แทน	กลุ่มทดลอง
	X แทน	การทดลองโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบชิปปา
	T ₁ แทน	การทดสอบก่อนทำการทดลอง (Pretest)
	T ₂ แทน	การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)

4.2 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในภาคเรียนฤดูร้อน ปีการศึกษา 2545 ซึ่งดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปลายภาคเรียนที่ 2 ไม่ถึงเกณฑ์ 60 เปอร์เซนต์ ตามที่โรงเรียนกำหนดไว้ จำนวน 30 คน และดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.2.1 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบประเมินผลก่อนเรียน-หลังเรียนและแบบสอบถามความสนใจ เมื่อทำการทดสอบแล้ว นำมาตรวจให้คะแนนพร้อมทั้งบันทึกผลไว้

4.2.2 การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) ระยะเวลาในการทดลองเป็นเวลา 15 คาบ คาบละ 50 นาที ทำการสอนทุกวันเป็นเวลา 3 สัปดาห์ โดยใช้เวลาเรียนตามปกติในภาคเช้าทุกวันตั้งแต่วันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 09.00 – 09.50 น. ดังรายละเอียดช่วงเวลาจากตาราง 2

ตาราง 2 การจัดคาบเวลาการสอนซ่อมเสริมในหนึ่งสัปดาห์

วัน	เวลา	คาบที่
จันทร์	09.00 – 09.50 น.	1
อังคาร	09.00 – 09.50 น.	1
พุธ	09.00 – 09.50 น.	1
พฤหัสบดี	09.00 – 09.50 น.	1
ศุกร์	09.00 – 09.50 น.	1

4.2.3 หลังการทดลองผู้วิจัยได้ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามความสนใจในการเรียน เมื่อทำการทดสอบแล้วนำมาตรวจให้คะแนนพร้อมทั้งบันทึกผลไว้

4.2.4 นำผลที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pretest – Posttest) มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแบบทดสอบ และแบบสอบถามความสนใจก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) โดยใช้ t – test แบบ Dependent

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 คะแนนเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

6.1.2 ความแปรปรวนของคะแนน (Variance) คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 76)

$$s^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	s^2	เป็นความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum x$	เป็นผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	เป็นผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	เป็นจำนวนนักเรียนในกลุ่ม
	$N - 1$	เป็นจำนวนตัวแปรอิสระ (Degree of Freedom)
	x	เป็นคะแนนแต่ละตัว

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

6.2.1 หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแบบทดสอบโดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 119)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเป็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2.2 หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิค 27% ของจุง เตห์ ฟาน (Chung – The Fan) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 217 – 218)

6.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบประเมินผลก่อนเรียน และหลังเรียน คำนวณจากสูตร KR – 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson Formula 20) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 197 – 198)

$$r_{11} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_1^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ นั่นคือสัดส่วน ของคนทำถูกกับคนทั้งหมด
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ คือ $1 - p$
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

6.2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเครื่องมือฉบับนั้นทั้งฉบับ

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 ทดสอบค่า t (t-test) แบบ Dependent โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 165)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-test
	D	แทน	ผลต่างของคะแนนในแต่ละคู่ (หมายถึง ก่อนซ่อมเสริมและหลังซ่อมเสริม)
	n	แทน	จำนวนคู่
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของผลต่างของคะแนน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตรฐานตัวสะกดและความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ได้เสนอผลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการทดลองและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - test
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตรฐานตัวสะกด และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ได้เสนอผลดังนี้

1. เปรียบเทียบผลของการสอนซ่อมเสริม ของนักเรียนที่ได้รับการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตรฐานตัวสะกด โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบผลของการสอนซ่อมเสริมของนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการสอนซ่อมเสริม	N	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	30	17.53	2.97	8.36**
หลังเรียน	30	23.10	5.56	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) มีผลของการสอนซ่อมเสริมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

2. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ก่อนและหลังการทดลอง

ความสนใจในการเรียน	N	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	30	97.46	15.96	5.801**
หลังเรียน	30	108.10	14.12	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) มีความสนใจในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลของการซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกดและความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) สรุปผลตามลำดับขั้นดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)
2. เพื่อศึกษาความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการสอนซ่อมเสริมของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) มีความสนใจในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปลายภาคเรียนที่ 2 ไม่ถึงเกณฑ์ 60 เปอร์เซนต์ ตามที่โรงเรียนกำหนด จำนวน 40 คน จากนักเรียนทั้งหมด 421 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปลายภาคเรียนที่ 2 ไม่ถึงเกณฑ์ 60 เปอร์เซนต์ ตามที่โรงเรียนกำหนด จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการสอนซ่อมเสริมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ช่วงชั้นที่ 1) ซึ่งเลือกเนื้อหาสาระจากหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง พุทธศักราช 2545 จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยนิทานชวนคิดและหน่วยพัฒนาประสบการณ์ โดยผ่านการตรวจพิจารณาความถูกต้องของสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จากอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) จำนวน 3 ท่าน ได้มีการปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่งจนได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์จำนวน 10 แผน

แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1.1 สาระสำคัญ
- 1.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 1.3 คุณลักษณะที่ต้องการพัฒนา
- 1.4 สาระการเรียนรู้
- 1.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ซึ่งมีทั้งหมด 7 ขั้นตอน

ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม
- ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่
- ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล / ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ขั้นที่ 4

- ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม
- ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้
- ขั้นที่ 6 การปฏิบัติและ / หรือการแสดงผลงาน
- ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

1.6 สื่อการเรียนการสอน

1.7 แหล่งการเรียนรู้

1.8 การวัดผลและประเมินผล

2. แบบทดสอบ สำหรับใช้ในการประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง มาตรการตัวสะกด แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ โดยผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การวัดผลและการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ 0.38 – 0.88 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.31 – 0.92 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่น ครั้งที่ 1 จากจำนวนแบบทดสอบ 50 ข้อ เท่ากับ 0.9340 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน 40 ข้อ เท่ากับ 0.7527 จากนั้นจึงคัดเลือกแบบทดสอบให้เหลือจำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยยึดหลักการสร้างของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ชอบมากที่สุด ชอบมาก เฉยๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบเลย จำนวน 33 ข้อ โดยผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ปรับปรุงแก้ไข นำไปทดลองหาคู่คุณภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8161 จากนั้นจึงคัดเลือกแบบสอบถามความสนใจในการเรียนให้เหลือจำนวน 25 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

สรุปผลการทดลอง

ผลการทดลองครั้งนี้ สรุปได้ว่า

1. ผลของการสอนซ่อมเสริมของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) มีความสนใจในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามลำดับดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลของการสอนซ่อมเสริมของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่า ผลของคะแนนก่อนและหลังการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลของคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้แสดงว่าวิธีการสอนซ่อมเสริมโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) มีผลต่อการพัฒนาความสามารถทางด้านการอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกดสูงขึ้น กล่าวคือ นักเรียนสามารถอ่าน คิด วิเคราะห์ แปลความ ตีความ จากเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้นตามลำดับนอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถเขียนคำที่สะกดในมาตราตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตรา เช่น มาตราแม่ กก กนก กด กบ ได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว นับจากเริ่มทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ในตอนแรกๆ จนกระทั่งถึงแผนการจัดการเรียนรู้ในตอนท้าย นักเรียนมีพัฒนาการทั้งทางด้านการอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกดได้ดีขึ้น นักเรียนใช้เวลาในการอ่านและการเขียนน้อยลง ทำให้ถูกต้องเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะการเขียนสะกดคำตามคำที่ครูบอก มีความผิดพลาดน้อยลง ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่องมาตราตัวสะกด ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะมีกิจกรรมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติในแต่ละมาตราตัวสะกดอย่างหลากหลาย นักเรียนได้ฝึกทำซ้ำบ่อย ๆ จนทำให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ มีผลทำให้นักเรียนสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน และสามารถเขียนคำได้ถูกต้อง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ในเรื่อง “กฎแห่งการฝึกหัด” (Law of Exercise) สอดคล้องกับ กรรณิการ์ พวงเกษม (2535 : 37) ที่กล่าวว่า วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ การฝึกฝนบ่อยๆ จะทำให้เกิดความแม่นยำ ถ้าได้ทำบ่อยๆ ความชำนาญจะเกิดขึ้น นอกจากนี้ กรรณิการ์ พวงเกษม (2535 : 37) ยังได้กล่าวถึง การตรวจผลของการทำแบบฝึกหัดหรือการเรียนของนักเรียนโดยเร็ว แจ้งผลการเรียนให้นักเรียนทราบอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้นักเรียนเห็นข้อดีและข้อด้อยของตนเอง ย่อมเกิดกำลังใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของตน ทำให้เกิดความภูมิใจว่านักเรียนมีส่วนค้นพบข้อถูกต้องและข้อที่ผิดด้วยตนเอง ซึ่งตรงกับทฤษฎีจิตวิทยาการศึกษาของ ธอร์นไดค์ (Thordike) ในเรื่อง “กฎแห่งผล” (Law of Effect) ที่กล่าวว่า ผลแห่งปฏิบัติยาตอบสนองใดเป็นที่พอใจบุคคลย่อมกระทำการนั้นซ้ำอีก แต่ผลของปฏิบัติยาใดไม่เป็นที่พอใจ บุคคลจะหลีกเลี่ยงไม่ทำปฏิบัตินั้นซ้ำอีก

ดังนั้น การรู้ผลของการทำแบบฝึกหัดหรือผลการเรียนจึงเป็นแรงเสริม (Reinforcement) ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

2. ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซีปปา (CIPPA MODEL) ใช้หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีขั้นตอนการสอน (7 ขั้นตอน) และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยเริ่มจาก ขั้นที่ 1 ขั้นผู้สอนสำรวจความรู้เดิม / ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อความรู้ใหม่ เป็นการตรวจสอบความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นขั้นที่ผู้สอนได้กระตุ้น / เร้าให้นักเรียนค้นหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ เช่น การร้องเพลง การศึกษาใบความรู้ ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล / ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม ใช้กระบวนการกลุ่ม และกระบวนการคิดในการอภิปรายและสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับมาตราตัวสะกด จึงจำเป็นต้องอาศัยอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม โดยให้นักเรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเอง รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตนเองให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนแก่ผู้อื่นและได้รับประโยชน์จากความรู้ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อมๆ กัน ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ เป็นการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมดทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่และจัดสิ่งที่เรียนให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย ขั้นที่ 6 การปฏิบัติและ / หรือการแสดงผลงาน

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นการนำความรู้ที่ได้เรียนไปประยุกต์ใช้จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติม

จากขั้นตอนการสอนทั้ง 7 ขั้นดังกล่าว ประกอบกับกิจกรรมต่างๆ ที่นำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การร้องเพลง การเล่นเกม การค้นคว้าจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย การทำแผนที่ความคิด (Mind Mapping) การทำงานกลุ่ม การฝึกทักษะต่างๆ จะเห็นได้ว่าขั้นตอนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว นักเรียนได้ประสบการณ์ใหม่ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ มีโอกาสได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญาได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย ได้มีโอกาสในการแสดงความคิด ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนจึงทำให้นักเรียนสนุกและมีความสุขในการเรียนตลอดจนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ การให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมเป็นผู้ลงมือศึกษา ปฏิบัติ และคิดอย่างอิสระ นักเรียนจึงได้พัฒนาความคิดและได้ประสบการณ์ตรง ซึ่งเป็นผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายสอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2544) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้รับข้อมูล ประสบการณ์ใหม่ๆ เข้ามา และมีโอกาสได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญาของตนในการคิดกลั่นกรองข้อมูล ทำความเข้าใจข้อมูล เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสร้างความหมายข้อมูล ความรู้ด้วยตนเอง กระบวนการสรรค์สร้างความรู้นี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง อันจะส่งผลถึงความเข้าใจและการคงความรู้นั้น

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น ในการทำงานร่วมกับเพื่อน การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การค้นคว้าข้อมูล การแสดงผลงานที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียน ซึ่งแตกต่างไปจากการเรียนการสอนตามปกติ เพราะจะเป็นการเรียนที่เน้นเนื้อหาที่ได้มาจาก การบอก การอธิบายการซักถาม เนื้อหาในบทเรียนของครู โดยมีได้มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการค้นคว้า กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ความรู้ อันเป็นทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการเรียนการสอน (ทีศนา แชมมณี 2544)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ จิรพันธ์ บุญเรือน (2544:121) ซึ่งศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษามีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับสุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์ (2544:87) ซึ่งศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการวิเคราะห์ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประวัติศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผาณิต เย็นแข (2544:87) ซึ่งศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อพัฒนาจริยธรรม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือศึกษา และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อพัฒนาจริยธรรม มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาของกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงว่า การสอนโดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL) สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามปกติ ทั้งนี้เพราะการสอนโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL) เป็นการผสมผสานและใช้และประยุกต์ใช้ทฤษฎีที่สำคัญ 5 ทฤษฎี ได้แก่ แนวคิดการสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่ม และการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning) แนวคิดเรื่องความพร้อมใน

การเรียนรู้ (Learning Readiness) แนวคิดเรื่องการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) และแนวโน้มการถ่ายโอนความรู้ (Transfer of Learning)

การที่นักเรียนได้เรียนรู้โดยการสร้างสรรค์ความรู้และใช้กระบวนการกลุ่มนั้น นักเรียนแต่ละคนล้วนมีความสามารถที่แตกต่างกันไป ทั้งนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อน เมื่อใช้กระบวนการกลุ่มนักเรียนที่เก่งจะช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อน สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบ รู้จักที่จะแก้ปัญหาาร่วมกันระหว่างสมาชิก รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยอมรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป จนเกิดเป็นการสร้างความรู้ของตนเองและกลุ่ม และกิจกรรมที่หลากหลายยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายอยู่เสมอๆ ทำให้ผู้เรียนสนุกสนานตื่นตัวไปกับการเรียน นอกจากนี้การนำเอาความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นที่หลากหลายยังทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เห็นประโยชน์ในการเรียน เกิดความภาคภูมิใจในผลงานความสามารถของตนเองและของกลุ่มซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกมุ่งมั่นกระตือรือร้น และเห็นคุณค่าในการเรียนภาษาไทย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองต่อไป และเป็นไปตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งให้จัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด ในการจัดการเรียนการสอน

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ตรง นักเรียนได้เรียนสาระการเรียนรู้ควบคู่ไปกับกระบวนการ จึงมีผลให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยความเข้าใจในสาระการเรียนรู้นั้นๆ ได้ดีกว่าการที่นักเรียนได้รับรู้โดยวิธีบอกเล่าของครูซึ่งมีผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นด้วย

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) มีความสนใจในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เนื่องจากการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานในขณะที่เรียนเพราะมีกิจกรรมหลากหลาย นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยกระบวนการกลุ่ม ดังงานวิจัยของ จิรพันธ์ บุญเรือน (2544:122) กล่าวว่า การสอนโดยโมเดลซิปปา (CIPPA MODEL) ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ความเป็นมิตร การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่รู้สึกว่าการไม่รู้เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ตรงกันข้ามความไม่รู้กลับถูกใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ อันจะนำมาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จึงเกิดความสนใจรักในการเรียนตั้งใจเรียนอันจะส่งผลบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับความคิดของ บาวแมน (Bowman. 1965:8) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาเพียงอย่างเดียวยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นด้วย เป็นต้นว่า ความสนใจ เจตคติ วิธีสอนของครูและตัวนักเรียนเอง องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนยืนยันได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน

4. ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา สามารถส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา (Problem Solving) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative) และความกล้าแสดงออก กล่าวคือ เมื่อนักเรียนรวมกลุ่มกันทำกิจกรรม เมื่อได้พบอุปสรรค หรือปัญหา โดยการระดมพลังสมอง (Brainstorming) และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกันเองภายในกลุ่ม ไม่ปล่อยให้ใครคนใดคนหนึ่งในกลุ่ม ไม่กล่าวโทษกันเมื่อเกิดความผิดพลาดเพราะนักเรียนจะยอมรับความสามารถของเพื่อนในกลุ่มและยอมรับความคิดเห็นภายในกลุ่มของตน นอกจากนี้เมื่อมีกิจกรรมที่นำเสนอผลงานของกลุ่ม นักเรียนจะแบ่งหน้าที่นำเสนอผลงานด้วยความมั่นใจในตนเองและกล้าแสดงออก เนื่องจากนักเรียนได้รับการชี้แนะ (Prompting) จากครูและมีโอกาสฝึกฝนบ่อย ๆ จนเกิดความคล่องแคล่วหรือเกิดทักษะส่งผลให้นักเรียนมั่นใจในตนเอง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีจิตวิทยาการศึกษาของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) ในเรื่อง กฎแห่งการนำไปใช้ (Law of Use) คือ การเรียนรู้จะเกิดผลดีเมื่อนำความรู้นั้นไปใช้สอดคล้องกับ กระณีการ์ พวงเกษม (2535:38) ที่กล่าวว่า วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ความแน่นแฟ้นในเนื้อหาวิชาขึ้นอยู่กับการฝึกฝนและการนำไปใช้ ถ้าฝึกฝนไว้ดีแล้วแต่ไม่มีโอกาสใช้ในไม่ช้าจะลืม

5. นักเรียนได้รับการเสริมแรง (Reinforcement) เป็นระยะระหว่างเรียนและจากการทำกิจกรรมต่างๆ โดยการให้กำลังใจ ให้แต้มสะสมคะแนน การพูดชมเชยในผลงานและการชมเชยความสามารถ ความสนใจ ความกระตือรือร้นในการทำงาน ทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการให้แรงเสริมของ สกินเนอร์ (Skinner) ที่กล่าวว่า ถ้าต้องการให้พฤติกรรมใดคงอยู่ตลอดไปจำเป็นที่จะต้องให้แรงเสริม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL) ให้ประสบความสำเร็จนั้น ครูต้องเข้าใจขั้นตอนในการสอน ประสิทธิภาพ ความสามารถในการแก้ปัญหาและไหวพริบของครูผู้สอนเป็นสิ่งจำเป็น ครูควรมีความสามารถในการคุมชั้นเรียน สามารถควบคุมสถานการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียนได้ ตั้งแต่ความเป็นระเบียบในห้องเรียน การเชื่อมโยงประสบการณ์ต่างๆ สู่การเรียนรู้ของผู้เรียน การควบคุมเวลา การตั้งคำถามที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ การสังเกตความแตกต่างระหว่างบุคคล การสร้างความพร้อมในการเรียนให้แก่นักเรียน ตลอดจนช่วยเหลือนักเรียนที่ยังไม่ประสบความสำเร็จให้ได้เรียนรู้

1.2 เรื่องของเวลา เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL) นั้น ต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน บางคนคิดได้เร็ว แต่บางคนคิดได้ช้า แต่บางคนไม่ยอมคิด หรือบางคนอาจไม่คิดเลย ครูไม่ควรเร่งเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยการบอกคำตอบ แต่ควรเป็นการกระตุ้น ชี้แนะแนวทางกระบวนการไปสู่คำตอบจากแหล่งความรู้ต่างๆ เช่น เพื่อน ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ ฯ เพราะถ้าครูเป็นผู้บอกโดยตรง นักเรียนจะรู้สึกไม่ตื่นเต้น ไม่ท้าทาย เหมือนกับการเรียนทั่วๆ แต่ถ้าเป็นสิ่งที่แปลกไปจากการสอนเดิมทั่วไป นักเรียนจะรู้สึกสนใจ อยากติดตาม ติดตาม และจดจำในสิ่งที่ได้รับรู้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL) ไปใช้กับกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรทำการวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL) เปรียบเทียบกับวิธีอื่น ซึ่งมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ. (2516). *เทคนิคการวิจัย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- (2544). *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- (2535). *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กำชัย ทองหล่อ. (2537). *หลักภาษาไทย*. หน้า 604. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- จรัสลักษณ์ จิรวินบูลย์. (2544). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยการสอนแบบเล่นปนเรียน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. (2529). *การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- จารุณี สงสนธิ. (2541). *การสอนซ่อมเสริมคำยาก วิชาภาษาไทย โดยการใช้เกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- จิรนนท์ บุญเรือน. (2544). *ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชนาธิป พรกุล. (2544). *แคทส์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

- ชยันต์ เพชรศรีจันทร์. (2533). *การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพเหมือนกับสื่อหนังสือเรียนที่ใช้ภาพการ์ตูน*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชวาล แพรัตกุล. (2522). *เทคนิคการเขียนข้อสอบ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ชาติรี สำราญ. (2538). *สอนอย่างไรให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์ ณีรัฐดี สอนบุตรี. *การศึกษาผลของการซ่อมเสริมโดยใช้ชุดการเขียนของนักเรียนชั้นป.6*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เดชา ลาภอุดม, บรรณาธิการ. (2534). *มหามงคลเฉลิมพระชนม์ 36 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี*. กรุงเทพฯ : วัชรินทร์สาส์น.
- เดือนใจ กรูยกระโทก. (2543). *การศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมด้านความเข้าใจในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หนังสือแผ่นเดียวเป็นสื่อ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วนิช บรรจง และคนอื่น ๆ. (2516). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- วิรงรอง อุดม . (2542). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เพื่อสอนซ่อมเสริม เรื่องการอ่านเพื่อจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ทิตนา แคมมณี. (2543). *ศาสตร์การสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปา (CIPPA) หรือแบบประสาน 5 แนวคิดหลัก*. หน้า 11 – 12. เอกสารอัดสำเนา.
- . (2545). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2545). *ศาสตร์การสอน เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- ผาณิต เย็นแซ . (2544). *ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาเพื่อการพัฒนาจริยธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร .

- พรพิศ เกื้อมนนเคียร. (2542). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการฝึกด้วยเกมที่ใช้คำถามต่างกัน**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พันธ์ณี วิหคโต. (2538). **การเรียนการสอนภาษาไทย ปัญหาและแนวทางแก้ไข**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ยุภา บุญวิเศษ. (2536). **ผลของการสอนซ่อมเสริมด้วย "วิธีสอนห้อง" ที่มีต่อความสามารถในการออกเสียงคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา คงคานาวรัตน์. (2542). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเขียนสะกดคำยากภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดฝึกสะกดคำยาก**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. (2525). **การสอนซ่อมเสริม (การสอนเพื่อบรรดิการ)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สฤณา เปลี่ยนกลาง. (2541). **การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัดและการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สนธิ สัตโยภาส. (2526). **การสอนภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กัญญ์อักษร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. (2537). **รายงานการประเมินความสามารถทางภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2534**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สุชา จันทรโสม และสุรางค์ จันทรโสม. (2518). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : แพร์พิตยา.
- สุดารัตน์ ไผ่พงศาวงศ์. (2543). *การพัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบ CIPPA MODEL เรื่อง เส้นขนานและความคล้าย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร .
- สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์. (2544). *ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาเพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการวิเคราะห์และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เสียง ชูสกุล. (2525). *การทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ จากการเรียนเป็นกลุ่ม เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้บทเรียนโมดูล และการเรียนตามแผนการสอน สสวท. ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). *เทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.
- สมเกียรติ กินจำปา. (2545). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ด็อกซ์ (MIT)*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2545). *สร้างความเข้าใจสู่การปฏิบัติจริง การวัดและประเมินผล การเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุปรียา มาลากาญจน์. (2527). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. นครศรีธรรมราช : วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.
- สุมาลี วัลย์ศิริกุล. (2536). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนซ่อมเสริมด้วยวิธีการสะกดคำ และวิธีสัมพันธ์ทักษะ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- เสนีย์ แสงดี. (2543). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบกิจกรรม เอส ที เอ ดี กับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หทัยรัตน์ คงวัฒนะ. (2539). *การพัฒนาโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยต่ำ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2531). *ศาสตร์ของการสอนภาษาไทย*. เอกสารคำสอนวิชา 413318 พฤติกรรมการสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 2.
- อัญชัญ อินคำ. (2536). *การศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกซ่อมเสริมนักเรียนชาวเขาเผ่าแม้ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาด้านการอ่านออกเสียงสะกดไม่ชัดเจน*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี แจ่มเจริญและสุกัญญา ธารีวรรณ. (2523). *หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : เฉลิมชัยการพิมพ์.
- อัมพร หมายเจริญ. (2536). *การเปรียบเทียบความสามารถและความสนใจในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบบูรณาการกับการสอนแบบปกติ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Clire , Theodore Roger. (1975). *A Study of Perceptions of Children Participating in Two Summer Remedial Reading Programs*. Dissertation Abstracts International .
- Collins , Keneth M. (1971). *An Investiqation of the Variable of Blooms Mastery Learning Model for Teaching Junior High School Mathematics*. Michigan. Purdue University.
- Dechant. (1971). *Detection and Correction of Reading Difficulties* . New York : Appleton – Contury – Crofts .
- Dewey , Jhon. (1959). *Dictionary of Education*. New York : Philosophical Librar .
- Good , Carter V. (1973) *Dictionary of Education*. New York: Mc Graw – Hill Book Company .

Hurlock , Elizabeth B. (1955). ***Adolescent Development***. New York: Mc Graw –
Hill Book Company.

Mehrens , William A. and Lehmann. (n.d.). ***Measurement and Evaluation in
Education and Psychology***. New York : Holt Rinehart and Winston.

Powell , Marvin. (1963). ***The Psychology of Adolescence***. New York: The
Bobbs Merrill Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
หนังสือขอความอนุเคราะห์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. วรณดี แสงประทีปทอง คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช
2. ชีสเตอร์ ดร. สมจิตร ทรัพย์อัประไมย อธิการ
โรงเรียนพระหฤทัยนนทบุรี
3. ชีสเตอร์ ดร. ชวลา เวชยันต์ อาจารย์ใหญ่
โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง
4. อาจารย์อรอนงค์ ลิขิตธรรมนิตย์ อาจารย์ 3 ระดับ 8
โรงเรียนแม่จาดวิชชาอนุสรณ์
สำนักงานเขตบึงกุ่ม
กรุงเทพมหานคร

หนังสือขอความอนุเคราะห์

สาขาวิชาการประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

19 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจประเมินเครื่องมือทำการวิจัย
เรียน ชิสเตอร์ ดร. ขวลา เวชยันต์
สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. แบบประเมินเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
2. นิยามศัพท์เฉพาะในเค้าโครงการทำการวิจัยในวิชาการวิจัยทางการประถมศึกษา
3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL)
4. แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน เรื่อง มาตรการตัวสะกด
5. แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ด้วยนางสาวฉันทชนก รักแดง นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 2 วิชาเอกการประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง
“ การศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกด
และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบชิปปา (CIPPA MODEL) ” ซึ่งมี ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการ และอาจารย์ทัศน
ทองภักดี เป็นกรรมการ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือสำหรับ
การวิจัยซึ่งนิสิตได้สร้างขึ้น เพื่อให้เครื่องมือดังกล่าวมีคุณภาพ หากท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อ
การแก้ไข กรุณาแก้ไขลงในเครื่องมือฉบับนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวเพื่อประโยชน์
ทางวิชาการต่อไปและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

.....

(รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม)
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาภาคนิพนธ์ระดับสูง

สาขาวิชาการประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

19 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจประเมินเครื่องมือทำการวิจัย
เรียน ชิสเตอร์ ดร. สมจิตร ทรัพย์อ้อประไมย
สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. แบบประเมินเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
2. นิยามศัพท์เฉพาะในเค้าโครงการทำวิจัยในวิชาการวิจัยทางการประถมศึกษา
3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL)
4. แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน เรื่อง มาตรการตัวสะกด
5. แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ด้วยนางสาวฉันทชนก รักแดง นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 2 วิชาเอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง “ การศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกด และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA MODEL) ” ซึ่งมี ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการ และอาจารย์ทัศนาทองภักดี เป็นกรรมการ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัยซึ่งนิสิตได้สร้างขึ้น เพื่อให้เครื่องมือดังกล่าวมีคุณภาพ หากท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไข กรุณาแก้ไขลงในเครื่องมือฉบับนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไปและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม)
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาภาคนิพนธ์ระดับสูง

สาขาวิชาการประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

19 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจประเมินเครื่องมือทำการวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. วรณดี แสงประทีปทอง
สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. แบบประเมินเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
2. นิยามศัพท์เฉพาะในเค้าโครงการทำวิจัยในวิชาการวิจัยทางการประถมศึกษา
3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)
4. แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน เรื่อง มาตรการตัวสะกด
5. แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ด้วยนางสาวฉันทชนก รักแดง นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 2 วิชาเอกการประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง
“ การศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกด
และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ” ซึ่งมี ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการ และอาจารย์ทัศน
ทองภักดี เป็นกรรมการ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือสำหรับ
การวิจัยซึ่งนิสิตได้สร้างขึ้น เพื่อให้เครื่องมือดังกล่าวมีคุณภาพ หากท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อ
การแก้ไข กรุณาแก้ไขลงในเครื่องมือฉบับนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวเพื่อประโยชน์
ทางวิชาการต่อไปและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

.....

(รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาภาคนิพนธ์ระดับสูง

สาขาวิชาการประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

19 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจประเมินเครื่องมือทำการวิจัย
เรียน อาจารย์อรอนงค์ ลิขิตธรรมนิตย์
สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. แบบประเมินเครื่องมือสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
2. นิยามศัพท์เฉพาะในเค้าโครงการทำวิจัยในวิชาการวิจัยทางการประถมศึกษา
3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)
4. แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน เรื่อง มาตรฐานตัวสะกด
5. แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ด้วยนางสาวฉันทชนก รักแดง นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 2 วิชาเอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เรื่อง “ การศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง มาตรฐานตัวสะกด และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL) ” ซึ่งมี ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการ และอาจารย์พัฒนาทองภักดี เป็นกรรมการ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัยซึ่งนิสิตได้สร้างขึ้น เพื่อให้เครื่องมือดังกล่าวมีคุณภาพ หากท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไข กรุณาแก้ไขลงในเครื่องมือฉบับนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไปและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาภาคนิพนธ์ระดับสูง

ภาคผนวก ข

การหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

ตาราง 5 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง มาตรการตัวสะกด

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1.	0.65	0.69	16.	0.62	0.62
2.	0.73	0.54	17.	0.58	0.85
3.	0.73	0.54	18.	0.62	0.77
4.	0.77	0.31	19.	0.62	0.77
5.	0.69	0.62	20.	0.54	0.77
6.	0.77	0.46	21.	0.50	0.54
7.	0.73	0.38	22.	0.54	0.77
8.	0.73	0.38	23.	0.58	0.69
9.	0.46	0.92	24.	0.69	0.46
10.	0.58	0.85	25.	0.69	0.46
11.	0.58	0.85	26.	0.54	0.62
12.	0.69	0.62	27.	0.65	0.69
13.	0.65	0.69	28.	0.54	0.31
14.	0.69	0.62	29.	0.42	0.54
15.	0.62	0.62	30.	0.54	0.77

ภาคผนวก ค

คะแนนผลการสอนซ่อมเสริมก่อน – หลังการทดลอง

คะแนนความสนใจในการเรียนก่อน – หลังการทดลอง

คะแนนผลการสอนซ่อมเสริมก่อน – หลังการทดลอง

ตาราง 6 แสดงคะแนนผลของการสอนซ่อมเสริมก่อน - หลังการทดลอง เรื่อง
 มาตรการตัวสะกด นักเรียน 30 คน แบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ

คนที่ (30)	คะแนนก่อนเรียน (30)	คะแนนหลังเรียน (30)	d	d ²
1.	18	27	9	81
2.	18	27	9	81
3.	14	17	3	9
4.	19	28	9	81
5.	16	25	9	81
6.	18	29	11	121
7.	15	17	2	4
8.	18	27	9	81
9.	17	28	11	121
10.	15	15	0	0
11.	15	18	3	9
12.	17	21	4	16
13.	20	27	7	49
14.	16	16	0	0
15.	18	27	9	81
16.	18	30	12	144
17.	18	26	8	64
18.	17	24	7	49
19.	12	11	-1	1
20.	12	14	2	4
21.	22	25	3	9
22.	13	15	2	4
23.	22	26	4	16
24.	14	16	2	4
25.	20	27	7	49
26.	20	28	8	64
27.	22	28	6	36
28.	23	29	6	36
29.	18	22	4	16
30.	21	23	2	4
รวม	526	693	167	1,315
\bar{X}	17.53	23.10	5.57	43.83
S.D.	2.97	5.56	3.65	41.86

คะแนนความสนใจในการเรียนก่อน – หลังการทดลอง

ตาราง 7 แสดงคะแนนความสนใจในการเรียนก่อน – หลังการทดลอง เรื่อง มาตรการตัวสะกด
นักเรียน 30 คน แบบสอบถามความสนใจในการเรียน 25 ข้อ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	d	d ²
1.	111	119	8	64
2.	121	125	4	16
3.	121	121	0	0
4.	88	103	15	225
5.	106	118	12	144
6.	86	110	24	576
7.	79	87	8	64
8.	74	77	3	9
9.	70	82	12	144
10.	88	105	17	289
11.	100	104	4	16
12.	84	114	30	900
13.	119	120	1	1
14.	107	118	11	121
15.	80	93	13	169
16.	79	121	42	1,764
17.	92	91	-1	1
18.	87	81	-6	36
19.	81	98	17	289
20.	91	99	8	64
21.	94	109	15	225
22.	90	113	23	529
23.	113	115	2	4
24.	88	104	16	256
25.	125	125	0	0
26.	97	111	14	196
27.	115	125	10	100
28.	118	122	4	16
29.	106	110	4	16
30.	114	123	9	81p
รวม	2,924	3,243	319	6,315
\bar{X}	97.46667	108.1	10.63333	210.5
S.D.	14.12591	14.12591	10.03952	356.815

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
แบบสอบถามความสนใจในการเรียน
แผนการจัดการเรียนรู้
แบบประเมินก่อน – หลังการเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความสนใจในการเรียน

แบบสอบถามความสนใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการสอบถามความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยมีข้อความให้นักเรียนอ่านเพื่อให้นักเรียนพิจารณาว่านักเรียนมีความสนใจที่จะทำกิจกรรมในข้อความเหล่านี้มากน้อยเพียงใด ดังนั้นการตอบจึงไม่มีข้อถูกหรือข้อผิด เพราะความสนใจของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน **ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนและตอบให้ครบทุกข้อ** เพราะผลของการตอบแบบสอบถามจะเป็นข้อมูลในการทำวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่อไป

๒. วิธีการตอบแบบสอบถามวัดความสนใจฉบับนี้ ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ในแต่ละหัวข้ออย่างละเอียด แล้วพิจารณาว่านักเรียนมีความสนใจที่จะกระทำ หรือได้กระทำกิจกรรมนั้นๆ มากน้อยระดับใดตามความเป็นจริง โดยแต่ละข้อจะมีช่องว่างให้นักเรียนเลือกตอบ ๕ ช่อง คือ ชอบมากที่สุด ชอบมาก เฉยๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบเลย แล้วขีดเครื่องหมายถูก (✓) หลังข้อความในช่องที่นักเรียนเลือกเพียงเครื่องหมายเดียวเท่านั้น

ตัวอย่าง

ข้อที่	ระดับความรู้สึก	ชอบมากที่สุด	ชอบมาก	เฉยๆ	ไม่ชอบ	ไม่ชอบเลย
0	อ่านหนังสือการ์ตูนขณะเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย				✓	
00	ฝึกอ่านบทร้อยกรองที่อยู่ท้ายบทเรียน	✓				

ข้อที่ (0) แสดงว่า นักเรียนไม่ชอบอ่านการ์ตูนขณะเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อที่ (00) แสดงว่า นักเรียนชอบฝึกอ่านบทร้อยกรองที่อยู่ท้ายบทเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ระดับความรู้สึก					
	ข้อความ	ชอบมากที่สุด	ชอบมาก	เฉยๆ	ไม่ชอบ	ไม่ชอบเลย
๑.	อ่านการ์ตูนขณะเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๒.	ทบทวนเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่เรียนไปแล้วเมื่อมีเวลาว่าง.....
๓.	นำสิ่งที่ครูสอนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....
๔.	พูดคุยเล่นกับเพื่อนขณะที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....
๕.	รีบยกมือตอบคำถาม เมื่อครูถามในชั่วโมงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....
๖.	ซักถามปัญหาต่าง ๆ เมื่อไม่เข้าใจในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย...
๗.	แก้ไขงานที่ทำผิด ให้ถูกต้องด้วยการลอกเพื่อนที่ทำถูก.....
๘.	สนใจซักถามความก้าวหน้าในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของตนเองหลังจากปฏิบัติกิจกรรมแล้ว.....
๙.	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำการบ้านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะรีบทำให้เสร็จโดยเร็ว.....
๑๐.	ก่อนส่งงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะตรวจทานให้เรียบร้อย.....
๑๑.	ช่วยสอนหรืออธิบายเกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้เพื่อน ๆ ที่ยังไม่เข้าใจฟัง.....
๑๒.	ดีใจเมื่อครูงดสอนหรือไม่เข้าสอนในชั่วโมงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....

ข้อที่	ระดับความรู้สึก		ชอบมากที่สุด	ชอบมาก	เฉยๆ	ไม่ชอบ	ไม่ชอบเลย
	ข้อความ						
๑๓.	เมื่อนักเรียนไม่ได้มาเรียนในชั่วโมงกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียน จะติดตามจากเพื่อน.....	
๑๔.	สนใจหาความรู้เพิ่มเติมสาระในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยจากห้องสมุด.....	
๑๕.	ขออนุญาตออกจากห้องเรียนบ่อย ๆ ใน ขณะเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	
๑๖.	สนใจที่จะฝึกอ่านออกเสียงภาษาไทยให้ ถูกต้องคล่องแคล่ว.....	
๑๗.	สนใจที่จะฝึกเขียนตัวพยัญชนะไทยให้ ถูกต้องและสวยงาม.....	
๑๘.	เมื่อมีเวลาว่างจะอ่านบทร้อยกรองที่มีอยู่ ท้ายบทเรียน.....	
๑๙.	ทำกิจกรรมอย่างอื่น เมื่อเพื่อนรายงาน อยู่หน้าชั้น.....	
๒๐.	เตรียมอุปกรณ์หรือสื่อที่ใช้ในการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทุกครั้ง...	
๒๑.	ทบทวนเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา ไทยที่เรียนผ่านมาแล้วก่อนเข้าเรียน....	
๒๒.	เตรียมบทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยล่วงหน้าก่อนเรียน.....	
๒๓.	แก้ไขแบบฝึกหัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยให้ถูกต้อง.....	
๒๔.	เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในขณะ ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย...	
๒๕.	นำความรู้ที่ได้จากการเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน.....	

แผนการจัดการเรียนรู้

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้
โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)
หากท่านสนใจแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด กรุณาติดต่อ
ประธานผู้ควบคุมงานวิจัยหรือนิสิตผู้ทำการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้

โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

แผนที่ ๑

เรื่อง มาตราตัวสะกด แม่กน

เวลา ๑ คาบ (๕๐ นาที)

สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

การประสมคำและแจกลูกคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กนเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน ทำให้สามารถนำไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง / จุดประสงค์

๑. นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กนได้อย่างถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนดได้

คุณลักษณะที่ต้องการพัฒนา / คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มารยาทในการฟังและการพูด

สาระการเรียนรู้ / เนื้อหา

๑. มาตราแม่กน หรือ แม่กน คือพยางค์ / คำ ที่ตัวสะกดออกเสียง “น” หรือ ออกเสียงเหมือน “น” ตัวสะกดมาตราแม่กน ได้แก่ น ญ ณ ร ล พ

๒. ตัวอย่างคำที่สะกดด้วยแม่กน เช่น

น สะกด	บ้าน จาน เป็น หมอน เรียน
ญ สะกด	สัญญา บุญคุณ เจริญ ทำบุญ ปัญญา
	สำคัญ ของขวัญ กตัญญู ชำนาญ กล้าหาญ กุญแจ
	ยากเข็ญ สูญ
ณ สะกด	ประมาณ โบราณ คุณ บริเวณ ขอขอบคุณ
ร สะกด	ข้าวสาร จราจร อักษร ละคร เกสร อังคาร อากร
	อาการ อาหาร อาจารย์ ลำธาร พิการ สงสาร ถาวร
ล สะกด	ตำบลด ผลไม้ รางวัล น้ำตาล พยาบาล ฟุตบอล
	ชลบุรี อิทธิพล บันดาล
พ สะกด	ปลาวาฬ ทมิฬ กาฬโรค

๓. ตัวอย่างประโยคที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กน เช่น

- ✍ จันอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน
- ✍ คุณแม่ซื้อข้าวสารมา ๑ ถัง
- ✍ เกสรได้รับของขวัญมากมาย
- ✍ แม่ลืมนกยูงแจไว้ในบ้าน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA MODEL)

ขั้นที่ ๑ การทบทวนความรู้เดิม

๑.๑ ครูถามปริศนาคำทายทีละ ๑ ข้อ พร้อมทั้งนำแถบประโยคปริศนาคำทายติดที่กระเป่าผนัง เมื่อนักเรียนตอบถูกต้องจึงติดบัตรคำเฉลยบนกระดาน (วิธีการเล่นอยู่ในสื่อการเรียนการสอนแผนที่ ๑)

ขั้นที่ ๒ การแสวงหาความรู้ใหม่

๒.๑ แผนภูมิเพลงมาตรากน มาให้นักเรียนอ่านและร้องเพลงพร้อมกัน

๒.๒ ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับคำที่มีตัวสะกดมาตราแม่กนในแผนภูมิเพลง

พร้อมทั้งร่วมกันสรุปความหมายจากเพลง

ขั้นที่ ๓ การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล / ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

๓.๑ แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน

๓.๒ ให้นักเรียนอ่านนิทานสั้น ๆ เรื่อง “ของขวัญจากใจ” แล้วให้นักเรียนเขียนคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กนในกระดานบันทึก

๓.๓ ให้แต่ละกลุ่มนำคำที่นักเรียนสนใจมาแต่งประโยคบอกเล่า กลุ่มละ ๕ ประโยค ภายในเวลาที่กำหนดให้ (เพื่อสร้างนิสัยในเรื่องการตรงต่อเวลา)

ขั้นที่ ๔ การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม

๔.๑ ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มนำผลงานแต่งประโยคบอกเล่า เสนอให้เพื่อนทราบ และให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของประโยค

ขั้นที่ ๕ การสรุปและจัดระเบียบความรู้

๕.๑ ครูนำบัตรคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กน มาติดบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนอภิปรายความเหมือนกันของคำต่าง ๆ และให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่าตัวสะกดในคำนั้น ๆ เรียกว่ามีตัวสะกดอยู่ในมาตราแม่กน

๕.๒ ให้นักเรียนแข่งขันกันเขียนคำที่สะกดด้วยตัวสะกดมาตราแม่กนลงบนกระดานดำ

๕.๓ ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาความถูกต้องของคำและอ่านคำพร้อมกัน

ขั้นที่ ๖ การปฏิบัติและ / หรือการแสดงผลงาน

๖.๑ นักเรียนวาดภาพประกอบแสดงความหมายของคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กน

คนละ ๓ – ๕ คำ พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

ขั้นที่ ๗ การประยุกต์ใช้ความรู้

๗.๑ ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเสริมความรู้ที่ ๑

สื่อการเรียนการสอน

๑. เกมปริศนาคำทาย
๒. บัตรคำเฉลย
๓. แผนภูมิเพลงมาตราแม่กน
๔. บัตรคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กน
๕. แบบฝึกหัดเสริมความรู้ที่ ๑
๖. นิทานเรื่อง “ ของขวัญจากใจ ”
๗. ใบความรู้คำที่สะกดด้วยมาตราแม่กน

การวัดผลและประเมินผล

๑. สังเกต
 - การเล่นเกม
 - การอ่านออกเสียง
 - การถามคำถามและตอบคำถาม
 - การอภิปรายแสดงความคิดเห็น
 - การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียน
๒. ตรวจจาก
 - แบบฝึกหัด
 - ผลงาน

สื่อการเรียนการสอน แผนที่ ๑ เรื่อง มาตราตัวสะกด แม่กน
เกมปริศนาคำทาย

(ใช้ประกอบการสอนชั้นที่ ๑)

จุดประสงค์

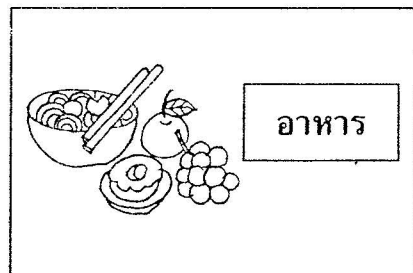
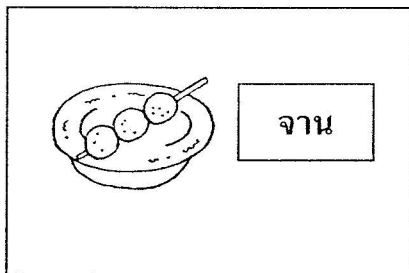
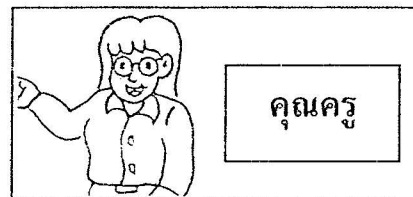
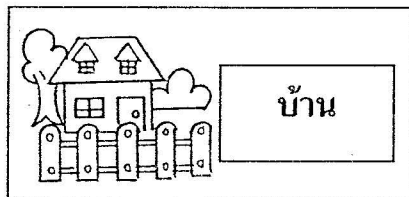
๑. เพื่อให้นักเรียนมีสมาธิในการฟัง
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดคำที่สะกดด้วยมาตราแม่กนได้ถูกต้อง

และรวดเร็ว

อุปกรณ์

บัตรเฉลยจำนวน ๕ ใบ

ตัวอย่างบัตรคำเฉลย

วิธีเล่น

๑. ครูอ่านปริศนาคำทายต่อไปนี้ ครั้งละ ๑ ข้อ

ปริศนาคำทาย

๑. ตัวฉันคือใคร ไ่วอาศัย อุ่่นใจอุ่่นกาย (บ้าน)
๒. ตัวฉันคือใคร ผู้ให้ความรู้ อยู่ในโรงเรียน (คุณครู)
๓. ตัวฉันคือใคร ทุกคนมักใช้ ไ่วหนุ่่นศิ่ระชะ (หมอน)
๔. ตัวฉันคือใคร เพื่อน ๆชอบใช้ ไ่วต้กอาหาร (ช้อน)
๕. ฉันเป็นสิ่งของที่คนทุกคนต้องรับประทานทุกวัน (อาหาร)

๒. ให้นักเรียนทายปริศนาพร้อมกัน

ใบความรู้ เรื่อง มาตราแม่กน

๑. มาตราแม่กน หรือ แม่กน คือพยางค์ / คำที่ตัวสะกดออกเสียง “น” หรือออกเสียงเหมือน “น” ตัวสะกดมาตราแม่กน ได้แก่ น ญ ณ ร ล พ

๒. ตัวอย่างคำที่สะกดด้วยแม่กน เช่น

น สะกด	กิน อ่าน ผัน เป็น โอน เรียน
ญ สะกด	บำเพ็ญ สัญญา บุญคุณ เจริญ ทำบุญ ปัญญา สำคัญ ของขวัญ กตัญญู ชำนาญ กล้าหาญ กุญแจ ยากเข็ญ สูญ
ณ สะกด	ประมาณ โบราณ คุณ บริเวณ ขอบคุณ
ร สะกด	ข่าวสาร จราจร อักษร ทหาร ละคร เกสร อังคาร อาการ อาหาร อาจารย์ ลำธาร พิการ สงสาร วานร อากร ถาวร
ล สะกด	จำบล ผลไม้ รวงวัล น้ำตาล พยาบาล ฟุตบอล ชลบุรี อิทธิพล บันดาล
พ สะกด	ปลาวาฬ ทมิฬ กาฬโรค

๓. ตัวอย่างประโยคที่มีตัวสะกดในมาตราแม่กน เช่น

- ✍ ฉันอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน
- ✍ คุณแม่คุณซื้อข่าวสารมา ๑ ถึง
- ✍ เกสรได้รับของขวัญมากมาย
- ✍ แม่ลืมนกุญแจไว้ในบ้าน

เพลง มาตราคน

ตัวสะกดมาตราแม่กน
 อย่าสับสนหกตัวจำได้
 มี ฦ ฦร ฦ ล ฦ ลิง ฦ ร เรือ ฦ พายไป
 ฦ หนู ฦ ไชว์ ฦ ญ ฦ หึง ฦ ไทย ฦ พ จุฬา
 ฦ เดิน ฦ เวียน ฦ นวน ฦ ปีน ฦ กล ฦ และ ฦ รถ ฦ นต์
 ฦ บน ฦ ถน ฦ น ฦ สับ ฦ สน ฦ จลา ฦ จล
 ฦ เริง ฦ สรา ฦ ญ ฦ ปลา ฦ วา ฦ พ ฦ มั่น ฦ วาย ฦ วน
 ฦ บุญ ฦ คุณ ฦ ลั่น ฦ ดล ฦ จิต ฦ คิต ฦ พาก ฦ เพียร

คำร้อง รศ. ปิตินันท์ สุทธาร
 ทำนอง Joey

แบบฝึกหัดเสริมความรู้ที่ ๑

เรื่อง มาตรการώสะกด แม่กน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ชื่อ.....นามสกุล.....

คำชี้แจง จากความหมายและคำอ่านที่กำหนด ให้เขียนคำที่สะกดถูกต้องลงในช่องว่าง

ความหมาย	คำอ่าน	คำเขียน
๑. ไม่ครั้นคร้าม	กล้า - หาน
๒. ลำบาก ไม่ง่าย ไม่สะดวก	ยาก - เข็น
๓. สิ่งของที่ให้เพราะความดี	รางวัล - วัน
๔. ดัวหนังสือ	อ๊ก - สอน
๕. ข้อกำหนด	กต - เกน
๖. ชื่อโรคระบาดร้ายแรง	กาน - ละ - โรก
๗. ทางน้ำเล็ก ๆ ที่ไหลจากภูเขา	ลำ - ทาน
๘. หายไป	สุน
๙. เกิดขึ้น	บัน - ดาน
๑๐. อำนาจที่เหนือผู้อื่น	อิด - ทิ - พน

นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่ได้ทำกิจกรรมนี้ โปรดระบายสีพร้อมให้เหตุผล

☺: ชอบ เพราะ ⇨ _____

☹: เฉย ๆ เพราะ ⇨ _____

☹: ไม่ชอบ เพราะ ⇨ _____

แบบประเมินก่อน – หลังการเรียนรู้

แบบประเมินก่อน – หลังการเรียน
หากท่านสนใจ กรุณาติดต่อประธานผู้ควบคุมงานวิจัย
หรือนิสิตผู้ทำการวิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้ทำวิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวฉันทชนก รักแดง
วัน เดือน ปีเกิด	15 ตุลาคม 2514
สถานที่เกิด	บ้านหนองประดู่ อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	วิชาการและวัดผล ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทย์ – คณิต) โรงเรียนอุ่มทอง อำเภออุ่มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2540	ปริญญาตรี (คบ.) วิชาเอกการประถมศึกษา จากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	ปริญญาโท (กศม.) วิชาเอกการประถมศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2540	โรงเรียนปานะพันธุ์ฯ ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2542 – ปัจจุบัน	โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง กรุงเทพมหานคร